

USP Izvršba - ZIZ

Urejena sodna praksa je del e-paketa Izvršba – elektronski komentar ZIZ z urejeno sodno prakso, ki je dostopen na portalu Založnika Tax-Fin-Lex: <https://www.tax-fin-lex.si/Home/Vsebina/e-Paket-ZIZ>

© Ta dokument je namenjen samo uporabi naročnikov e-paketa Izvršba. Vsaka drugačna uporaba ali nadaljnja distribucija je prepovedana.

1. člen (Vsebina zakona)

1.a člen (Izvajanje uredb Evropske unije)

Ni relevantne sodne prakse.

2. člen (Začetek postopka)

3. člen (Obseg izvršbe in zavarovanja)

4. člen (Dolžnost posredovanja podatkov)

5. člen (Stvarna pristojnost sodišča)

6. člen (Sestava sodišča)

Dolžnik s pritožbo ugodnejše odločitve ni mogel doseči. Sklep je namreč izdan na podlagi drugega odstavka 62. člena ZIZ, ki v primeru vložitve obrazloženega ugovora zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine določa le eno možnost odločitve izvršilnemu sodišču, to je, da sodišče razveljavi sklep o izvršbi in odloči, da sodišče nato nadaljuje postopek kot pri ugovoru zoper plačilni nalog, če je za to pristojno, če pa za postopek ni več pristojno, pa se v istem sklepu izreče za nepristojno in zadevo odstopi pristojnemu sodišču. Sicer pa sestavo sodišča določa ZIZ kot specialni predpis za izvršilni postopek, ki med drugim določa, da sodniški pomočniki lahko po odredbi sodnika odločajo tudi o ugovorih zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine. V konkretnem spisu je taka odredba podana.

VSL Sklep I Ip 991/2024, 1. 10. 2024

7. člen (Izvršitelji)

8. člen (Odločbe)

9. člen (Pravna sredstva in krajevna pristojnost višjega sodišča pri izvršbi na podlagi verodostojne listine)

Dolžnica zgolj z dokazno nepodprtimi navedbami, da plačilnega naloga ni prevzela, ker je ni

bilo doma, domneve iz četrtega odstavka 224. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ ne more izpodbiti. Vročilnico kot dokaz o pravilni vročitvi pošiljke je mogoče ovreči le z določno in dokazno podprto trditvijo o razlogih za njeno neverodostojnost.

VSC Sklep I Ip 305/2024, 3. 10. 2024

Izpodbijani sklep je bil dolžnikovi pooblaščenki vročen po varni elektronski poti prek informacijskega sistema sodstva (tretji odstavek 141. a člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ), naslovnik je prejel obvestilo o tej pošiljki s poukom o pravnih posledicah neprevzema v 15 dneh in pošiljke od dneva obvestila o prispeli pošiljki ni prevzel, zato se šteje, da je bila vročitev opravljena v soboto, 6. 7. 2024 (sedmi odstavek 141. a člena ZPP2 v zvezi s 15. členom ZIZ). Nastopila je torej fikcija vročitve. Naslednji dan, torej v nedeljo, 7. 7. 2024 je začel teči pritožbeni rok osem dni (tretji odstavek 9. člena ZIZ). Tek roka je prekinilo poletno poslovanje sodišč (četrty odstvek 82. člena ZS), tako da se je iztekel v petek, 16. 7. 2024 (ob 24.00 uri). Pritožba, ki jo je vložil dolžnik po pooblaščenki 17. 8. 2024 na portal sodstva, je torej prepozna (drugi odstavek 343. člena ZPP v zvezi s 366. členom ZPP, oboje v zvezi s 15. členom ZIZ). Zato jo je pritožbeno sodišče zavrglo, ker tega ni storilo že sodišče prve stopnje (prvi odstavek 346. člena ZPP v zvezi s 366. členom ZPP, oboje v zvezi s 15. členom ZIZ).

VSC Sklep I Ip 279/2024, 12. 9. 2024

Za nastop fikcije je odločilno, kdaj je bilo naslovniku (dolžniku) puščeno obvestilo o prispelem pisanju in iztek 15-dnevnega roka, kar pomeni na zadnji dan 15-dnevnega roka. Ni bistveno, kdaj je dolžnik pisanje dejansko prejel.

VSC Sklep I Ip 177/2024, 13. 6. 2024

Sodišče prve stopnje je ocenilo, da je bilo ravnanje OŽ CE v obravnavanih treh postopkih zavarovanja z začasno odredbo nepravilno do te mere, da je postalo protipravno, pri čemer pa gre pritrditi pritožbenim očitkom, da takšnega zaključka v izpodbijani vmesni sodbi ni vsebinsko obrazložilo.

S tem so v izpodbijani vmesni sodbi izostali razlogi o odločilnih dejstvih, kar pomeni absolutno bistveno kršitev določb pravnega postopka iz 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP, v posledici katere je sodišče prve stopnje tudi nepopolno ugotovilo dejansko stanje zadeve (340. člen ZPP).

VSL Sklep I Cpg 257/2023, 5. 3. 2024

Pritožba je tako na nepristojno Okrajn/o sodišče V Ljubljani - centralni oddelek za verodostojno listno, kakor tudi na pristojno Okrajno sodišče v Velenju prispela po izteku pritožbenega roka. Zato je prepozna in jo je sodišče prve stopnje moralo zavreči.

VSC Sklep I Ip 316/2023, 1. 2. 2024

10. člen (Revizija in obnova postopka)

Predlog za dopustitev revizije je bil vložen zoper pravnomočno odločitev o zavrženju ugovora dolžnika po izteku roka zoper sklep o izvršbi s predlogom za odlog izvršbe, takšen sklep pa ne sodi med navedene v prvem odstavku 10. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ), zato revizija ni dovoljena, s tem pa tudi ni dovoljen predlog za dopustitev le te.

VSRS Sklep II DoR 427/2024, 19. 2. 2025

Ker pravnomočna odločitev o zavrnitvi dolžnikovega predloga za odlog izvršbe ni sklep iz prvega odstavka 10. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ), revizija ni dovoljena, s tem pa tudi ni dovoljen predlog za njeno dopustitev.

VSRS Sklep II DoR 22/2025, 19. 2. 2025

Po določbi 10. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ) je revizija (pod pogoji, ki jih določa Zakon o pravdnem postopku (ZPP)) dovoljena zoper sklepe, izdane na drugi stopnji, s katerimi je pravnomočno odločeno, da se predlog za izvršbo zavrže ali zavrne ali se predlogu za izvršbo ugotovi. To pomeni, da je v postopkih izvršbe in zavarovanja revizijo mogoče dopustiti le v omejenem obsegu, kot ga določa prvi odstavek 10. člena ZIZ, zoper ostale sklepe, izdane v teh postopkih, pa revizija še vedno ni dovoljena.

VSRS Sklep III DoR 73/2024, 15. 1. 2025

Obnovitveni razlog iz 2. točke 394. člena ZPP se nanaša le na kršitve, ki so nastale v postopku do izdaje sodne odločbe in se vsebinsko nanašajo na kršitev pravice stranke do obravnavanja pred sodiščem.

V okviru tega obnovitvenega razloga so zato relevantne le tiste kršitve, ki so vplivale ali bi lahko vplivale na zakonitost in pravilnost sodne odločbe (sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine), ne pa kršitve, ki se nanašajo na vročitev sodne odločbe in so vplivale na možnost vložitve pritožbe. Pravne posledice nepravilne vročitve oziroma nevročitve sodne odločbe (tj. neutemeljena izdaja potrdila o pravnomočnosti in izvršljivosti sodne odločbe) se lahko namreč sanirajo z razveljavitvijo potrdila o pravnomočnosti in izvršljivosti sodne odločbe po določbah 42. člena ZIZ, bodisi po uradni dolžnosti bodisi na predlog stranke (drugi in tretji odstavek 42. člena ZIZ).

VSM Sklep I Ip 447/2024, 12. 12. 2024

V postopku z izrednimi pravnimi sredstvi lahko stranka opravlja pravdna dejanja samo po pooblaščenju, ki je odvetnik, razen če ima sama ali njen zakoniti zastopnik opravljen pravniški državni izpit.

Določba prvega odstavka 10. člena ZIZ revizijo v izvršilnem postopku dovoljuje le zoper sklep, izdan na drugi stopnji, s katerim je pravnomočno odločeno, da se predlog za izvršbo zavrže ali zavrne ali se predlogu za izvršbo ugotovi. Sklep sodišča druge stopnje, ki ga dolžnik izpodbija, ni tak sklep.

VSRS Sklep II DoR 136/2024, 17. 7. 2024

11. člen (Hitrost in vrstni red postopanja)

Sodišče prve stopnje je ocenilo, da je bilo ravnanje OŽ CE v obravnavanih treh postopkih zavarovanja z začasno odredbo nepravilno do te mere, da je postalo protipravno, pri čemer pa gre pritrditi pritožbenim očitkom, da takšnega zaključka v izpodbijani vmesni sodbi ni vsebinsko obrazložilo.

S tem so v izpodbijani vmesni sodbi izostali razlogi o odločilnih dejstvih, kar pomeni absolutno bistveno kršitev določb pravnega postopka iz 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP, v posledici katere je sodišče prve stopnje tudi nepopolno ugotovilo dejansko stanje zadeve (340. člen ZPP).

VSL Sklep I Cpg 257/2023, 5. 3. 2024

12. člen (Vrstni red poplačila več upnikov)

13. člen (Izvršitev tujih odločb, tujih poravnjav in tujih javnih listin)

14. člen (Izvršba na premoženje tuje države)

15. člen (Uporaba določb zakona o pravnem postopku)

Dejstvo je verjetno, ko več razlogov govori za kot zoper njegov obstoj. Verjetnost pri začasnih odredbah pa je pogosto še bolj smotno pojmovati kot nevezanost (ali ohlapnejšo vezanost) na sistem pravil ugotavljanja dejstev v ZPP. Določbe ZPP se v postopku zavarovanja uporabljajo smiselno (15. člen ZIZ), opisano pojmovanje verjetnosti pa je smiselno, saj se dobro prilega zapovedi hitrosti in potrebi po fleksibilnosti odločanja, ki veljata na področju začasnih odredb, ki pa morata biti primerni glede na vse okoliščine zadeve, med drugim glede na zbrano, ponujeno - in včasih tudi potencialno razpoložljivo, a nepredloženo (zamolčano) trditveno ali dokazno gradivo. Prav nepredloženo, a razpoložljivo trditveno in še zlasti dokazno gradivo je bilo najpomembnejši kriterij presoje sodišča prve stopnje, ki ji pritožbeno sodišče pritruje.

VSL Sklep I Cpg 538/2024, 20. 11. 2024

Sodišče prve stopnje je zavrnilo ugovorne navedbe dolžnikov o dogovoru z upnikom o odlogu plačila (kar se šteje kot ugovorni razlog po 9. točki prvega odstavka 55. člena ZIZ) z navedbo, da je sledilo upniku, ki je kategorično zanikal sklenitev takšnega dogovora, zaradi česar je zavrnilo tudi dokazni predlog dolžnikov o zaslišanju strank, saj to ne bi privedlo do drugačnega zaključka sodišča prve stopnje, saj dolžnika kakšnega drugega dokaza v potrditev svojih navedb nista predložila oziroma predlagala. Posledično je zavrnilo ugovor dolžnikov kot neutemeljen. S tem je sodišče prve stopnje sprejelo vneprejšnjo dokazno oceno, kar ni dovoljeno.

Zavrnitev s strani dolžnikov predlaganih dokazov, ki bi lahko privedli do drugačne rešitve zadeve, v danem primeru predstavlja absolutno bistveno kršitev določb pravnega postopka iz 8. točke drugega odstavka 339. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ.

VSC Sklep I Ip 316/2024, 3. 10. 2024

Dolžnica zgolj z dokazno nepodprtimi navedbami, da plačilnega naloga ni prevzela, ker je ni bilo doma, domneve iz četrtega odstavka 224. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ ne more izpodbiti. Vročilnico kot dokaz o pravilni vročitvi pošiljke je mogoče ovreči le z določno in dokazno podprto trditvijo o razlogih za njeno neverodostojnost.

VSC Sklep I Ip 305/2024, 3. 10. 2024

Izpodbijani sklep je bil dolžnikovi pooblaščenki vročen po varni elektronski poti prek informacijskega sistema sodstva (tretji odstavek 141. a člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ), naslovnik je prejel obvestilo o tej pošiljki s poukom o pravnih posledicah neprevzema v 15 dneh in pošiljke od dneva obvestila o prispeli pošiljki ni prevzel, zato se šteje, da je bila vročitev opravljena v soboto, 6. 7. 2024 (sedmi odstavek 141. a člena ZPP2 v zvezi s 15. členom ZIZ). Nastopila je torej fikcija vročitve. Naslednji dan, torej v nedeljo, 7. 7. 2024 je začel teči pritožbeni rok osem dni (tretji odstavek 9. člena ZIZ). Tek roka je prekinilo poletno poslovanje sodišč (četrti odstavek 82. člena ZS), tako da se je iztekel v petek, 16. 7. 2024 (ob 24.00 uri). Pritožba, ki jo je vložil dolžnik po pooblaščenki 17. 8. 2024 na portal sodstva, je torej prepozna (drugi odstavek 343. člena ZPP v zvezi s 366. členom ZPP, oboje v zvezi s 15. členom ZIZ). Zato jo je pritožbeno sodišče zavrglo, ker tega ni storilo že sodišče prve stopnje (prvi odstavek 346. člena ZPP v zvezi s 366. členom ZPP, oboje v

zvezi s 15. členom ZIZ).

VSC Sklep I Ip 279/2024, 12. 9. 2024

Ker je predmetna izvršba že pravnomočno odložena, in sicer do pravnomočne odločitve v zvezi s tožbo v pravnem postopku, kateri pa še vedno teče, dolžnica nima pravnega interesa za ponovni predlog za podaljšanje odloga izvršbe. Sodišče prve stopnje je s ponovno odločitvijo o že razsojeni zadevi storilo absolutno bistveno kršitev določb postopka po 12. točki drugega odstavka 339. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ, na katero sodišče druge stopnje pazi po uradni dolžnosti.

VSC Sklep I Ip 140/2024, 27. 6. 2024

Za dokaz prenosa terjatve v skladu s sodno prakso zadošča overjen podpis odstopnika terjatve.

Terjatve, ugotovljene z neposredno izvršljivim notarskih zapisom, zastarajo v desetletnem zastaralnem roku in ne petletnem, kot vztraja dolžnica v pritožbi.

Sodišče prve stopnje je materialnopravno pravilno uporabilo tretji odstavek 20. a člena ZIZ ; pravilno je pojasnilo, da je upnik v skladu z 10. členom Kreditne pogodbe z enostransko izjavo razdril pogodbo, ker je bila kreditjemalka (dolžnica) v zamudi s plačilom začetne ali dveh zaporednih anuitet (da dolžnica ne bi bila v zamudi s plačilom dveh zaporednih anuitet v ugovoru ni niti zatrjevala niti izkazala) in ker dolžnica tudi v dodatnem 15-dnevnom roku, ki ji ga je s pisnim obvestilom določila banka, zapadlih obveznosti ni poravnala.

Pritožbeno uveljavljana kršitev določb postopka po 8. točki drugega odstavka 339. člena ZPP v zvezi s 366. členom ZPP, oboje v zvezi s 15. členom ZIZ, ni podana. Sodišče prve stopnje je upnikov odgovor na ugovor dolžnici sicer res vročilo šele skupaj z izpodbijanim sklepom sodišča prve stopnje in ne že pred izdajo tega sklepa, vendar zaradi tega dolžnici njena pravica do izjave ni bila kršena, saj sodišče prve stopnje pri presoji (ne)utemeljenosti ugovora ni oprlo oziroma upoštevalo nobenih novih dejstev, ki bi jih upnica navedla v odgovoru na ugovor.

VSC Sklep I Ip 137/2024, 29. 5. 2024

Pritožnik graja razloge sodišča prve stopnje v zvezi z zatrjevanjem, da je imel pravico do javne objave sklepa, s tem, da je večino osebnih podatkov upnikov anonimiziral, pri čemer pa je pustil imena in priimka obeh upnikov razkrita. Pritožbene trditve so materialnopravno napačne, odločitev sodišča prve stopnje pa materialnopravno pravilna. Pritožnik poskuša s svoje materialnopravno stališče obrazložiti tudi s sklicevanjem na izjavo za javnost Vrhovnega sodišča RS v zvezi s sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. X Ips 4/2020, s katero se je Vrhovno sodišče RS opredelilo do pravice do vpogleda v sodne spise in s tem posredno do javnosti sojenja. Navedeno stališče Vrhovnega sodišča je pravilno, vendar je potrebno vedno upoštevati, da je dolžnost tudi novinarjev, ko dostopajo do odločitev sodišč, spoštovanje novinarskega etike in varovanje zasebnosti strank in udeležencev, hkrati pa tudi kot v tem konkretnem primeru, sledenju dolžnosti, ki izhajajo iz sodnih odločb v vsakem konkretnem primeru, torej opustitvenih ravnanj, določenih v sklepu o izdajičasne odredbe v tem postopku. Posledično je tudi pravno neupoštevna trditev pritožnika, da sta upnika s tem, ko sta v svoji vlogi navajala trditve glede zdravstvenega stanja matere in sestre, privolila, da so te prišle v javnost. Pritožnika namreč nista mogla predpostavljati, da bo dolžnik kljub izdaničasni odredbi in neupoštevanje ustavne pravice iz 24. člena Ustave RS oziroma neupoštevanjem uporabe 321. in 322. ter 332. člena ZPP v zvezi s 15. členom in 239. členom ZIZ, objavil praktično celoten sklep očasni odredbi, zgolj z brisanjem emša in davčnih števil upnikov. Sodišče prve stopnje je torej pravilno zaključilo, da je iz objave jasno razvidno tako ime kot tudi priimek upnikov, s čimer je odločba v celoti personalizirana in posledično je v popolnosti določeno tudi za katero mater in sestro upnice gre. Objava neanominiziranih sodnih odločitev z objavo osebnih podatkov o zdravstvenem stanju matere in sestre upnice je torej v nasprotju z izdanočasno odredbo in ciljem, katerega zatrjuje dolžnik v pritožbi, to je javna razprava o razmerju med svobodo tiska in pravico do zasebnosti.

Pritožnik še trdi, da je potrebno pri denarni kazni upoštevati njen namen in ostale pravne institute, ki se v pravnem redu upoštevajo pri odmeri kazenske sankcije, kot denimo stopnja ogrožanja

ali posega v zavarovano dobrino ter pravne vrednote ter vse ostale okoliščine, v katerih je bilo dejanje storjeno. Višje sodišče pritožniku pojasnjuje, da se o višini prvotno zagrožene denarne kazni odloča že v okviru izdaje sklepa o začasni odredbi oziroma v ugovornem postopku, v tem konkretnem postopku pa je sodišče prve stopnje v zadostni meri upoštevalo namen izdaje sklepa začasne odredbe v primerjavi s kršitvijo opustitvene dolžnosti dolžnika izrečene v sklepu o začasni odredbi.

VSL Sklep IV Ip 484/2021, 15. 6. 2021

16. člen (Pomen posameznih izrazov)

Upnik v tej zvezi pravilno opozarja na 11. točko prvega odstavka 16. člena ZIZ, ki določa pomen izraza neposredna dejanja izvršbe in zavarovanja. Ta označuje vsa v zakonu navedena dejanja, s katerimi izvršitelji zagotavljajo izvršitev ali zavarovanje upnikove terjatve in dejanja, ki so potrebna za njihovo pripravo ter izvedbo. Tako pritožba pravilno navaja, da je seznanitev s spisom in vpis v evidenco potrebno dejanje izvršitelja za pripravo in izvedbo neposrednih dejanj izvršbe (rubeža premočnin, prodaje na javni dražbi, poplačila upnika itd.). Tretji odstavek 291. člena ZIZ namreč izvršitelju nalaga vodenje evidence o izvršilnih zadevah, ki jih prejme v izvršitev. Z dodelitvijo spisa izvršitelju zanj nastane dolžnost spis ustrezno označiti in vnesti v svojo evidenco, kot je to določeno v 20. členu Pravilnika o opravljanju službe izvršitelja. Potrebno pripravljeno izvršilno dejanje izvršitelja je tudi pridobitev podatkov o vozilih dolžnika, na katere bo možno poseči v izvršbi (32. in 81. člen ZIZ).

VSM Sklep I Ip 99/2025, 26. 2. 2025

16.a člen (Identifikacijski podatki o dolžniku in upniku)

17. člen (Izvršilni naslov)

1. Splošno in načelo formalne legalitete

Odločbe, ki predstavljajo izvršilne naslove za izterjavo prispevkov, so še vedno v veljavi oziroma dolžnica ni izkazala nasprotnega, dokler je temu tako, pa je izvršilno sodišče na njih vezano skladno z načelom stroge formalne legalitete. V zvezi z navedenim sodišče prve stopnje dolžnice ni bilo dolžno napotovati na nobene postopke, niti prekinjati pričujočega izvršilnega postopka. Seznam izvršilnih naslovov ima naravo samostojnega izvršilnega naslova, vendar je hkrati evidenca le-teh. Tako ne pomeni samostojne meritorne odločbe o posamezni davčni obveznosti, temveč zbirno evidenco posameznih izvršilnih naslovov, ki lahko vsebuje tudi napačne podatke o izvršilnih naslovih. Ker je seznam izvršilnih naslovov dejansko le evidenca le-teh, lahko dolžnik zato ugovarja, da posamezen izvršilni naslov, ki je vsebovan v seznamu izvršilnih naslovov, ne obstaja ali, da tam navedeno ni listina, ki bi bila izvršilni naslov. Vendar pa ker dolžnica ni dokazala prenehanja obstoja posameznih odločb, izvršilnih naslovov, kljub odpadli podlagi za le-te, izvršilno sodišče izvršbe glede obveznosti v spornih izvršilnih naslovih ne more ustaviti, saj je na njih vezano, vse dokler obstajajo.

VSL Sklep I Ip 1070/2024, 18. 11. 2024

Izvršbo je mogoče dovoliti in opraviti v obsegu, kot izhaja iz izvršilnega naslova. Na obstoj in primernost izvršilnega naslova za dovolitev izvršbe sodišče pazi po uradni dolžnosti.

VSC Sklep I Ip 188/2024, 10. 7. 2024

Sodišče prve stopnje je pravilno obrazložilo, da je bil sklep o izvršbi izdan na podlagi primerne izvršilnega naslova na podlagi 2. točke drugega stavka 17. člena ZIZ - izvršljivega notarskega zapisa, ki ustreza merilom iz 20.a člena ZIZ in 21. člena ZIZ ter da je na tak izvršilni naslov v skladu z načelom formalne legalitete vezano in se v pravilnost in zakonitost izvršilnega

naslova, zato ne more spuščati. Na izvršilni naslov je vezano, vse dokler ni z ustreznimi pravnimi sredstvi spremenjen, odpravljen ali razveljavljen.

VSC Sklep I Ip 189/2024, 5. 6. 2024

2. Sodna odločba in sodna poravnava

Družinski zakonik (v nadaljevanju DZ) v 196. členu določa, da se preživnina določi v mesečnem znesku in za naprej, zahteva pa se lahko od dneva vložitve tožbe ali predloga za določitev preživnine. Navedena določba se uporablja tudi v primeru odločanja o spremembi višine preživnine po 197. členu DZ. Kadar torej predlagatelj postopka izrecno zahteva določitev preživnine od dneva vložitve predloga, sme sodišče preživnino določiti od tega dne dalje. V tem primeru, kadar preživninski zavezanec meni, da ni dolžan plačevati preživnine od dneva vložitve predloga, mora v postopku takšna dejstva zatrjevati in jih tudi dokazati, saj gre za predlagalni nepravdni postopek (prvi odstavek 2. člena ZNP-1), v katerem se uporabljajo pravila o trditvenem in dokaznem bremenu (212. člen ZPP v zvezi z 42. členom ZNP-1). V obravnavani zadevi pa iz podatkov spisa ne izhaja, da bi nasprotni udeleženec v zvezi s tem, zakaj ni dolžan plačevati preživnine od dneva vložitve predloga predlagateljice, podal konkretne navedbe ter zanje predložil dokazila.

VSM Sklep III Cp 879/2024, 19. 11. 2024

Kljub temu, da v izvršilnem naslovu ni naveden bruto ali neto znesek upnikove plače, od katere mora dolžnik plačati prispevke, se je v delovnem sporu, iz katerega izvira izvršilni naslov, odločalo le o nedenarni obveznosti dolžnika, sam obstoj delovnega razmerja in višina upnikove plače pa v postopku pred sodiščem prve stopnje nista bili sporni. Tako je dolžniku višina bruto plače upnika poznana, posledično pa je terjatev iz naslova odmere in plačila prispevkov od te bruto plače v ustrezen pokojninski sklad določljiva in ima dolžnik na razpolago vse parametre, ki omogočajo izpolnitev njegove nedenarne obveznosti.

VSL Sklep I Ip 1120/2024, 13. 11. 2024

Pritrditi je zaključku sodišča prve stopnje o primernosti izvršilnega naslova, saj je dolžnikova obveznost, ki izhaja iz dednega dogovora, določljivo opredeljena v skladu z 21. členom ZIZ in pritožnik nima prav, da izvršilni naslov zato, ker sklep od dedovanju ne vsebuje višine denarnih sredstev, ki so se nahajala na računih pri bankah v Kanadi, ni primeren. Odločilno je, da dolžnikova obveznost izhaja iz zapisa v dednem dogovoru, da mora dolžnik iz denarnih sredstev, ki se nahajajo na bančnih računih pokojnika pri bankah v Kanadi, po plačilu vseh volil, davkov in pristojbin nakazati na upnikov račun preostalih zneskov razlike deponiranih denarnih sredstev. Dolžnikova obveznost je torej določljivo opredeljena že v samem izvršilnem naslovu, saj je mogoče ugotoviti, kaj mora dati dolžnik.

VSC Sklep I Ip 322/2024, 17. 10. 2024

Dolžnik bi moral trditve o omejitvi in črpanju zavarovalne vsote, kar mu je bilo nedvomno znano, navesti najpozneje do zaključka glavne obravnave pred sodišče prve stopnje v pravdi. Sodišči prve in druge stopnje pa sta z ravnanji v nasprotju z načelom stroge formalne legalitete iz prvega odstavka 17. člena ZIZ zagrešili bistveno kršitev določb izvršilnega postopka iz 8. točke prvega odstavka 55 člena ZIZ v zvezi s 17. členom ZIZ.

VSRS Sklep II Ips 33/2024, 2. 10. 2024

Dolžnik v pritožbi ponavlja ugovorne trditve, da je preživnino v celoti poravnal. Sodišče prve stopnje je na podlagi izvedenskega dokaznega postopka pravilno in dokazno podprto zaključilo, da dolžnik ni uspel dokazati, da je preživnino za obdobje od julija 2005 do aprila 2006 plačeval upnikovi materi na roke. Sledilo je namreč izpovedbam obeh prič in pojasnilo, da je tudi dolžnikov oče, čiga pričanje je predlagal dolžnik, povedal, da je v obdobju, ko je bil dolžnik v komuni, upnikovi materi nekaj plačeval, vendar se niso nikoli pogovarjali, da bi bila njegova plačila preživnina. Dokazno oceno in dokazni zaključek sodišča prve stopnje kot življenjsko logična in prepričljiva sprejema tudi

pritožbeno sodišče in zaključuje, da je dejansko stanje pravilno in popolno ugotovljeno. Dolžnik zgolj s ponavljanjem navedb, da je upnikovi materi preževinino plačeval na orke, ne more vzpostaviti dvom v pravilnost dejanskega zaključka sodišča prve stopnje.

VSC Sklep I Ip 261/2024, 12. 9. 2024

3. Izvršljiv notarski zapis

Oba notarska spisa sta sklenjena zaradi zavarovanja terjatve po kreditni pogodbi, vsebina kreditne pogodbe, t.j. terjatev, zapadlost le-te, obrestna mera in ostali bistveni pogodbeni pogoji, pa je povzeta v obeh sporazumih o zavarovanju, kar za določnost terjatve zadostuje in sta izvršilna naslova zato primerna za izvršbo.

Skladno z načelom stroge formalne legalitete je izvršilno sodišče vezano na celotno vsebino izvršilnega naslova, tudi na to, kdo je pooblaščenec ene izmed strank. Notarskima zapisoma zato ni mogoče odreči izvršljivosti zgolj zato, ker jima ni priloženo pooblastilo upnikove pooblaščenke.

Res je telekomunikacijsko omrežje spreminjajoče se, dinamično omrežje, vendar pa je povsem pravilno stališče, da so predmet neposestne zastavne pravice v konkretnem primeru lahko le tiste premičnine, ki so se na konkretnih parc. št. nahajale na dan sklenitve neposredno izvršljivega notarskega zapisa in so torej določljive, medtem ko so posamezni optični kabli in deli gospodarske javne infrastrukture v notarskem zapisu še bolj določno identificirani. Pravno nepomembna so v tem oziru dolžnikova izvajanja o "telesnosti" in zaznavnosti s čutili.

Ne drži, da telekomunikacijsko omrežje ni zbirna stvar, na kateri kot na celoti ni možno ustanoviti zastavne pravice (to na zbirni stvari sicer je mogoče), vendar pa to za obravnavano zadevo niti ni relevantno oziroma bistveno, saj omrežja niso bila zastavljena kot taka, ampak so bile zastavljene posamezne stvari (veliko število le-teh, naštetih tudi v sklepu o izvršbi). V neposredno izvršljivih notarskih zapisih so bile namreč našteje (vsaj določljive) posamezne premičnine, na katerih se ustanavlja neposestna zastavna pravica. Potencialnem kupcem morajo na ta način biti premičnine, ki so predmet izvršbe, tudi predstavljene ter bodo na ta način tudi vedeli, kaj kupujejo.

Zmotno je stališče, da naj upnik na predmetih izvršbe ne bi veljavno pridobil neposestne zastavne pravice, ker ta ni bila vpisana v register neposestnih zastavnih pravic. Urejeni sta bili dve obliki neposestne zastavne pravice: navadna in registrska. Neposestna zastavna pravica je nastala že s sporazumom v obliki neposredno izvršljivega notarskega zapisa. Sklenitev takega sporazuma ima v postopku izvršbe učinek rubeža premičnine. Zastavna pravica na zastavljenih telekomunikacijskih omrežjih oziroma stvareh, ki sestavljajo ta omrežja, v konkretnem primeru ni bila registrska zastavna pravica. Med vrstami premičnin, za katere se je vzpostavil register neposestnih zastavnih pravic, je bila navedena "oprema", a ta pojem ni bil opredeljen. Telekomunikacijsko omrežje kot zbirna stvar ni bilo določeno kot stvar, za katero je bil vzpostavljen register neposestnih zastavnih pravic. "Sestavine", t.j. (posamezne) stvari, ki so ga sestavljale, pa niso bile predmet vpisa v register.

VSL Sklep I Ip 1301/2024, 8. 1. 2025

Sodišče prve stopnje je pravilno obrazložilo, da je bil sklep o izvršbi izdan na podlagi primernega izvršilnega naslova na podlagi 2. točke drugega stavka 17. člena ZIZ - izvršljivega notarskega zapisa, ki ustreza merilom iz 20.a člena ZIZ in 21. člena ZIZ ter da je na tak izvršilni naslov v skladu z načelom formalne legalitete vezano in se v pravilnost in zakonitost izvršilnega naslova, zato ne more spuščati. Na izvršilni naslov je vezano, vse dokler ni z ustreznimi pravnimi sredstvi spremenjen, odpravljen ali razveljavljen.

VSC Sklep I Ip 189/2024, 5. 6. 2024

Za dokaz prenosa terjatve v skladu s sodno prakso zadošča overjen podpis odstopnika terjatve.

Terjatve, ugotovljene z neposredno izvršljivim notarskim zapisom, zastarajo v desetletnem

zastaralnem roku in ne petletnem, kot vztraja dolžnica v pritožbi.

Sodišče prve stopnje je materialnopravno pravilno uporabilo tretji odstavek 20. a člena ZIZ ; pravilno je pojasnilo, da je upnik v skladu z 10. členom Kreditne pogodbe z enostransko izjavo razdril pogodbo, ker je bila kreditojemalka (dolžnica) v zamudi s plačilom začetne ali dveh zaporednih anuitet (da dolžnica ne bi bila v zamudi s plačilom dveh zaporednih anuitet v ugovoru ni niti zatrjevala niti izkazala) in ker dolžnica tudi v dodatnem 15-dnevnem roku, ki ji ga je s pisnim obvestilom določila banka, zapadlih obveznosti ni poravnala.

Pritožbeno uveljavljana kršitev določb postopka po 8. točki drugega odstavka 339. člena ZPP v zvezi s 366. členom ZPP, oboje v zvezi s 15. členom ZIZ, ni podana. Sodišče prve stopnje je upnikov odgovor na ugovor dolžnici sicer res vročilo šele skupaj z izpodbijanim sklepom sodišča prve stopnje in ne že pred izdajo tega sklepa, vendar zaradi tega dolžnici njena pravica do izjave ni bila kršena, saj sodišče prve stopnje pri presoji (ne)utemeljenosti ugovora ni oprlo oziroma upoštevalo nobenih novih dejstev, ki bi jih upnica navedla v odgovoru na ugovor.

VSC Sklep I Ip 137/2024, 29. 5. 2024

4. Druga izvršljiva odločba ali listina, za katero zakon, ratificirana in objavljena mednarodna pogodba ali pravni akt Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporablja neposredno, določa, da je izvršilni naslov

Odločbe, ki predstavljajo izvršilne naslove za izterjavo prispevkov, so še vedno v veljavi oziroma dolžnica ni izkazala nasprotnega, dokler je temu tako, pa je izvršilno sodišče na njih vezano skladno z načelom stroge formalne legalitete. V zvezi z navedenim sodišče prve stopnje dolžnice ni bilo dolžno napotovati na nobene postopke, niti prekinjati pričujočega izvršilnega postopka. Seznam izvršilnih naslovov ima naravo samostojnega izvršilnega naslova, vendar je hkrati evidenca le-teh. Tako ne pomeni samostojne meritorne odločbe o posamezni davčni obveznosti, temveč zbirno evidenco posameznih izvršilnih naslov, ki lahko vsebuje tudi napačne podatke o izvršilnih naslovih. Ker je seznam izvršilnih naslovov dejansko le evidenca le-teh, lahko dolžnik zato ugovarja, da posamezen izvršilni naslov, ki je vsebovan v seznamu izvršilnih naslovov, ne obstaja ali, da tam navedeno ni listina, ki bi bila izvršilni naslov. Vendar pa ker dolžnica ni dokazala prenehanja obstoja posameznih odločb, izvršilnih naslovov, kljub odpadli podlagi za le-te, izvršilno sodišče izvršbe glede obveznosti v spornih izvršilnih naslovih ne more ustaviti, saj je na njih vezano, vse dokler obstajajo.

VSL Sklep I Ip 1070/2024, 18. 11. 2024

18. člen (Odločba in poravnava)

19. člen (Izvršljivost odločbe)

Dolžnik bi moral trditve o omejitvi in črpanju zavarovalne vsote, kar mu je bilo nedvomno znano, navesti najpozneje do zaključka glavne obravnave pred sodišče prve stopnje v pravdi. Sodišči prve in druge stopnje pa sta z ravnanji v nasprotju z načelom stroge formalne legalitete iz prvega odstavka 17. člena ZIZ zagrešili bistveno kršitev določb izvršilnega postopka iz 8. točke prvega odstavka 55 člena ZIZ v zvezi s 17. členom ZIZ.

VSRS Sklep II Ips 33/2024, 2. 10. 2024

20. člen (Izvršljivost poravnave)

20.a člen (Izvršljivost notarskega zapisa)

Oba notarska spisa sta sklenjena zaradi zavarovanja terjatve po kreditni pogodbi, vsebina kreditne pogodbe, t.j. terjatev, zapadlost le-te, obrestna mera in ostali bistveni pogodbeni pogoji, pa je povzeta v obeh sporazumih o zavarovanju, kar za določnost terjatve zadostuje in sta izvršilna naslova zato primerna za izvršbo.

Skladno z načelom stroge formalne legalitete je izvršilno sodišče vezano na celotno vsebino izvršilnega naslova, tudi na to, kdo je pooblaščenec ene izmed strank. Notarskima zapisoma zato ni mogoče odreči izvršljivosti zgolj zato, ker jima ni priloženo pooblastilo upnikove pooblaščenke.

Res je telekomunikacijsko omrežje spreminjajoče se, dinamično omrežje, vendar pa je povsem pravilno stališče, da so predmet neposestne zastavne pravice v konkretnem primeru lahko le tiste premičnine, ki so se na konkretnih parc. št. nahajale na dan sklenitve neposredno izvršljivega notarskega zapisa in so torej določljive, medtem ko so posamezni optični kabli in deli gospodarske javne infrastrukture v notarskem zapisu še bolj določno identificirani. Pravno nepomembna so v tem oziru dolžnikova izvajanja o "telesnosti" in zaznavnosti s čutili.

Ne drži, da telekomunikacijsko omrežje ni zbirna stvar, na kateri kot na celoti ni možno ustanoviti zastavne pravice (to na zbirni stvari sicer je mogoče), vendar pa to za obravnavano zadevo niti ni relevantno oziroma bistveno, saj omrežja niso bila zastavljena kot taka, ampak so bile zastavljene posamezne stvari (veliko število le-teh, naštetih tudi v sklepu o izvršbi). V neposredno izvršljivih notarskih zapisih so bile namreč našteje (vsaj določljive) posamezne premičnine, na katerih se ustanavlja neposestna zastavna pravica. Potencialnem kupcem morajo na ta način biti premičnine, ki so predmet izvršbe, tudi predstavljene ter bodo na ta način tudi vedeli, kaj kupujejo.

Zmotno je stališče, da naj upnik na predmetih izvršbe ne bi veljavno pridobil neposestne zastavne pravice, ker ta ni bila vpisana v register neposestnih zastavnih pravic. Urejeni sta bili dve obliki neposestne zastavne pravice: navadna in registrska. Neposestna zastavna pravica je nastala že s sporazumom v obliki neposredno izvršljivega notarskega zapisa. Sklenitev takega sporazuma ima v postopku izvršbe učinek rubeža premičnine. Zastavna pravica na zastavljenih telekomunikacijskih omrežjih oziroma stvareh, ki sestavljajo ta omrežja, v konkretnem primeru ni bila registrska zastavna pravica. Med vrstami premičnin, za katere se je vzpostavil register neposestnih zastavnih pravic, je bila navedena "oprema", a ta pojem ni bil opredeljen. Telekomunikacijsko omrežje kot zbirna stvar ni bilo določeno kot stvar, za katero je bil vzpostavljen register neposestnih zastavnih pravic. "Sestavine", t.j. (posamezne) stvari, ki so ga sestavljale, pa niso bile predmet vpisa v register.

VSL Sklep I Ip 1301/2024, 8. 1. 2025

Pritožbeno sodišče ugotavlja, da je sodišče prve stopnje pravilno ravnalo, s tem ko je tožbo zavrglo, saj je utemeljeno upoštevalo, da predmetni notarski zapis predstavlja izvršilni naslov, da terjatev še ni zapadla ter nenazadnje, da tožnik nima pravnega interesa za predmetno pravdo, saj ne more imeti dveh izvršilnih naslovov.

VSL Sklep II Cp 1783/2024, 17. 12. 2024

Razveljavitev (učinkov) razpolagalnega posla na podlagi izpodbijanja pravnih dejanj stečajnega dolžnika lahko povzroči, da znova nastane terjatev upnika, ki je z razveljavljeno izpolnitvijo prenehala, vendar le, če je razveljavljen samo razpolagalni pravni posel, ne pa tudi zavezovalni pravni posel, saj z razveljavitvijo zavezovalnega pravnega posla terjatev preneha. Nova terjatev nastane le v razmerju do stečajnega dolžnika. Povedano drugače, pogodba o kratkoročnem posojilu, sklenjena v obliki neposredno izvršljivega notarskega zapisa, v konkretnem primeru ni prenehala, sodna poravnava pa glede na tretji odstavek 278. člena ZFPPIPP in že glede na samo

dejstvo, da je stranka stečajnega postopka, s tem pa tudi izpodbojne tožbe in v konkretnem primeru sodne poravnave, le stečajni dolжник, ne pa tudi zastavni dolжник, nima vpliva na konkretni neposredno izvršljivi notarski zapis v razmerju do zastavnega dolžnika. Če temu ne bi bilo tako, bi upnik v razmerju do zastavnega dolžnika nenazadnje izgubil izvršilni naslov. Enako tudi v stečajnem postopku priznana terjatev kot res iudicata velja le v razmerju do stečajnega dolžnika.

VSL Sklep I Ip 1196/2024, 4. 12. 2024

Dejstvo, da dolžnika nista prevzela (dvignila) pošiljke z odpoklicem kreditne pogodbe, ne pomeni, da se je dolжник s tem lahko izognil predčasni zapadlosti terjatve. Zadostuje namreč, da je odpoklic upnik dolžniku poslal s priporočeno pošiljko, v primeru, ko naslovnik onemogoči vročitev, pa je ob upoštevanju načela vestnosti in poštenja in načela varstva upnikov šteti, da je sprejem opravljen že takrat, ko je pošiljatelj poskušal vročiti potrebna pisanja, in ne šele, ko je naslovnik pisanje tudi dejansko prejel (odstop od siceršnje sprejemne teorije).

Upnik je določno navedel obveznost dolžnikov iz naslova neplačanih obrokov glavnice, pogodbenih obresti in stroškov in da je za svoje trditve predložil tudi obračune obresti. S tem je upnik, tudi po presoji višjega sodišča, svojemu trditvenemu in dokaznemu bremenu glede obstoja in višine terjatve zadostil. Breme zatrjevanja in dokazovanja neobstoja oziroma drugačne višine terjatve je tako prešlo na dolžnika, ki sta imela dolžnost v ta namen navesti konkretna dejstva, s katerimi bi utemeljevala drugačno višino terjatve in svoj (po njunem mnenju pravilen) način obračunavanja terjatve, ter zanje predložiti tudi dokaze. Ob dejstvu, da upnik razpolaga z izvršilnim naslovom, na podlagi katerega ima pravico zahtevati izvršbo terjatve, ki jo izterjuje in katere obseg je konkretizirano opredelil, je namreč pravilnost izračuna te terjatve in upoštevanje morebitnih delnih plačil predmet ugovora zoper višino terjatve v izterjavi. Pri tem gre za dejansko vprašanje, na kar pa sodišče pazi le na obrazložen ugovor.

VSL Sklep I Ip 1083/2024, 22. 10. 2024

Sodišče prve stopnje je pravilno obrazložilo, da je bil sklep o izvršbi izdan na podlagi primerne izvršilnega naslova na podlagi 2. točke drugega odstavka 17. člena ZIZ - izvršljivega notarskega zapisa, ki ustreza merilom iz 20.a člena ZIZ in 21. člena ZIZ ter da je na tak izvršilni naslov v skladu z načelom formalne legalitete vezano in se v pravilnost in zakonitost izvršilnega naslova, zato ne more spuščati. Na izvršilni naslov je vezano, vse dokler ni z ustreznimi pravnimi sredstvi spremenjen, odpravljen ali razveljavljen.

VSC Sklep I Ip 189/2024, 5. 6. 2024

Za dokaz prenosa terjatve v skladu s sodno prakso zadošča overjen podpis odstopnika terjatve.

Terjatve, ugotovljene z neposredno izvršljivim notarskim zapisom, zastarajo v desetletnem zastaralnem roku in ne petletnem, kot vztraja dolžnica v pritožbi.

Sodišče prve stopnje je materialnopravno pravilno uporabilo tretji odstavek 20. a člena ZIZ ; pravilno je pojasnilo, da je upnik v skladu z 10. členom Kreditne pogodbe z enostransko izjavo razdril pogodbo, ker je bila kreditjemalka (dolžnica) v zamudi s plačilom začetne ali dveh zaporednih anuitet (da dolžnica ne bi bila v zamudi s plačilom dveh zaporednih anuitet v ugovoru ni niti zatrjevala niti izkazala) in ker dolžnica tudi v dodatnem 15-dnevnom roku, ki ji ga je s pisnim obvestilom določila banka, zapadlih obveznosti ni poravnala.

Pritožbeno uveljavljana kršitev določb postopka po 8. točki drugega odstavka 339. člena ZPP v zvezi s 366. členom ZPP, oboje v zvezi s 15. členom ZIZ, ni podana. Sodišče prve stopnje je upnikov odgovor na ugovor dolžnici sicer res vročilo šele skupaj z izpodbijanim sklepom sodišča prve stopnje in ne že pred izdajo tega sklepa, vendar zaradi tega dolžnici njena pravica do izjave ni bila kršena, saj sodišče prve stopnje pri presoji (ne)utemeljenosti ugovora ni oprlo oziroma upoštevalo nobenih novih dejstev, ki bi jih upnica navedla v odgovoru na ugovor.

VSC Sklep I Ip 137/2024, 29. 5. 2024

21. člen (Primernost izvršilnega naslova za izvršbo)

1. Splošno

Oba notarska spisa sta sklenjena zaradi zavarovanja terjatve po kreditni pogodbi, vsebina kreditne pogodbe, t.j. terjatev, zapadlost le-te, obrestna mera in ostali bistveni pogodbeni pogoji, pa je povzeta v obeh sporazumih o zavarovanju, kar za določnost terjatve zadostuje in sta izvršilna naslova zato primerna za izvršbo.

Skladno z načelom stroge formalne legalitete je izvršilno sodišče vezano na celotno vsebino izvršilnega naslova, tudi na to, kdo je pooblaščenec ene izmed strank. Notarskima zapisoma zato ni mogoče odreči izvršljivosti zgolj zato, ker jima ni priloženo pooblastilo upnikove pooblaščenke.

Res je telekomunikacijsko omrežje spreminjajoče se, dinamično omrežje, vendar pa je povsem pravilno stališče, da so predmet neposestne zastavne pravice v konkretnem primeru lahko le tiste premičnine, ki so se na konkretnih parc. št. nahajale na dan sklenitve neposredno izvršljivega notarskega zapisa in so torej določljive, medtem ko so posamezni optični kabli in deli gospodarske javne infrastrukture v notarskem zapisu še bolj določno identificirani. Pravno nepomembna so v tem oziru dolžnikova izvajanja o "telesnosti" in zaznavnosti s čutili.

Ne drži, da telekomunikacijsko omrežje ni zbirna stvar, na kateri kot na celoti ni možno ustanoviti zastavne pravice (to na zbirni stvari sicer je mogoče), vendar pa to za obravnavano zadevo niti ni relevantno oziroma bistveno, saj omrežja niso bila zastavljena kot taka, ampak so bile zastavljene posamezne stvari (veliko število le-teh, naštetih tudi v sklepu o izvršbi). V neposredno izvršljivih notarskih zapisih so bile namreč našteje (vsaj določljive) posamezne premičnine, na katerih se ustanavlja neposestna zastavna pravica. Potencialnem kupcem morajo na ta način biti premičnine, ki so predmet izvršbe, tudi predstavljene ter bodo na ta način tudi vedeli, kaj kupujejo.

Zmotno je stališče, da naj upnik na predmetih izvršbe ne bi veljavno pridobil neposestne zastavne pravice, ker ta ni bila vpisana v register neposestnih zastavnih pravic. Urejeni sta bili dve obliki neposestne zastavne pravice: navadna in registrska. Neposestna zastavna pravica je nastala že s sporazumom v obliki neposredno izvršljivega notarskega zapisa. Sklenitev takega sporazuma ima v postopku izvršbe učinek rubeža premičnine. Zastavna pravica na zastavljenih telekomunikacijskih omrežjih oziroma stvareh, ki sestavljajo ta omrežja, v konkretnem primeru ni bila registrska zastavna pravica. Med vrstami premičnin, za katere se je vzpostavil register neposestnih zastavnih pravic, je bila navedena "oprema", a ta pojem ni bil opredeljen. Telekomunikacijsko omrežje kot zbirna stvar ni bilo določeno kot stvar, za katero je bil vzpostavljen register neposestnih zastavnih pravic. "Sestavine", t.j. (posamezne) stvari, ki so ga sestavljale, pa niso bile predmet vpisa v register.

VSL Sklep I Ip 1301/2024, 8. 1. 2025

Predlog se zavrne.

VSRS Sklep II DoR 368/2024, 18. 12. 2024

Družinski zakonik (v nadaljevanju DZ) v 196. členu določa, da se preživnina določi v mesečnem znesku in za naprej, zahteva pa se lahko od dneva vložitve tožbe ali predloga za določitev preživnine. Navedena določba se uporablja tudi v primeru odločanja o spremembi višine preživnine po 197. členu DZ. Kadar torej predlagatelj postopka izrecno zahteva določitev preživnine od dneva vložitve predloga, sme sodišče preživnino določiti od tega dne dalje. V tem primeru, kadar preživninski zavezanec meni, da ni dolžan plačevati preživnine od dneva vložitve predloga, mora v postopku takšna dejstva zatrjevati in jih tudi dokazati, saj gre za predlagalni nepravdni postopek (prvi odstavek 2. člena ZNP-1), v katerem se uporabljajo pravila o trditvenem in dokaznem bremenu (212. člen ZPP v zvezi z 42. členom ZNP-1). V obravnavani zadevi pa iz podatkov spisa ne izhaja, da bi nasprotni udeleženec v zvezi s tem, zakaj ni dolžan plačevati preživnine od dneva vložitve predloga predlagateljice, podal konkretne navedbe ter zanje predložil dokazila.

VSM Sklep III Cp 879/2024, 19. 11. 2024

Kljub temu, da v izvršilnem naslovu ni naveden bruto ali neto znesek upnikove plače, od katere mora dolžnik plačati prispevke, se je v delovnem sporu, iz katerega izvira izvršilni naslov, odločalo le o nedenarni obveznosti dolžnika, sam obstoj delovnega razmerja in višina upnikove plače pa v postopku pred sodiščem prve stopnje nista bili sporni. Tako je dolžniku višina bruto plače upnika poznana, posledično pa je terjatev iz naslova odmere in plačila prispevkov od te bruto plače v ustrezen pokojninski sklad določljiva in ima dolžnik na razpolago vse parametre, ki omogočajo izpolnitev njegove nedenarne obveznosti.

VSL Sklep I Ip 1120/2024, 13. 11. 2024

Pritrditi je zaključku sodišča prve stopnje o primernosti izvršilnega naslova, saj je dolžnikova obveznost, ki izhaja iz dednega dogovora, določljivo opredeljena v skladu z 21. členom ZIZ in pritožnik nima prav, da izvršilni naslov zato, ker sklep od dedovanju ne vsebuje višine denarnih sredstev, ki so se nahajala na računih pri bankah v Kanadi, ni primeren. Odločilno je, da dolžnikova obveznost izhaja iz zapisa v dednem dogovoru, da mora dolžnik iz denarnih sredstev, ki se nahajajo na bančnih računih pokojnika pri bankah v Kanadi, po plačilu vseh volil, davkov in pristojbin nakazati na upnikov račun preostalih znesek razlike deponiranih denarnih sredstev. Dolžnikova obveznost je torej določljivo opredeljena že v samem izvršilnem naslovu, saj je mogoče ugotoviti, kaj mora dati dolžnik.

VSC Sklep I Ip 322/2024, 17. 10. 2024

Sodišče prve stopnje je pravilno obrazložilo, da je bil sklep o izvršbi izdan na podlagi primerne izvršilnega naslova na podlagi 2. točke drugega stavka 17. člena ZIZ - izvršljivega notarskega zapisa, ki ustreza merilom iz 20.a člena ZIZ in 21. člena ZIZ ter da je na tak izvršilni naslov v skladu z načelom formalne legalitete vezano in se v pravilnost in zakonitost izvršilnega naslova, zato ne more spuščati. Na izvršilni naslov je vezano, vse dokler ni z ustreznimi pravnimi sredstvi spremenjen, odpravljen ali razveljavljen.

VSC Sklep I Ip 189/2024, 5. 6. 2024

2. Rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti

22. člen (Plačilo zamudnih obresti)

23. člen (Verodostojna listina)

24. člen (Prehod terjatve ali obveznosti)

Sodišče prve stopnje je v izpodbijanem sklepu pravilno odločilo, da ugovor dolžnika ni utemeljen, ker v njem dolžnik ne navaja nobenega dejstva, ki bi kazalo na to, da terjatev ni prešla na novega upnika, dolžnik pa bi (glede na citirano ureditev) lahko uveljavljal le tak ugovorni razlog.

VSL Sklep I Ip 1038/2024, 9. 10. 2024

Manjkajoče sestavine uvoda izpodbijanega sklepa niso vplivale na pravilnost in zakonitost izpodbijanega sklepa.

Ker v postopkih zaradi insolventnosti veljajo načela hitrosti postopka, zagotavljanja najboljših pogojev za poplačilo upnikov in enakega obravnavanja upnikov, je obveznost prizadevanja sodišča za mirno rešitev zadeve omejena.

Tudi če je upnik sam v predlogu zatrjeval, da dolžnica nima premoženja, v stečajno maso poleg premoženja stečajnega dolžnika ob začetku tega postopka, spada tudi vse premoženje in dohodki, pridobljeni med postopkom, zato je podan pravni interes upnika za vodenje postopka

osebnega stečaja.

Predložitev sklepov sodnega registra o pripojitvi tudi po 24. členu ZIZ zadošča za prehod terjatve na novega upnika.

Vpis prenosa hipoteke v zemljiško knjigo ima le publicitetni učinek.

Ni pomembno, ali je do blokade računa dolžnice prišlo prav zaradi realizacije sklepa o izvršbi tistega upnika, ki je podal predlog za začetek postopka zaradi insolventnosti. Zakon te povezave ne zahteva.

VSL Sklep Cst 226/2024, 12. 9. 2024

Za dokaz prenosa terjatve v skladu s sodno prakso zadošča overjen podpis odstopnika terjatve.

Terjatve, ugotovljene z neposredno izvršljivim notarskih zapisom, zastarajo v desetletnem zastaralnem roku in ne petletnem, kot vztraja dolžnica v pritožbi.

Sodišče prve stopnje je materialnopravno pravilno uporabilo tretji odstavek 20. a člena ZIZ ; pravilno je pojasnilo, da je upnik v skladu z 10. členom Kreditne pogodbe z enostransko izjavo razdril pogodbo, ker je bila kreditjemalka (dolžnica) v zamudi s plačilom začetne ali dveh zaporednih anuitet (da dolžnica ne bi bila v zamudi s plačilom dveh zaporednih anuitet v ugovoru ni niti zatrjevala niti izkazala) in ker dolžnica tudi v dodatnem 15-dnevnem roku, ki ji ga je s pisnim obvestilom določila banka, zapadlih obveznosti ni poravnala.

Pritožbeno uveljavljana kršitev določb postopka po 8. točki drugega odstavka 339. člena ZPP v zvezi s 366. členom ZPP, oboje v zvezi s 15. členom ZIZ, ni podana. Sodišče prve stopnje je upnikov odgovor na ugovor dolžnici sicer res vročilo šele skupaj z izpodbijanim sklepom sodišča prve stopnje in ne že pred izdajo tega sklepa, vendar zaradi tega dolžnici njena pravica do izjave ni bila kršena, saj sodišče prve stopnje pri presoji (ne)utemeljenosti ugovora ni oprlo oziroma upoštevalo nobenih novih dejstev, ki bi jih upnica navedla v odgovoru na ugovor.

VSC Sklep I Ip 137/2024, 29. 5. 2024

25. člen (Izvršba proti družbeniku)

26. člen (Pogojna in vzajemna obveznost)

27. člen (Alternativna obveznost po dolžnikovi izbiri)

28. člen (Fakultativna pravica dolžnika)

29. člen (Vloge)

29.a člen (Narok)

Pritožnik graja razloge sodišča prve stopnje v zvezi z zatrjevanjem, da je imel pravico do javne objave sklepa, s tem, da je večino osebnih podatkov upnikov anonimiziral, pri čemer pa je pustil imena in priimka obeh upnikov razkrita. Pritožbene trditve so materialnopravno napačne, odločitev sodišča prve stopnje pa materialnopravno pravilna. Pritožnik poskuša s svoje materialnopravno stališče obrazložiti tudi s sklicevanjem na izjavo za javnost Vrhovnega sodišča RS v zvezi s sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. X Ips 4/2020, s katero se je Vrhovno sodišče RS opredelilo do pravice

do vpogleda v sodne spise in s tem posredno do javnosti sojenja. Navedeno stališče Vrhovnega sodišča je pravilno, vendar je potrebno vedno upoštevati, da je dolžnost tudi novinarjev, ko dostopajo do odločitev sodišč, spoštovanje novinarskega etike in varovanje zasebnosti strank in udeležencev, hkrati pa tudi kot v tem konkretnem primeru, sledenju dolžnosti, ki izhajajo iz sodnih odločb v vsakem konkretnem primeru, torej opustitvenih ravnanj, določenih v sklepu o izdaji začasne odredbe v tem postopku. Posledično je tudi pravno neupoštevna trditev pritožnika, da sta upnika s tem, ko sta v svoji vlogi navajala trditve glede zdravstvenega stanja matere in sestre, privolila, da so te prišle v javnost. Pritožnika namreč nista mogla predpostavljati, da bo dolžnik kljub izdani začasni odredbi in neupoštevanje ustavne pravice iz 24. člena Ustave RS oziroma neupoštevanjem uporabe 321. in 322. ter 332. člena ZPP v zvezi s 15. členom in 239. členom ZIZ, objavil praktično celoten sklep o začasni odredbi, zgolj z brisanjem emša in davčnih števil upnikov. Sodišče prve stopnje je torej pravilno zaključilo, da je iz objave jasno razvidno tako ime kot tudi priimek upnikov, s čimer je odločba v celoti personalizirana in posledično je v popolnosti določeno tudi za katero mater in sestro upnice gre. Objava neanominiziranih sodnih odločitev z objavo osebnih podatkov o zdravstvenem stanju matere in sestre upnice je torej v nasprotju z izdano začasno odredbo in ciljem, katerega zatrjuje dolžnik v pritožbi, to je javna razprava o razmerju med svobodo tiska in pravico do zasebnosti.

Pritožnik še trdi, da je potrebno pri denarni kazni upoštevati njen namen in ostale pravne institute, ki se v pravnem redu upoštevajo pri odmeri kazenske sankcije, kot denimo stopnja ogrožanja ali posega v zavarovano dobrotno ter pravne vrednote ter vse ostale okoliščine, v katerih je bilo dejanje storjeno. Višje sodišče pritožniku pojasnjuje, da se o višini prvotno zagrožene denarne kazni odloča že v okviru izdaje sklepa o začasni odredbi oziroma v ugovornem postopku, v tem konkretnem postopku pa je sodišče prve stopnje v zadostni meri upoštevalo namen izdaje sklepa začasne odredbe v primerjavi s kršitvijo opustitvene dolžnosti dolžnika izrečene v sklepu o začasni odredbi.

VSL Sklep IV Ip 484/2021, 15. 6. 2021

29.b člen (Plačilo sodne takse)

Dolžnica zgolj s pritožbenimi navedbami, da je sodno takso plačala in je v nalogu pozabila navesti sklicno številko, zaradi česar plačilo takse naj ne bi bilo zaznano, pri čemer pa potrdila o plačilu pritožbi ni priložila, ne more izpodbiti pravilnosti zaključka sodišča prve stopnje, da dolžnica sodne takse po plačilnem nalogu z dne 13. 9. 2024 ni plačala.

VSC Sklep I Ip 378/2024, 18. 12. 2024

Kot je razvidno iz pritožbi priloženega naloga SKB banke d.d., je dolžnik plačal sodno takso 22. 4. 2024. Tega dne je dal nalog svoji banki, torej že po izteku roka za plačilo sodne takse, ko je že nastopila zakonska fikcija umika ugovora. Dolžnika v tem primeru ne varuje toleranca iz prvega odstavka 6.b člena Zakona o sodnih taksah.¹ Varovala bi ga samo v primeru, če bi dal nalog za nakazilo denarnih sredstev pred iztekom roka, se pravi pravočasno, nakazilo pa bi iz kakršnega koli razloga prispelo na račun sodišča v okviru tolerance nadaljnjih treh delovnih dni.

VSC Sklep II Ip 362/2024, 4. 12. 2024

Upnik prilaga potrdilo o izvršenem plačilu NLB d.d. z datumom poravnave 9. 7. 2024. To je bilo 14 dni preden mu je bil vročen plačilni nalog za pritožbo, zato se to potrdilo ne more nanašati nanj. Tudi zneskovno plačilo 44,00 EUR v potrdilu NLB d.d. ne dosega dolžne sodne takse po plačilnem nalogu 100,00 EUR. Upnik ni dokazal, da bi plačal sodno takso za pritožbo.

VSC Sklep II Ip 347/2024, 21. 11. 2024

Sodišče mora o predlogu za odlog plačila sodne takse, potem ko ob upoštevanju določb 12.a člena ZST-1 presodi, ali so izpolnjeni pogoji za odlog plačila sodne takse iz 11. člena ZST-1, odločiti s sklepom, kar jasno izhaja iz več določb ZST-1 (npr. iz 13., 14.a, 14.a, 14.b člena ZST-1). Če predlogu za odlog plačila sodne takse ugotovi, mora v skladu z izrecnimi določbami prvega in drugega odstavka

14.a člena ZST-1 že izdani plačilni nalog razveljaviti, taksnemu zavezancu pa poslati nov plačilni nalog, za katerega smiselno velja prvi odstavek 34. člena tega zakona. V tem kontekstu je torej pritrčiti pritožbi, da bi moralo sodišče prve stopnje ob ugoditvi dolžničinemu predlogu za odlog plačila sodne takse dolžnici izdati nov plačilni nalog.

VSM Sklep I Ip 198/2024, 26. 8. 2024

Prepozno vložen predlog za oprostitev plačila sodne takse ne vpliva na tek roka za plačilo sodne takse.

VSC Sklep I Ip 143/2024, 13. 6. 2024

Iz spisa ni razvidno, da bi dolžnica vložila ugovor zoper plačilni nalog za plačilo sodne takse za ugovor. Ta ji je bil nesporno vročen. V pritožbi tudi ne pove kdaj naj bi vložila ugovor zoper plačilni nalog za plačilo sodne takse za ugovor in na kakšen način (s pisno vlogo ali elektronsko).

VSC Sklep II Ip 134/2023, 27.6.2023

30. člen (Sredstva izvršbe)

31. člen (Seznam dolžnikovega premoženja)

32. člen (Predmet izvršbe)

Upnik v tej zvezi pravilno opozarja na 11. točko prvega odstavka 16. člena ZIZ, ki določa pomen izraza neposredna dejanja izvršbe in zavarovanja. Ta označuje vsa v zakonu navedena dejanja, s katerimi izvršitelji zagotavljajo izvršitev ali zavarovanje upnikove terjatve in dejanja, ki so potrebna za njihovo pripravo ter izvedbo. Tako pritožba pravilno navaja, da je seznanitev s spisom in vpis v evidenco potrebno dejanje izvršitelja za pripravo in izvedbo neposrednih dejanj izvršbe (rubeža premičnin, prodaje na javni dražbi, poplačila upnika itd.). Tretji odstavek 291. člena ZIZ namreč izvršitelju nalaga vodenje evidence o izvršilnih zadevah, ki jih prejme v izvršitev. Z dodelitvijo spisa izvršitelju zanj nastane dolžnost spis ustrezno označiti in vnesti v svojo evidenco, kot je to določeno v 20. členu Pravilnika o opravljanju službe izvršitelja. Potrebno pripravljeno izvršilno dejanje izvršitelja je tudi pridobitev podatkov o vozilih dolžnika, na katere bo možno poseči v izvršbi (32. in 81. člen ZIZ).

VSM Sklep I Ip 99/2025, 26. 2. 2025

Tudi če finančnemu leasingu pripišemo lastnosti katerega od zakonsko urejenih pogodbenih tipov, to nima za posledico, da so vsa vprašanja podrejena pravilom za ta pogodbeni tip.

Ker je treba izjeme razlagati restriktivno in zlasti upošteva pomen leasingodajalčeve pravice do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave, katere omejitev mora biti izrecno določena v zakonu (načelo zakonitosti), se pravilo iz drugega odstavka 520. člena OZ, da pridržek lastninske pravice v primeru neizpolnitve predpisane obličnosti ne učinkuje proti izvršilnim in stečajnim upnikom, ne razteza na pogodbo o leasingu.

Če je nedopusten poseg v pričakovalno pravico leasingojemalca, je toliko manj dopusten poseg v (še obstoječo) lastninsko pravico leasingodajalca (sklepanje z manjšega na večje; argumentum a minori ad maius).

Ker toženkin dolжник (leasingojemalec) tožnici (leasingodajalki) ni plačal vseh obrokov leasinga, ima tožnica lastninsko pravico, ki preprečuje izvršbo na predmetu leasinga.

VSRS Sodba in sklep II Ips 31/2024, 3. 12. 2024

Ugovorni razlog, da je izvršba dovoljena na predmete, ki so izvzeti iz izvršbe, lahko dolжник

uveljavlja le, če so v sklepu o izvršbi oziroma novem izvršilnem sredstvu že individualizirani oziroma jasno opredeljeni predmeti, na katere se nanaša dovolitev izvršbe. V nasprotnem primeru, torej če je dovoljena izvršba ali njeno nadaljevanje le na splošno, na vse dolžnikove premičnine, tak ugovor ne pride v poštev. Pravno varstvo pa je dolžniku zagotovljeno kasneje, ko že pride do rubeža konkretnih premičnin, torej v fazi oprave izvršbe.

VSL Sklep I Ip 1006/2024, 23. 10. 2024

Dejstvo, da je tožeča stranka na podlagi določila petega odstavka 48.a člena ZNVP-1 pridobila lastninsko pravico na vrednostnih papirjih po pridobitvi zastavne pravice tožene stranke, ki jo je pridobila v izvršilnem postopku na podlagi drugega odstavka 163.c člena ZIZ z vpisom v centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev, tako ne predstavlja ovire, da se upnik v izvršilnem postopku (t.j. tožena stranka) poplača iz kupnine dosežene s prodajo teh vrednostnih papirjev.

VSM Sodba I Cpg 193/2023, 9. 11. 2023

Tudi za predmetno zadevo velja, da ima leasing pogodba močne elemente prodajne pogodbe, saj navedena pogodbeni določila predpostavljajo prenos lastninske pravice na predmetu leasinga po plačilu zadnjega obroka leasinga. Posledično je sodišče prve stopnje kot materialnopravno podlago pravilno uporabilo pravila o prodaji na obroke s pridržkom lastninske pravice, določena v 520. do 526. členu OZ. Pritožbene navedbe glede tega, da naj bi bilo lastništvo vozila med strankama nesporno (kar sicer ne drži), vpisa lastništva v prometno dovoljenje in register motornih vozil, kot tudi glede (ne)izdaje potrdila o poplačilu leasinga, ki naj bi izkazovale lastništvo tožeče stranke, se tako izkažejo za neutemeljene. Višje sodišče v zvezi s tem opozarja še na določilo sedmega odstavka 29. člena Zakona o potrošniških kreditih, ki določa, da, kadar se proti zakupodajalcu, ki je s potrošnikom sklenil pogodbo o finančnem zakupu, na predlog upnika uvede postopek izvršbe na predmet zakupa, se izvršba na tak predmet šteje za nedopustno, iz česar je, argumentum a contrario, moč sklepati o dopustnosti izvršbe zoper potrošnika (leasingojemalca).

VSL Sodba I Cp 421/2023, 18. 9. 2023

33. člen (Denarna kazen)

34. člen (Več sredstev in predmetov izvršbe)

35. člen (Pristojnost)

- 1. Splošno**
- 2. Več dolžnikov**
- 3. Več predmetov in sredstev izvršbe**
- 4. Med sredstvi tudi nepremičnine**
- 5. Novo sredstvo ali predmet izvršbe**
- 6. Novo sredstvo ali predmet izvršbe na nepremičnino**
- 7. Izvršba na poslovni delež**
- 8. Izvršba na ladjo ali letalo**

36. člen (Vrnitev v prejšnje stanje)

1. Splošno

Predlog za vrnitev v prejšnje stanje zaradi zamude roka za vložitev pripomb na cenilno mnenje v skladu s 36. členom ZIZ ni varovan z dopustnostjo vložitve predloga. Dolžnikov predlog za vrnitev v prejšnje stanje je zato nedovoljen.

Pri cenitvi nepremičnin se upošteva realna tržna vrednost nepremičnin na dan cenitve, ne pa najvišja možna hipotetična oziroma ponujena tržna vrednost nepremičnin. Realna tržna vrednost nepremičnin se zato ugotovi na podlagi ogleda nepremičnin, izmere in z ustrezno metodo ocenjevanja vrednosti ter ob upoštevanju konkretnih lastnosti nepremičnin. Ocenjevanje kmetijskih zemljišč se lahko opravi s pomočjo več različnih metod in cenitev ni omejena zgolj z uporabo ene metode, kot to zagovarja dolžnik v pritožbi.

VSL Sklep I Ip 1032/2024, 22. 10. 2024

Vročitev odločbe o brezplačni pravni pomoči po izteku rokov za opravo pravnega dejanja, za katerega je brezplačna pravna pomoč odobrena, lahko predstavlja vzrok, zaradi katerega je lahko dovoljena vrnitev v prejšnje stanje.

VSC Sklep I Ip 325/2024, 10. 10. 2024

2. Stranka postopka je pravna oseba

37. člen (Smrt stranke)

38. člen (Izvršilni stroški)

1. Upnik najprej plača stroške (prvi odstavek)

Upnik v tej zvezi pravilno opozarja na 11. točko prvega odstavka 16. člena ZIZ, ki določa pomen izraza neposredna dejanja izvršbe in zavarovanja. Ta označuje vsa v zakonu navedena dejanja, s katerimi izvršitelji zagotavljajo izvršitev ali zavarovanje upnikove terjatve in dejanja, ki so potrebna za njihovo pripravo ter izvedbo. Tako pritožba pravilno navaja, da je seznanitev s spisom in vpis v evidenco potrebno dejanje izvršitelja za pripravo in izvedbo neposrednih dejanj izvršbe (rubeža premičnin, prodaje na javni dražbi, poplačila upnika itd.). Tretji odstavek 291. člena ZIZ namreč izvršitelju nalaga vodenje evidence o izvršilnih zadevah, ki jih prejme v izvršitev. Z dodelitvijo spisa izvršitelju zanj nastane dolžnost spis ustrezno označiti in vnesti v svojo evidenco, kot je to določeno v 20. členu Pravilnika o opravljanju službe izvršitelja. Potrebno pripravljeno izvršilno dejanje izvršitelja je tudi pridobitev podatkov o vozilih dolžnika, na katere bo možno poseči v izvršbi (32. in 81. člen ZIZ).

VSM Sklep I Ip 99/2025, 26. 2. 2025

2. Predujem (drugi odstavek)

3. Varščina (tretji odstavek)

4. Upnik je dolžan povrniti stroške (šesti odstavek)

Ker je bila sodna odločba, na podlagi katere je bila dovoljena izvršba zaradi izvrševanja stikov, spremenjena s kasnejšo odločitvijo pristojnega sodišča - začasno odredbo, je sodišče prve stopnje v izpodbijanem sklepu ustavilo izvršbo po uradni dolžnosti in razveljavilo že opravljena izvršilna dejanja. Ker pa je s tem odpadel tudi pravni interes dolžnice za odločanje o ugovoru, je ugovor zavrglo, prav tako upnikov predlog za izrek denarne kazni. Posledično je pravilna izpodbijana odločitev v stroškovnem delu, saj so v tem primeru, ko je izvršilno sodišče moralo ustaviti izvršbo in razveljaviti opravljena izvršilna dejanja, stroški, ki so v tem postopku nastali dolžnici, le-tej bili povzročeni neutemeljeno, ne glede na to, da je bil ob samem začetku postopka morda predlog za izvršbo še utemeljeno vložen. Dolžnica je namreč imela pravico v drugem postopku poskušati doseči razveljavitev izvršilnega naslova, nazadnje pa je v tem izvršilnem postopku propadel upnik, katerega stroški, glede na ustavitev izvršbe in razveljavitev vseh opravljenih izvršilnih dejanj, posledično niso potrebni za izvršbo.

VSL Sklep I Ip 1281/2024, 4. 12. 2024

V obravnavanem primeru sta dolžnika hkrati z ugovorom, v katerem sta uveljavljala ničnost izvršilnega naslova (notarskih zapisov), vložila tudi predlog za odlog izvršbe zaradi vložene tožbe na ugotovitev ničnosti notarskih zapisov, kateremu je bilo ugodeno ter je bila izvršba odložena do pravnomočnosti pravde P 743/2017 Okrožnega sodišča v Celju. Dolžnika sta v tej pravdi s svojim tožbenim zahtevkom uspela, sodišče prve stopnje pa je ugodilo njunemu ugovoru in razveljavilo sklep o dovolitvi izvršbe ter zavrnilo upničin predlog za izvršbo, pri čemer ta odločitev sodišča prve stopnje (prvi odstavek točke I. izreka) ni pritožbeno izpodbijana. Glede na šesti odstavek 38. člena ZIZ je zato treba šteti, da stroški predloga dolžnikov za odlog izvršbe predstavljajo strošek, ki jima ga je upnica neutemeljeno povzročila.

VSC Sklep I Ip 232/2024, 11. 7. 2024

5. Dolžnik je dolžan povrniti stroške (peti odstavek)

Za izvršbo so potrebni stroški le tisti, ki se nanašajo na dejanje v postopku, s katerim je stranka uspešno zagotovila varstvo svojih pravic. Merilo potrebnosti stroškov se namreč nanaša na objektivno smotrnost stroškov v postopku. Poziv sodišča upniku, da odgovori na očitno neobrazložen ugovor dolžnika, je bil nepotreben, saj v konkretnem primeru neodgovor upnika na ta poziv za sam izvršilni postopek ne bi imel nobenih negativnih posledic in bi sodišče sprejelo enako odločitev tudi, če na ugovor ne bi odgovoril. Četudi torej sodišče zmotno (nepotrebno) pozove upnika, mora pri končni odločitvi o stroških ostati v okviru materialnega prava, ki določa povrnitev stroškov na podlagi presoje vsebine same vloge. Siceršnje zmotno (nepotrebno) ravnanje sodišča prve stopnje ne more biti razlog za nadaljnjo kršitev.

VSL Sklep I Ip 1263/2024, 13. 1. 2025

Zapisnik izvršitelja je javna listina in mora med drugim vsebovati navedbo posameznih zarubljenih stvari.

Izvršitelj ni pravilno opravil rubeža, čeprav bi ga lahko. Za nepravilno opravljen rubež nastali stroški niso bili potrebni za izvršbo po petem odstavku 38. člena ZIZ.

VSC Sklep II Ip 377/2024, 18. 12. 2024

ZIZ glede izterjave bodočih preživninskih terjatev predpisuje dva različna in neodvisna pravna instituta. Na podlagi sklepa po določbi 106. člena ZIZ se rubež in hkrati izplačilo s strani dolžnikovega dolžnika opravi ob zapadlosti vsakega posameznega obroka. Gre za izvršbo, saj sodišče dovoli izvršbo na denarno terjatev dolžnika za izterjavo občasnih dajatev, ki bodo zapadle v določenih časovnih presledkih v obdobju dveh let od dneva vložitve predloga brez ponovne zahteve po njihovi zapadlosti. To pomeni, da upniku ni potrebno za vsak zapadli mesečni obrok preživnine vlagati novega predloga za izvršbo. Pri izvršbi na podlagi 106. člena ZIZ dolžnikov dolžnik ne sme zarubiti celotnega zneska vseh bodočih terjatev, temveč mora ob zapadlosti plačati le posamezni preživninski obrok, ki zapade v plačilo v obdobju, za katerega je izvršba dovoljena. Po določbi 259. člena ZIZ v primeru izdaje sklepa o predhodni odredbi za zavarovanje bodočih preživninskih terjatev, pa lahko dolžnikov dolžnik že ob prejemu sklepa o izvršbi in sklepa o predhodni odredbi zarubi dolžnikova sredstva v celotni višini zneska vseh bodočih preživninskih terjatev, za katero je dovoljeno zavarovanje, pri čemer posameznih zneskov ob njihovi zapadlosti ne sme izplačati upniku vse dotlej, dokler za njihovo izterjavo ni dovoljena izvršba. Upnik je v konkretni zadevi vložil predlog za izvršbo za izterjavo zapadlih zneskov preživnine ter predlog po določbi 106. člena ZIZ, zato mu za sestavo pripadajo stroški sestave predloga za izvršbo, ne pa tudi stroški sestave predloga za zavarovanje.

VSL Sklep I Ip 1285/2024, 4. 12. 2024

Dolžnik ne izpodbija pravilnosti odločitve sodišča prve stopnje v zvezi s priznanjem posameznih stroškovnih postavk, ampak izrecno navaja, da se strinja, da je račun v višini 50,22 EUR njegov strošek.

VSC Sklep I Ip 341/2024, 6. 11. 2024

Predlog za predložitev informativnega seznama ne predstavlja obrazložene vloge, vendar pa je zato takšno vlogo potrebno šteti kot neobrazloženo vlogo, za katero v 9. točki tarifne številke 31 OT predpisuje vrednost odvetniških storitev v višini 50 točk za druge vloge v izvršilnem postopku.

VSL Sklep I Ip 997/2024, 9. 10. 2024

Zgolj zato, ker dolžnik ni prostovoljno izpolnil obveznosti, še ne pomeni, da je bil izvensodni poziv potreben za izvršbo. Posledično stroški zanj niso potrebni za izvršbo, še posebej v tem primeru, ko gre za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova, ko ima upnik že sodbo in dolžnik se mora zavedati, da lahko vsak trenutek vloži predlog za izvršbo.

Stroški prevoda so del stroškov izdaje evropskega naloga za izvršbo in s tem del izvršilnih

stroškov.

VSC Sklep II Ip 224/2024, 7. 8. 2024

Izvršba je kljub izvedenimi delnimi plačili dolžnika, za katera je že bila delno pravnomočno ustavljena, tekla še naprej in bi tekla tudi v primeru, če dolжник ne bi vložil ugovora po izteku roka. Kar pomeni, da upnik stroškov tega pravnega sredstva dolžniku ni povzročil neutemeljeno.

VSC Sklep I Ip 202/2023, 14. 9. 2023

Če upnik med izvršilnim postopkom brez dolžnikove privolitve v celoti umakne predlog za izvršbo, sodišče ustavi postopek. Umik izvršbe je namreč dispozitivno procesno dejanje upnika, za katerega le-ta od dolžnika ne potrebuje soglasja, zato v tem primeru sodišče le ustavi izvršbo. Glede navedenega ni bistveno, ali je dolжник obveznost izpolnil prostovoljno še pred upnikovim umikom predloga ali to, da je ugovor dolжник vložil že pred upnikovim umikom predloga, temveč to, da izterjevana terjatev ne obstaja več in da je upnikov umik izvršilnega predloga konstitutivne narave, izvršilni postopek zoper dolžnika ne bo več tekel, z obravnavanjem ugovora pa si pravnega položaja dolжник ne more več izboljšati. Kljub temu, da je dolžnikov ugovor vložen pred umikom predloga za izvršbo, je tako tudi v tem primeru potrebno zavreči ugovor zaradi odpadlega pravnega interesa, saj si dolжник z odločitvijo o njem ne more izboljšati svojega pravnega položaja oziroma izpodbijana odločitev v njegov pravni položaj ne posega.

VSL Sklep II Ip 1603/2022, 31. 1. 2023

6. Tretji je dolžan povrniti stroške (sedmi odstavek)

7. Priglasitev stroškov

Kadar pride do delnega poplačila upnika v okviru izvrševanja pravnomočnega sklepa o izvršbi neodvisno od volje strank, obvestilo upnika sodišču o opravljenih izvršilnih dejanjih ni potrebno, saj je dolžnikov dolжник tisti, ki mora izvrševati pravnomočen sklep o izvršbi z upoštevanjem vseh omejitev in vseh ostalih določb ZIZ. Ker upnik v vlogi ni zatrjeval, da bi plačila prejel s strani dolžnika oziroma izven okvirjev izvrševanja pravnomočnega sklepa o izvršbi, ampak je navedel, da mu je dolžnikov dolжник nakazal zneske plačil, stroški za sestavo te njegove vloge, s katero je delno umaknil predlog za izvršbo za delna plačila, niso bili potrebni za izvršbo.

VSC Sklep I Ip 55/2024, 21. 3. 2024

Zmotno je prepričanje, da morajo biti izvršilni stroški, ki so bili priznani v razveljavljenem sklepu o izvršbi ob prehodu v pravdo, avtomatično obravnavani kot del končnega zahtevka.

Zaključek, da bi moralo sodišče prve stopnje upoštevati še neprisojene izvršilne stroške postopka in jih vračunavati v delna plačila glavnice po 288. členu OZ je tako zgrešen.

VSL Sodba II Cpg 551/2024, 12. 12. 2024

8. Vpliv stečaja na izvršilne stroške

9. Stroški začasnega zastopnika

10. Stroški postopka zavarovanja

11. Izvršilni stroški v izvršbi po uradni dolžnosti

12. Stroški pooblaščenca po uradni dolžnosti, brezplačne pravne pomoči in oprostitvev stroškov postopka

13. Postopek s taksami

14. Izvršitelj je dolžan povrniti stroške strankam

38.a člen (Varščina za plačilo dela in stroškov izvršitelja)

38.b člen (Hramba in izplačilo varščine)

38.c člen (Obračun plačila za delo in stroškov izvršitelja)

39. člen (Varščina)

40. člen (Vsebina predloga za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova)

1. Splošno

2. Predlog zoper dolžnikovega delodajalca

3. Predlog z novim sredstvom, predmetom ali stranko

4. Predlog za zavarovanje

40.c člen (Pristojnost za izvršbo na podlagi verodostojne listine)

41. člen (Predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine)

Sporazum o pristojnosti je dovolj določno označen, dolžnik pa mu v ugovoru ni nasprotoval. Na ta način je upnik kriteriju iz sedmega odstavka 41. člena ZIZ zadostil, sodišče pa bi to navedbo v predlogu za izvršbo moralo upoštevati pri določitvi krajeвне pristojnosti sodišča, ki bo v nadaljnjem pravnem postopku odločalo o utemeljenosti upnikovega zahtevka.

VSL Sklep I Ip 1043/2024, 15. 10. 2024

41.a člen (Predlog za izvršbo na podlagi priložene menice)

42. člen (Potrdilo o izvršljivosti)

Obnovitveni razlog iz 2. točke 394. člena ZPP se nanaša le na kršitve, ki so nastale v postopku do izdaje sodne odločbe in se vsebinsko nanašajo na kršitev pravice stranke do obravnavanja pred sodiščem.

V okviru tega obnovitvenega razloga so zato relevantne le tiste kršitve, ki so vplivale ali bi lahko vplivale na zakonitost in pravilnost sodne odločbe (sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine), ne pa kršitve, ki se nanašajo na vročitev sodne odločbe in so vplivale na možnost vložitve pritožbe. Pravne posledice nepravilne vročitve oziroma nevročitve sodne odločbe (tj. neutemeljena izdaja potrdila o pravnomočnosti in izvršljivosti sodne odločbe) se lahko namreč sanirajo z razveljavitvijo potrdila o pravnomočnosti in izvršljivosti sodne odločbe po določbah 42. člena ZIZ, bodisi po uradni dolžnosti bodisi na predlog stranke (drugi in tretji odstavek 42. člena ZIZ).

VSM Sklep I Ip 447/2024, 12. 12. 2024

Potrdilo o evropskem nalogu za izvršbo je listina, ki je na nek način analogna potrdilu o izvršljivosti, le da iz razlogov, ker je predlagana podlaga za izvršbo tuja sodna odločba, vsebuje več podatkov o sami odločbi in procesnih značilnostih postopka, v katerem je bila izdana. Drži sicer, da je izvršilno sodišče na tako potrdilo, analogno potrdilo o izvršljivosti, vezano, in ni pristojno presojati njegove utemeljenosti. Neutemeljeno potrdilo (o izvršljivosti) lahko namreč razveljavi samo sodišče oziroma organ, ki ga je izdal. V izvršilnem postopku dolžnik torej ne more uveljavljati nepravilnosti takega potrdila, vse dokler ni spremenjeno. Vezanost izvršilnega sodišča na potrdilo o evropskem nalogu za izvršbo pa še ne pomeni, da izvršilno sodišče ne sme presoditi, ali potrdilo formalno vsebuje vse potrebne sestavine, da ga je kot takega mogoče šteti, tj., v konkretnem primeru torej, da resnično potrjuje, da je izvršba predlagana na podlagi evropskega naloga za izvršbo. Čeprav višje sodišče meni, da izvršilno sodišče sme presoditi formalno popolnost potrdila o evropskem nalogu za izvršbo, to še ne pomeni, da lahko v primeru, da ugotovi, da temu ni tako (ugodi ugovoru in) predlog za izvršbo zavrne, saj gre v tem primeru za neizpolnjenost formalnih predpostavk izvršbe, v takem primeru pa je posledica lahko le zavrženje predloga za izvršbo in ne zavrnitev. Da tako odločitev lahko sprejme, pa mora sodišče prve stopnje upnika najprej pozvati, da predloži popolno potrdilo.

VSL Sklep I Ip 1018/2024, 4. 12. 2024

V izvršilnem postopku dolžnik ne more uveljavljati nepravilnosti potrdila o izvršljivosti, saj je izvršilno sodišče na podatek o izvršljivosti vezano, vse dokler ni spremenjen. Navedeno po presoji višjega sodišča še toliko bolj velja za tuje potrdilo o izvršljivosti. Če je namreč za razveljavitev slovenskega potrdila o izvršljivosti, ki ga izda slovensko sodišče na podlagi 42.a člena ZIZ, pristojno za popravek ali razveljavitev takega potrdila o izvršljivosti po 42.c členu ZIZ prav tako slovensko sodišče, enako vzajemno velja tudi za tuje sodišče. Če torej dolžnica meni, da je avstrijsko sodišče napačno izdalo potrdilo o izvršljivosti, se mora za njegovo razveljavitev ali popravek obrniti na avstrijsko sodišče, do tedaj pa je slovensko izvršilno sodišče kot sodišče države izvršitve nanj vezano.

VSL Sklep I Ip 1054/2024, 18. 11. 2024

42.a člen (Potrdilo o izvršljivosti na podlagi Uredbe 2201/2003/ES, Uredbe 805/2004/ES, Uredbe 1896/2006/ES, Uredbe 861/2007/ES, Uredbe 4/2009/ES, Uredbe 1215/2012/EU, Uredbe 606/2013/EU, Uredbe 2016/1103/EU in Uredbe 2016/1104/EU ter na podlagi Uredbe 207/2009/ES, Uredbe 6/2002/ES, Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in Pogodbe o delovanju Evropske unije)

Potrdilo o evropskem nalogu za izvršbo je listina, ki je na nek način analogna potrdilu o

izvršljivosti, le da iz razlogov, ker je predlagana podlaga za izvršbo tuja sodna odločba, vsebuje več podatkov o sami odločbi in procesnih značilnostih postopka, v katerem je bila izdana. Drži sicer, da je izvršilno sodišče na tako potrdilo, analogno potrdilo o izvršljivosti, vezano, in ni pristojno presoati njegove utemeljenosti. Neutemeljeno potrdilo (o izvršljivosti) lahko namreč razveljavi samo sodišče oziroma organ, ki ga je izdal. V izvršilnem postopku dolžnik torej ne more uveljavljati nepravilnosti takega potrdila, vse dokler ni spremenjeno. Vezanost izvršilnega sodišča na potrdilo o evropskem nalogu za izvršbo pa še ne pomeni, da izvršilno sodišče ne sme presoditi, ali potrdilo formalno vsebuje vse potrebne sestavine, da ga je kot takega mogoče šteti, tj., v konkretnem primeru torej, da resnično potrjuje, da je izvršba predlagana na podlagi evropskega naloga za izvršbo. Čeprav višje sodišče meni, da izvršilno sodišče sme presoditi formalno popolnost potrdila o evropskem nalogu za izvršbo, to še ne pomeni, da lahko v primeru, da ugotovi, da temu ni tako (ugodi ugovoru in) predlog za izvršbo zavrne, saj gre v tem primeru za neizpolnjenost formalnih predpostavk izvršbe, v takem primeru pa je posledica lahko le zavrženje predloga za izvršbo in ne zavrnitev. Da tako odločitev lahko sprejme, pa mora sodišče prve stopnje upnika najprej pozvati, da predloži popolno potrdilo.

VSL Sklep I Ip 1018/2024, 4. 12. 2024

V izvršilnem postopku dolžnik ne more uveljavljati nepravilnosti potrdila o izvršljivosti, saj je izvršilno sodišče na podatek o izvršljivosti vezano, vse dokler ni spremenjen. Navedeno po presoji višjega sodišča še toliko bolj velja za tuje potrdilo o izvršljivosti. Če je namreč za razveljavitev slovenskega potrdila o izvršljivosti, ki ga izda slovensko sodišče na podlagi 42.a člena ZIZ, pristojno za popravek ali razveljavitev takega potrdila o izvršljivosti po 42.c členu ZIZ prav tako slovensko sodišče, enako vzajemno velja tudi za tuje sodišče. Če torej dolžnica meni, da je avstrijsko sodišče napačno izdalo potrdilo o izvršljivosti, se mora za njegovo razveljavitev ali popravek obrniti na avstrijsko sodišče, do tedaj pa je slovensko izvršilno sodišče kot sodišče države izvršitve nanj vezano.

VSL Sklep I Ip 1054/2024, 18. 11. 2024

42.b člen (Priznanje in izvršitev tuje odločbe, tuje poravnave ali tuje javne listine)

a42.b člen (Priznanje in izvršitev po Uredbi 1215/2012/EU in Uredbi 606/2013/EU)

42.c (Popravek in razveljavitev potrdila o izvršljivosti)

Potrdilo o evropskem nalogu za izvršbo je listina, ki je na nek način analogna potrdilu o izvršljivosti, le da iz razlogov, ker je predlagana podlaga za izvršbo tuja sodna odločba, vsebuje več podatkov o sami odločbi in procesnih značilnostih postopka, v katerem je bila izdana. Drži sicer, da je izvršilno sodišče na tako potrdilo, analogno potrdilo o izvršljivosti, vezano, in ni pristojno presoati njegove utemeljenosti. Neutemeljeno potrdilo (o izvršljivosti) lahko namreč razveljavi samo sodišče oziroma organ, ki ga je izdal. V izvršilnem postopku dolžnik torej ne more uveljavljati nepravilnosti takega potrdila, vse dokler ni spremenjeno. Vezanost izvršilnega sodišča na potrdilo o evropskem nalogu za izvršbo pa še ne pomeni, da izvršilno sodišče ne sme presoditi, ali potrdilo formalno vsebuje vse potrebne sestavine, da ga je kot takega mogoče šteti, tj., v konkretnem primeru torej, da resnično potrjuje, da je izvršba predlagana na podlagi evropskega naloga za izvršbo. Čeprav višje sodišče meni, da izvršilno sodišče sme presoditi formalno popolnost potrdila o evropskem nalogu za izvršbo, to še ne pomeni, da lahko v primeru, da ugotovi, da temu ni tako (ugodi ugovoru in) predlog za izvršbo zavrne, saj gre v tem primeru za neizpolnjenost formalnih predpostavk izvršbe, v takem primeru pa je posledica lahko le zavrženje predloga za izvršbo in ne zavrnitev. Da tako odločitev lahko sprejme, pa mora sodišče prve stopnje upnika najprej pozvati, da predloži popolno potrdilo.

VSL Sklep I Ip 1018/2024, 4. 12. 2024

V izvršilnem postopku dolжник ne more uveljavljati nepravilnosti potrdila o izvršljivosti, saj je izvršilno sodišče na podatek o izvršljivosti vezano, vse dokler ni spremenjen. Navedeno po presoji višjega sodišča še toliko bolj velja za tuje potrdilo o izvršljivosti. Če je namreč za razveljavitev slovenskega potrdila o izvršljivosti, ki ga izda slovensko sodišče na podlagi 42.a člena ZIZ, pristojno za popravek ali razveljavitev takega potrdila o izvršljivosti po 42.c členu ZIZ prav tako slovensko sodišče, enako vzajemno velja tudi za tuje sodišče. Če torej dolžnica meni, da je avstrijsko sodišče napačno izdalo potrdilo o izvršljivosti, se mora za njegovo razveljavitev ali popravek obrniti na avstrijsko sodišče, do tedaj pa je slovensko izvršilno sodišče kot sodišče države izvršitve nanj vezano.

VSL Sklep I Ip 1054/2024, 18. 11. 2024

43. člen (Umik in omejitev predloga)

1. Splošno

Tožnica je podala delni umik predloga za izvršbo (pravilno tožbe) še preden je zadevo prejelo pravdno sodišče in tožnico pozvalo na doplačilo sodne takse. Vendar je šlo le za delni umik, s katerim je tožnica izrazila interes za vodenje pravnega postopka glede neplačanega dela obveznosti, pravdi pa se je nato odrekla šele z neplačilom sodne takse. Pravdni postopek se pred doplačilom sodne takse sploh še ni mogel začeti, zato sodišče prve stopnje ni imelo podlage za postopanje z delnim umikom tožnice. Šele, ko bi tožnica doplačala sodno takso, bi sodišče prve stopnje delni umik tožbe vročilo toženki. Če bi se ta z delnim umikom strinjala, bi lahko prišlo do delne ustavitve postopka zaradi dejanskega delnega umika tožbe, skupaj s stroškovno posledico. V tej zadevi pa je bil postopek ustavljen zaradi fiktivnega umika tožbe kot posledice neplačila sodne takse (in ne zaradi dejanskega umika tožbe), zato je sodišče prve stopnje stroške postopka toženke pravilno naložilo v plačilo tožnici.

VSL Sklep II Cpg 126/2024, 12. 11. 2024

Vložitev ugovora zoper sklep o izvršbi, o katerem sodišče prve stopnje še ni odločalo, ne vpliva na pravilnost zaključka sodišča prve stopnje o podanosti pogojev za ustavitev izvršilnega postopka po tretjem odstavku 43. člena ZIZ.

VSC Sklep I Ip 37/2024, 21. 2. 2024

Če upnik med izvršilnim postopkom brez dolžnikove privolitve v celoti umakne predlog za izvršbo, sodišče ustavi postopek. Umik izvršbe je namreč dispozitivno procesno dejanje upnika, za katerega le-ta od dolžnika ne potrebuje soglasja, zato v tem primeru sodišče le ustavi izvršbo. Glede navedenega ni bistveno, ali je dolжник obveznost izpolnil prostovoljno še pred upnikovim umikom predloga ali to, da je ugovor dolжник vložil že pred upnikovim umikom predloga, temveč to, da izterjevana terjatev ne obstaja več in da je upnikov umik izvršilnega predloga konstitutivne narave, izvršilni postopek zoper dolžnika ne bo več tekel, z obravnavanjem ugovora pa si pravnega položaja dolжник ne more več izboljšati. Kljub temu, da je dolžnikov ugovor vložen pred umikom predloga za izvršbo, je tako tudi v tem primeru potrebno zavreči ugovor zaradi odpadlega pravnega interesa, saj si dolжник z odločitvijo o njem ne more izboljšati svojega pravnega položaja oziroma izpodbijana odločitev v njegov pravni položaj ne posega.

VSL Sklep II Ip 1603/2022, 31. 1. 2023

2. Umik s privolitvijo dolžnika

44. člen (Sklep o izvršbi)

Izvršbo je mogoče dovoliti in opraviti v obsegu, kot izhaja iz izvršilnega naslova. Na obstoj in primernost izvršilnega naslova za dovolitev izvršbe sodišče pazi po uradni dolžnosti.

VSC Sklep I Ip 188/2024, 10. 7. 2024

44.a člen (Določitev izvršitelja)

44.b člen (Določitev pooblaščenega udeleženca trga vrednostnih papirjev)

Ni relevantne sodne prakse.

45. člen (Vročitev sklepa o izvršbi)

46. člen (Izvršba na podlagi nepravnomočnega sklepa)

47. člen (Meje izvršbe)

48. člen (Čas izvršbe)

Ni relevantne sodne prakse.

49. člen (Ravnanje izvršitelja)

Sodišče prve stopnje je ocenilo, da je bilo ravnanje OŽ CE v obravnavanih treh postopkih zavarovanja z začasno odredbo nepravilno do te mere, da je postalo protipravno, pri čemer pa gre pritrditi pritožbenim očitkom, da takšnega zaključka v izpodbijani vmesni sodbi ni vsebinsko obrazložilo.

S tem so v izpodbijani vmesni sodbi izostali razlogi o odločilnih dejstvih, kar pomeni absolutno bistveno kršitev določb pravnega postopka iz 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP, v posledici katere je sodišče prve stopnje tudi nepopolno ugotovilo dejansko stanje zadeve (340. člen ZPP).

VSL Sklep I Cpg 257/2023, 5. 3. 2024

50. člen (Izvršba v prostoru pravne osebe)

51. člen (Pomoč policije)

52. člen (Nepravilnosti pri opravljanju izvršbe)

Ugovorni razlog, da je izvršba dovoljena na predmete, ki so izvzeti iz izvršbe, lahko dolžnik uveljavlja le, če so v sklepu o izvršbi oziroma novem izvršilnem sredstvu že individualizirani oziroma jasno opredeljeni predmeti, na katere se nanaša dovolitev izvršbe. V nasprotnem primeru, torej če je dovoljena izvršba ali njeno nadaljevanje le na splošno, na vse dolžnikove premočnine, tak ugovor ne pride v poštev. Pravno varstvo pa je dolžniku zagotovljeno kasneje, ko že pride do rubeža konkretnih premočnin, torej v fazi oprave izvršbe.

VSL Sklep I Ip 1006/2024, 23. 10. 2024

53. člen (Ugovor kot edino dolžnikovo pravno sredstvo)

1. Splošno

Dejstvo, da dolžnika nista prevzela (dvignila) pošiljke z odpoklicem kreditne pogodbe, ne pomeni, da se je dolžnik s tem lahko izognil predčasni zapadlosti terjatve. Zadostuje namreč, da je odpoklic upnik dolžniku poslal s priporočeno pošiljko, v primeru, ko naslovnik onemogoči vročitev, pa je ob upoštevanju načela vestnosti in poštenja in načela varstva upnikov škodi, da je sprejem opravljen že takrat, ko je pošiljatelj poskušal vročiti potrebna pisanja, in ne šele, ko je naslovnik pisanje tudi dejansko prejel (odstop od siceršnje sprejemne teorije).

Upnik je določno navedel obveznost dolžnikov iz naslova neplačanih obrokov glavnice, pogodbenih obresti in stroškov in da je za svoje trditve predložil tudi obračune obresti. S tem je upnik, tudi po presoji višjega sodišča, svojemu trditvenemu in dokaznemu bremenu glede obstoja in višine terjatve zadostil. Breme zatrjevanja in dokazovanja neobstoja oziroma drugačne višine terjatve je tako prešlo na dolžnika, ki sta imela dolžnost v ta namen navesti konkretna dejstva, s katerimi bi utemeljevala drugačno višino terjatve in svoj (po njunem mnenju pravilen) način obračunavanja terjatve, ter zanje predložiti tudi dokaze. Ob dejstvu, da upnik razpolaga z izvršilnim naslovom, na podlagi katerega ima pravico zahtevati izvršbo terjatve, ki jo izterjuje in katere obseg je konkretizirano opredelil, je namreč pravilnost izračuna te terjatve in upoštevanje morebitnih delnih plačil predmet ugovora zoper višino terjatve v izterjavi. Pri tem gre za dejansko vprašanje, na kar pa sodišče pazi le na obrazložen ugovor.

VSL Sklep I Ip 1083/2024, 22. 10. 2024

Da bi zadostil zahtevi po obrazloženem ugovoru, bi moral dolžnikov dolžnik pojasniti in dokazati, koliko natančno so znašale plače dolžnika v relevantnem obdobju oziroma koliko je znašal njegov razpoložljivi del plače, ki bi ga moral oziroma ki ga ni mogel odtegniti in izplačati upnici. Trditveno in dokazno breme je namreč v celoti na strani dolžnika (v konkretnem primeru dolžnikovega dolžnika). V tem postopku je dolžnik kot delodajalec prvotnega dolžnika tisti, ki razpolaga z vsemi ustreznimi podatki in listinami, ki so potrebne za ugotavljanje pravilnosti izvrševanja sklepa o izvršbi. Dolžnikov ugovor je zato lahko obrazložen le takrat, kadar dolžnik v ugovoru navede vse podatke o višini dolžnikovih prejemkov v ustreznem obdobju, o vrstnem redu sklepa o izvršbi, o višini terjatev, ki imajo boljši vrstni red, o uveljavljanju višje omejitve zaradi preživljanja družinskih članov in podobno. Za te trditve pa mora predložiti ustrezne dokaze, to pa so lahko plačilne liste, drugi sklepi o sodni ali davčni izvršbi, potrdila o prejetih datumih sklepov ter druga dokazila o upravnih izplačilnih prepovedih.

VSL Sklep I Ip 1002/2024, 22. 10. 2024

Pritožbeno sodišča se strinja z zaključkom sodišča prve stopnje, da dolžnik zgolj s pavšalnim zatrjevanjem o delnem poplačilu dolga, ne da bi ob tem časovno opredelil zatrjevana plačila in za njih predložil dokaze, ne more zadostiti standardu obrazloženosti ugovora. Zato je je sodišče prve stopnje ugovor v tem delu pravilno štelo kot neobrazložen (drugi odstavek 53. člena ZIZ in 55. člen ZIZ) in posledično tudi neutemeljen (četrti odstavek 58. člena ZIZ).

VSC Sklep I Ip 212/2024, 20. 6. 2024

Sodišče prve stopnje je pravilno zaključilo, da navedena dejstva ne predstavljajo pravno odločilnih dejstev. Dolžnik z njimi ni oporekal izterjevanju terjatvi, torej ni zatrjeval pravno pomembnih dejstev, s katerimi bi, kolikor bi se izkazala za resnična, morebiti lahko dosegel zavrnitev tožbenega zahtevka v pravdi. Poleg tega dolžnik tudi ni predložil nobenih dokazov.

VSC Sklep I Ip 46/2024, 13. 3. 2024

2. Vročanje ugovora v odgovor

Za dokaz prenosa terjatve v skladu s sodno prakso zadošča overjen podpis odstopnika terjatve.

Terjatve, ugotovljene z neposredno izvršljivim notarskih zapisom, zastarajo v desetletnem zastaralnem roku in ne petletnem, kot vztraja dolžnica v pritožbi.

Sodišče prve stopnje je materialnopravno pravilno uporabilo tretji odstavek 20. a člena ZIZ ; pravilno je pojasnilo, da je upnik v skladu z 10. členom Kreditne pogodbe z enostransko izjavo razdril pogodbo, ker je bila kreditojemalka (dolžnica) v zamudi s plačilom začetne ali dveh zaporednih anuitet (da dolžnica ne bi bila v zamudi s plačilom dveh zaporednih anuitet v ugovoru ni niti zatrjevala niti izkazala) in ker dolžnica tudi v dodatnem 15-dnevnom roku, ki ji ga je s pisnim obvestilom določila banka, zapadlih obveznosti ni poravnala.

Pritožbeno uveljavljana kršitev določb postopka po 8. točki drugega odstavka 339. člena ZPP v zvezi s 366. členom ZPP, oboje v zvezi s 15. členom ZIZ, ni podana. Sodišče prve stopnje je upnikov odgovor na ugovor dolžnici sicer res vročilo šele skupaj z izpodbijanim sklepom sodišča prve stopnje in ne že pred izdajo tega sklepa, vendar zaradi tega dolžnici njena pravica do izjave ni bila kršena, saj sodišče prve stopnje pri presoji (ne)utemeljenosti ugovora ni oprlo oziroma upoštevalo nobenih novih dejstev, ki bi jih upnica navedla v odgovoru na ugovor.

VSC Sklep I Ip 137/2024, 29. 5. 2024

54. člen (Pristojnost)

55. člen (Razlogi za ugovor)

1. Splošno

Uveljavljanje terjatve pred sodiščem ali drugim pristojnim organom ne pretrga teka zastaranja, če upnik kasneje odstopi od takega dejanja, a le če se je upnik želel odreči pravnemu varstvu in ne tudi, če je umik posledica nezmožnosti oprave izvršbe. Le v primeru, ko je umik zahtevka posledica nezmožnosti oprave izvršbe, namreč pride do pretrganja zastaranja, vendar le v primeru, če upnik umika ni podal iz razloga, da bi se zahtevku odpovedal, pač pa iz razlogov na strani dolžnika (neizterljivost terjatve). Morebitna aktivnost upnika pred sodiščem nima učinka pretrganja zastaranja, če upnik kasneje izgubi pravni interes za sodno varstvo, ki ga je najprej uveljavljal. Tako je bilo tudi v danem primeru, ko je bila izvršba s prodajo dolžnikove nepremičnine ustavljena iz razloga, ker upnik ni založil predujma za njeno cenitev.

VSL Sklep I Ip 1333/2024, 8. 1. 2025

Da bi zadostil zahtevi po obrazloženem ugovoru, bi moral dolžnikov dolžnik pojasniti in dokazati, koliko natančno so znašale plače dolžnika v relevantnem obdobju oziroma koliko je znašal njegov razpoložljivi del plače, ki bi ga moral oziroma ki ga ni mogel odtegniti in izplačati upnici. Trditveno in dokazno breme je namreč v celoti na strani dolžnika (v konkretnem primeru dolžnikovega dolžnika). V tem postopku je dolžnik kot delodajalec prvotnega dolžnika tisti, ki razpolaga z vsemi ustreznimi podatki in listinami, ki so potrebne za ugotavljanje pravilnosti izvrševanja sklepa o izvršbi. Dolžnikov ugovor je zato lahko obrazložen le takrat, kadar dolžnik v ugovoru navede vse podatke o višini dolžnikovih prejemkov v ustreznem obdobju, o vrstnem redu sklepa o izvršbi, o višini terjatev, ki imajo boljši vrstni red, o uveljavljanju višje omejitve zaradi preživljanja družinskih članov in podobno. Za te trditve pa mora predložiti ustrezne dokaze, to pa so lahko plačilne liste, drugi sklepi o sodni ali davčni izvršbi, potrdila o prejetih datumih sklepov ter druga dokazila o upravnih izplačilnih prepovedih.

VSL Sklep I Ip 1002/2024, 22. 10. 2024

Zahtevek, ki se glasi na ugotovitev (so)lastninske pravice na nepremičnini, je stvarnopravni zahtevek, torej gre za spor o stvarnih pravicah na nepremičninah, za katere pa je izključno krajevno pristojno sodišče, na območju katerega leži nepremičnina (57. člen ZPP).

VSL Sklep I Cp 373/2024, 26. 8. 2024

Pritožbeno sodišča se strinja z zaključkom sodišča prve stopnje, da dolžnik zgolj s pavšalnim zatrjevanjem o delnem poplačilu dolga, ne da bi ob tem časovno opredelil zatrjevana plačila in za njih predložil dokaze, ne more zadostiti standardu obrazloženosti ugovora. Zato je je sodišče prve stopnje ugovor v tem delu pravilno štelo kot neobrazložen (drugi odstavek 53. člena ZIZ in 55. člen ZIZ) in posledično tudi neutemeljen (četrti odstavek 58. člena ZIZ).

VSC Sklep I Ip 212/2024, 20. 6. 2024

Dolžnik bi moral trditve o omejitvi in črpanju zavarovalne vsote, kar mu je bilo nedvomno znano, navesti najpozneje do zaključka glavne obravnave pred sodišče prve stopnje v pravdi. Sodišči prve in druge stopnje pa sta z ravnanji v nasprotju z načelom stroge formalne legalitete iz prvega odstavka 17. člena ZIZ zagrešili bistveno kršitev določb izvršilnega postopka iz 8. točke prvega odstavka 55 člena ZIZ v zvezi s 17. členom ZIZ.

VSRS Sklep II Ips 33/2024, 2. 10. 2024

Pritožbeno sodišče ugotavlja, da je sodišče prve stopnje na podlagi izvedenih dokazov - izpovedi oškodovanca in njegovega pooblaščenca ter listinske dokumentacije - elektronske korespondence med pooblaščencom oškodovanca in strokovnim sodelavcem Okrajnega sodišča v Radovljici, pravilno zaključilo, da je oškodovanec predlog za pregon podal po svojem pooblaščenču pravočasno, znotraj zakonskega roka šestih mesecev od dneva, ko je zvedel za kaznivo dejanje in storilca.

Z vidika presoje pravočasnosti predloga za pregon je pomembno, kdaj je o dejstvu, da je bilo kaznivo dejanje storjeno in za storilca, zvedel upravičenec oziroma oškodovanec, in ne njegov pooblaščenec.

S tem, ko je sodišče pooblaščenca oškodovanca zaslišalo pred koncem dokaznega postopka, čeprav je bil pred tem navzoč pri izvedbi drugih dokazov, je podana kršitev drugega odstavka 331. člena ZKP (priča, ki še ni bila zaslišana, praviloma ne sme biti navzoča pri sprejemanju dokazov), vendar ta kršitev pomeni relativno bistveno kršitev določb kazenskega postopka, če vpliva (ali bi mogla vplivati) na zakonitost sodbe, kar mora stranka utemeljiti. Le posplošena trditev, da bi se zaslišanje pooblaščenca moralo opraviti takoj za obdolženko (procesni položaj pooblaščenca je primerljiv s procesnim položajem oškodovanca samega) in pred tem ne bi smel biti navzoč pri sprejemanju dokazov, ne zadostuje.

Dejstvo, da je obdolženka vedela, da zoper njo teče izvršilni postopek za poplačilo zapadle, a neporavnane oškodovančeve terjatve, med drugim tudi izvršba na obdolženkine premoženjske stvari, torej tudi na osebni avtomobil, kar izhaja iz sklepa Okrajnega sodišča v Radovljici z dne 11. 9. 2012, ki je postal pravnomočen 10. 4. 2013, kar sprejemajo tudi pritožniki, ob upoštevanju obdolženkine izobrazbe - ekonomistka, s končano ekonomsko fakulteto, tudi po oceni pritožbenega sodišča vodi v razumen zaključek, da je obdolženka vedela, da je dolžna in da bi moral biti prodani avtomobil oziroma izkupiček od prodaje avtomobila predmet poplačila oškodovanca kot upnika v izvršilnem postopku.

Glede pritožbene navedbe, da je imel oškodovanec v trenutku odločanja sodišča o njegovem premoženjskopравnem zahtevku že pravnomočen izvršilni naslov, posledično pa bi ga moralo sodišče s premoženjskopравnim zahtevkom napotiti na pravdo, se je s pravilnimi razlogi opredelilo že sodišče prve stopnje. Pri tem pa pritožbeno sodišče še dodaja, da je terjatev, ki jo oškodovanec uveljavljal v kazenskem - adhezijskem postopku kot premoženjskopравni zahtevek posredno sicer povezana s terjatvijo, ki je predmet izvršilnega postopka, kar pa pomeni, da bo obdolženka v primeru, da bo oškodovancu plačala njegov prisojeni premoženjskopравni zahtevek lahko uveljavljala tako

imenovani opozicijski ugovor v izvršilnem postopku iz 8. točke prvega odstavka 55. člena ZIZ.

VSL Sodba VII Kp 41616/2021, 8. 11. 2023

Če upnik med izvršilnim postopkom brez dolžnikove privolitve v celoti umakne predlog za izvršbo, sodišče ustavi postopek. Umik izvršbe je namreč dispozitivno procesno dejanje upnika, za katerega le-ta od dolžnika ne potrebuje soglasja, zato v tem primeru sodišče le ustavi izvršbo. Glede navedenega ni bistveno, ali je dolžnik obveznost izpolnil prostovoljno še pred upnikovim umikom predloga ali to, da je ugovor dolžnik vložil že pred upnikovim umikom predloga, temveč to, da izterjevana terjatev ne obstaja več in da je upnikov umik izvršilnega predloga konstitutivne narave, izvršilni postopek zoper dolžnika ne bo več tekel, z obravnavanjem ugovora pa si pravnega položaja dolžnik ne more več izboljšati. Kljub temu, da je dolžnikov ugovor vложен pred umikom predloga za izvršbo, je tako tudi v tem primeru potrebno zavreči ugovor zaradi odpadlega pravnega interesa, saj si dolžnik z odločitvijo o njem ne more izboljšati svojega pravnega položaja oziroma izpodbijana odločitev v njegov pravni položaj ne posega.

VSL Sklep II Ip 1603/2022, 31. 1. 2023

2. Ugovor glede izvršilnega naslova - listina ni izvršilni naslov, odločba je razveljavljena, odpravljena ali spremenjena - in obsega terjatve

Dejstvo, da dolžnika nista prevzela (dvignila) pošiljke z odpoklicem kreditne pogodbe, ne pomeni, da se je dolžnik s tem lahko izognil predčasni zapadlosti terjatve. Zadostuje namreč, da je odpoklic upnik dolžniku poslal s priporočeno pošiljko, v primeru, ko naslovnik onemogoči vročitev, pa je ob upoštevanju načela vestnosti in poštenja in načela varstva upnikov škodi, da je sprejem opravljen že takrat, ko je pošiljatelj poskušal vročiti potrebna pisanja, in ne šele, ko je naslovnik pisanje tudi dejansko prejel (odstop od siceršnje sprejemne teorije).

Upnik je določno navedel obveznost dolžnikov iz naslova neplačanih obrokov glavnice, pogodbenih obresti in stroškov in da je za svoje trditve predložil tudi obračune obresti. S tem je upnik, tudi po presoji višjega sodišča, svojemu trditvenemu in dokaznemu bremenu glede obstoja in višine terjatve zadostil. Breme zatrjevanja in dokazovanja neobstoja oziroma drugačne višine terjatve je tako prešlo na dolžnika, ki sta imela dolžnost v ta namen navesti konkretna dejstva, s katerimi bi utemeljevala drugačno višino terjatve in svoj (po njunem mnenju pravilen) način obračunavanja terjatve, ter zanje predložiti tudi dokaze. Ob dejstvu, da upnik razpolaga z izvršilnim naslovom, na podlagi katerega ima pravico zahtevati izvršbo terjatve, ki jo izterjuje in katere obseg je konkretizirano opredelil, je namreč pravilnost izračuna te terjatve in upoštevanje morebitnih delnih plačil predmet ugovora zoper višino terjatve v izterjavi. Pri tem gre za dejansko vprašanje, na kar pa sodišče pazi le na obrazložen ugovor.

VSL Sklep I Ip 1083/2024, 22. 10. 2024

Pritrditi je zaključku sodišča prve stopnje o primernosti izvršilnega naslova, saj je dolžnikova obveznost, ki izhaja iz dednega dogovora, določljivo opredeljena v skladu z 21. členom ZIZ in pritožnik nima prav, da izvršilni naslov zato, ker sklep od dedovanju ne vsebuje višine denarnih sredstev, ki so se nahajala na računih pri bankah v Kanadi, ni primeren. Odločilno je, da dolžnikova obveznost izhaja iz zapisa v dednem dogovoru, da mora dolžnik iz denarnih sredstev, ki se nahajajo na bančnih računih pokojnika pri bankah v Kanadi, po plačilu vseh volil, davkov in pristojbin nakazati na upnikov račun preostalih zneskov razlike deponiranih denarnih sredstev. Dolžnikova obveznost je torej določljivo opredeljena že v samem izvršilnem naslovu, saj je mogoče ugotoviti, kaj mora dati dolžnik.

VSC Sklep I Ip 322/2024, 17. 10. 2024

Dolžnik bi moral trditve o omejitvi in črpanju zavarovalne vsote, kar mu je bilo nedvomno znano, navesti najpozneje do zaključka glavne obravnave pred sodišče prve stopnje v pravdi. Sodišči prve in druge stopnje pa sta z ravnanji v nasprotju z načelom stroge formalne legalitete iz prvega odstavka 17. člena ZIZ zagrešili bistveno kršitev določb izvršilnega postopka iz 8. točke prvega

odstavka 55 člena ZIZ v zvezi s 17. členom ZIZ.

VSRS Sklep II Ips 33/2024, 2. 10. 2024

Sodišče prve stopnje je pravilno obrazložilo, da je bil sklep o izvršbi izdan na podlagi primernega izvršilnega naslova na podlagi 2. točke drugega odstavka 17. člena ZIZ - izvršljivega notarskega zapisa, ki ustreza merilom iz 20.a člena ZIZ in 21. člena ZIZ ter da je na tak izvršilni naslov v skladu z načelom formalne legalitete vezano in se v pravilnost in zakonitost izvršilnega naslova, zato ne more spuščati. Na izvršilni naslov je vezano, vse dokler ni z ustreznimi pravnimi sredstvi spremenjen, odpravljen ali razveljavljen.

VSC Sklep I Ip 189/2024, 5. 6. 2024

Sodišče je pri presoji vsebine obveznosti iz sodne poravnave kot izvršilnega naslova vezano na jezikovno razlago in besedila ne more razlagati še z drugimi razlagalnimi metodami, tudi ne z namenom sklenitve sodne poravnave. Besedilo sodne poravnave kot izvršilnega naslova se torej presoja po prvem odstavku 82. člena OZ in ne po drugem odstavku 82. člena OZ.

VSC Sklep I Ip 18/2024, 15. 2. 2024

Izvršilno sodišče je skladno z načelom stroge formalne legalitete vezano na izvršilni naslov, dokler le-ta ni razveljavljen, odpravljen, spremenjen ali ugotovljen za neveljavnega.

VSC Sklep I Ip 8/2024, 31. 1. 2024

3. Ugovor pobota

4. Ugovorni razlog stečaja oziroma prisilne poravnave

5. Ugovor zastaranja

Uveljavljanje terjatve pred sodiščem ali drugim pristojnim organom ne pretrga teka zastaranja, če upnik kasneje odstopi od takega dejanja, a le če se je upnik želel odreči pravnemu varstvu in ne tudi, če je umik posledica nezmožnosti oprave izvršbe. Le v primeru, ko je umik zahtevka posledica nezmožnosti oprave izvršbe, namreč pride do pretrganja zastaranja, vendar le v primeru, če upnik umika ni podal iz razloga, da bi se zahtevku odpovedal, pač pa iz razlogov na strani dolžnika (neizterljivost terjatve). Morebitna aktivnost upnika pred sodiščem nima učinka pretrganja zastaranja, če upnik kasneje izgubi pravni interes za sodno varstvo, ki ga je najprej uveljavljal. Tako je bilo tudi v danem primeru, ko je bila izvršba s prodajo dolžnikove nepremičnine ustavljena iz razloga, ker upnik ni založil predujma za njeno cenitev.

VSL Sklep I Ip 1333/2024, 8. 1. 2025

Proti sklepu, izdanem v insolvenčnem postopku, je dovoljena pritožba, če ni v zakonu za posamezen sklep drugače določeno. Zoper sklep o končanju postopka osebnega stečaja je pritožba dovoljena. Pritožbo je treba vložiti v roku 15 dni. Navedeno pomeni, da je v konkretnem primeru začetek teka ponovnega roka zastaranja vezan na pravnomočnost sklepa o končanju postopka stečajnega postopka in da zastaranje ponovno začne teči naslednji dan po pravnomočnosti sklepa.

VSL Sklep I Ip 1117/2024, 12. 11. 2024

6. Ugovor pri izvršbi na podedovano premoženje

7. Ugovor pri izvršbi terjatve v tuji valuti

8. Ugovor, da terjatev še ni zapadla - predčasna zapadlost, upnik je izpolnitev odložil za čas, ki še ni potekel

9. Ugovor pri izvršitvi delovne odločbe

10. Ugovor izpolnitve obveznosti oziroma prenehanja obveznosti

Glede na objektivne meje pravnomočnosti sme sodišče v pravnem postopku upoštevati zgolj dejstva, ki nastanejo do konca glavne obravnave pred sodiščem prve stopnje. Plačila dela prisojenega zneska po zaključku glavne obravnave pred sodiščem prve stopnje zato pritožbeno sodišče pri odločanju o pritožbi zoper sodbo sodišča prve stopnje ne more upoštevati.

VSL Sodba I Cpg 292/2023, 21. 10. 2024

Dolžnik bi moral trditve o omejitvi in črpanju zavarovalne vsote, kar mu je bilo nedvomno znano, navesti najpozneje do zaključka glavne obravnave pred sodišče prve stopnje v pravdi. Sodišči prve in druge stopnje pa sta z ravnanji v nasprotju z načelom stroge formalne legalitete iz prvega odstavka 17. člena ZIZ zagrešili bistveno kršitev določb izvršilnega postopka iz 8. točke prvega odstavka 55 člena ZIZ v zvezi s 17. členom ZIZ.

VSRS Sklep II Ips 33/2024, 2. 10. 2024

Posledica omejitve pri navajanju novih dejstev je, da dejstev, ki vplivajo na obstoj terjatve (npr. plačilo celotne ali dela obveznosti), nastala pa so po izteku rokov za vložitev pripravljalnih vlog, v sporu majhne vrednosti ni več mogoče uveljavljati. Tožena stranka pa lahko ta dejstva uveljavlja v izvršbi na podlagi določbe 8. točke prvega odstavka 55. člena ZIZ, po kateri je ugovorni razlog (delno) prenehanje terjatve na podlagi dejstva, ki je nastopilo po izvršljivosti odločbe ali pred tem, toda v času, ko dolžnik tega ni mogel uveljavljati v postopku, iz katerega izvira izvršilni naslov.

VSL Sodba II Cpg 255/2024, 2. 7. 2024

Pritožbeno sodišča se strinja z zaključkom sodišča prve stopnje, da dolžnik zgolj s pavšalnim zatrjevanjem o delnem poplačilu dolga, ne da bi ob tem časovno opredelil zatrjevana plačila in za njih predložil dokaze, ne more zadostiti standardu obrazloženosti ugovora. Zato je je sodišče prve stopnje ugovor v tem delu pravilno štelo kot neobrazložen (drugi odstavek 53. člena ZIZ in 55. člen ZIZ) in posledično tudi neutemeljen (četrti odstavek 58. člena ZIZ).

VSC Sklep I Ip 212/2024, 20. 6. 2024

11. Ugovor v postopku zavarovanja

12. Ugovor glede predmeta izvršbe (7. točka)

Dolžnik zoper sklep o nadaljevanju izvršbe z novim izvršilnim sredstvom ugovarja le iz razlogov, ki preprečujejo izvršbo z novim sredstvom in na novem predmetu izvršbe. Ugovor zoper sklep o nadaljevanju izvršbe z novim izvršilnim sredstvom je lahko utemeljen le, če je izvršba nadaljevana s sredstvom, ki ga zakon ne predvideva ali na predmetih, ki so iz izvršbe izvzeti ali ne morejo biti predmet izvršbe (7. točka prvega odstavka 55. člena ZIZ). Dolžnik v ugovoru zoper sklep o nadaljevanju izvršbe z novim izvršilnim sredstvom torej ne more uspeti z ugovornimi razlogi, da upničina terjatev ne obstoji.

VSC Sklep I Ip 334/2024, 24. 10. 2024

Ugovorni razlog, da je izvršba dovoljena na predmete, ki so izvzeti iz izvršbe, lahko dolžnik uveljavlja le, če so v sklepu o izvršbi oziroma novem izvršilnem sredstvu že individualizirani oziroma jasno opredeljeni predmeti, na katere se nanaša dovolitev izvršbe. V nasprotnem primeru, torej če je

dovoljena izvršba ali njeno nadaljevanje le na splošno, na vse dolžnikove premičnine, tak ugovor ne pride v poštev. Pravno varstvo pa je dolžniku zagotovljeno kasneje, ko že pride do rubeža konkretnih premičnin, torej v fazi oprave izvršbe.

VSL Sklep I Ip 1006/2024, 23. 10. 2024

13. Ugovorni razlog pri izterjavi preživninske terjatve

Redno šolanje je pravni standard, ki ga je treba zapolniti v vsakem konkretnem primeru, primarno pa redno šolanje pomeni redno izpolnjevanje šolskih ali študijskih obveznosti. Namen rednega šolanja je namreč pridobitev izobrazbe ali poklica zaradi zagotovitve lastnega preživljanja, izpolnjevanje šolskih (študijskih) obveznosti pa zato predstavlja temeljno predpostavko, zaradi katere je otrok upravičen zahtevati od staršev plačilo preživnine. V določenih primerih sicer lahko pride do prekinitev ali zastojev v rednem šolanju, ki pa še ne pomenijo izgube pravice do preživljanja, vendar pa morajo v teh primerih obstajati opravičljivi razlogi, zaradi katerih upravičenec ni izpolnil šolskih ali študijskih obveznosti, zato se pri presoji standarda rednega šolanja ni mogoče omejiti le na presojo formalnega statusa upravičenca v šolskem sistemu, ampak je treba vsebinsko presoditi njegovo prizadevanje za pridobitev izobrazbe.

VSL Sklep I Ip 1231/2024, 27. 11. 2024

Dolžnik v pritožbi ponavlja ugovorne trditve, da je dolžnikova obveznost plačila tabora mld. druge upnice nastala šele s pravnomočnostjo preživninske sodbe in ne z njeno izdajo. Sodišče prve stopnje je dolžniku pravilno pojasnilo, da je obveznost staršev preživljati svoje otroke do polnoletnosti določena v prvem odstavku 183. člena DZ in da je dolžnikova obveznost plačila preživnine v določenem znesku (in s tem tudi spornega stroška tabora) nastala že pred pravnomočnostjo preživninske sodbe, z dnem izdaje preživninske sodbe. Kasnejša pravnomočnost (in izvršljivost) preživninske sodbe torej ne vpliva na nastanek dolžnikove obveznosti plačila preživninske obveznosti, med katere spada tudi plačilo polovičnega zneska taborov.

VSC Sklep I Ip 292/2024, 3. 10. 2024

Dolžnik v pritožbi ponavlja ugovorne trditve, da je preživnino v celoti poravnal. Sodišče prve stopnje je na podlagi izvedenskega dokaznega postopka pravilno in dokazno podprto zaključilo, da dolžnik ni uspel dokazati, da je preživnino za obdobje od julija 2005 do aprila 2006 plačeval upnikovi materi na roke. Sledilo je namreč izpovedbam obeh prič in pojasnilo, da je tudi dolžnikov oče, čiga pričanje je predlagal dolžnik, povedal, da je v obdobju, ko je bil dolžnik v komuni, upnikovi materi nekaj plačeval, vendar se niso nikoli pogovarjali, da bi bila njegova plačila preživnina. Dokazno oceno in dokazni zaključek sodišča prve stopnje kot življenjsko logična in prepričljiva sprejema tudi pritožbeno sodišče in zaključuje, da je dejansko stanje pravilno in popolno ugotovljeno. Dolžnik zgolj s ponavljanjem navedb, da je upnikovi materi preživnino plačeval na orke, ne more vzpostaviti dvom v pravilnost dejanskega zaključka sodišča prve stopnje.

VSC Sklep I Ip 261/2024, 12. 9. 2024

14. Ugovor družbenika, delničarja

15. Ugovor, da terjatev ni prešla na upnika oziroma obveznost ni prešla na dolžnika (12. točka)

Sodišče prve stopnje je v izpodbijanem sklepu pravilno odločilo, da ugovor dolžnika ni utemeljen, ker v njem dolžnik ne navaja nobenega dejstva, ki bi kazalo na to, da terjatev ni prešla na novega upnika, dolžnik pa bi (glede na citirano ureditev) lahko uveljavljal le tak ugovorni razlog.

VSL Sklep I Ip 1038/2024, 9. 10. 2024

Za dokaz prenosa terjatve v skladu s sodno prakso zadošča overjen podpis odstopnika terjatve.

Terjatve, ugotovljene z neposredno izvršljivim notarskih zapisom, zastarajo v desetletnem

zastaralnem roku in ne petletnem, kot vztraja dolžnica v pritožbi.

Sodišče prve stopnje je materialnopravno pravilno uporabilo tretji odstavek 20. a člena ZIZ ; pravilno je pojasnilo, da je upnik v skladu z 10. členom Kreditne pogodbe z enostransko izjavo razdril pogodbo, ker je bila kreditojemalka (dolžnica) v zamudi s plačilom začetne ali dveh zaporednih anuitet (da dolžnica ne bi bila v zamudi s plačilom dveh zaporednih anuitet v ugovoru ni niti zatrjevala niti izkazala) in ker dolžnica tudi v dodatnem 15-dnevnem roku, ki ji ga je s pisnim obvestilom določila banka, zapadlih obveznosti ni poravnala.

Pritožbeno uveljavljana kršitev določb postopka po 8. točki drugega odstavka 339. člena ZPP v zvezi s 366. členom ZPP, oboje v zvezi s 15. členom ZIZ, ni podana. Sodišče prve stopnje je upnikov odgovor na ugovor dolžnici sicer res vročilo šele skupaj z izpodbijanim sklepom sodišča prve stopnje in ne že pred izdajo tega sklepa, vendar zaradi tega dolžnici njena pravica do izjave ni bila kršena, saj sodišče prve stopnje pri presoji (ne)utemeljenosti ugovora ni oprlo oziroma upoštevalo nobenih novih dejstev, ki bi jih upnica navedla v odgovoru na ugovor.

VSC Sklep I Ip 137/2024, 29. 5. 2024

56. člen (Ugovor po izteku roka)

Niso utemeljene pritožbene navedbe o celotnem poplačilu upnikove terjatve (na podlagi sporne kreditne pogodbe, po kateri se je dolžnik zavezal kot solidarni porok) v stečajnem postopku nad glavnim dolžnikom. Sodišče prve stopnje je namreč pravilno pojasnilo, da so imele v stečajnem postopku nad glavnim dolžnikom vse zavarovane upnikove terjatve od preizkusa terjatev dalje enoten status, celoten znesek upnikovih terjatev (1.756,611,55 EUR) torej predstavlja terjatve istega reda. Obrazložilo je tudi, da iz listin ne izhaja, da bi bila terjatev po sporni kreditni pogodbi privilegirana na način, da bi morala biti prednostno poplačana. Pritožbeno sodišče pritruje zaključku sodišča prve stopnje, da iz izjave stečajne upraviteljice ne izhaja, da je bila terjatev po sporni kreditni pogodbi v celoti poplačana, ampak da je bila v razdelitvi (le) upoštevana. Glede na navedeno dolžnik nima prav, da bi se morala v stečajnem postopku najprej poplačati upnikova terjatev na podlagi sporne kreditne pogodbe, njegovo sklicevanje na drugi odstavek 287. člena OZ v zvezi s tem pa je neutemeljeno.

VSC Sklep I Ip 291/2024, 26. 9. 2024

56.a člen (Ugovor zoper pravno nasledstvo)

Sodišče prve stopnje je v izpodbijanem sklepu pravilno odločilo, da ugovor dolžnika ni utemeljen, ker v njem dolžnik ne navaja nobenega dejstva, ki bi kazalo na to, da terjatev ni prešla na novega upnika, dolžnik pa bi (glede na citirano ureditev) lahko uveljavljal le tak ugovorni razlog.

VSL Sklep I Ip 1038/2024, 9. 10. 2024

57. člen (Odgovor na ugovor)

Sodišče pri odločanju o dolžnikovem ugovoru, če upnik nanj ne odgovori, šteje za resnične le dolžnikove dejanske navedbe (ne pa tudi pravnih zaključkov), le-te pa morajo biti pravno pomembne, tj. zmožne morajo biti, da pripeljejo do (pravno pravilnega zaključka), da izvršba ni dopustna. Kadar dolžnik takih navedb ne poda, niso podani pogoji za ugoditev njegovemu ugovoru.

Sestavina sklepa o nadaljevanju izvršbe z novim sredstvom ni ponovno navedba izvršilnega naslova in dolžnikove obveznosti, temveč so potrebne sestavine le oznaka, na podlagi katerega sklepa o izvršbi je bila izvršba dovoljena, upnik in dolžnik, izvršilno sredstvo, račun za poplačilo terjatve oziroma morebitni drugi podatki, potrebni za opravo izvršbe, ter pravni pouk. Zakon ne zahteva, da sodišče v tak sklep vnese tudi opozorila po 101. in 102. členu ZIZ, ter so pravilni razlogi sodišča prve

stopnje, da mora na omejitve izvršbe in na to, da izvršbe ne opravlja na sredstva, na katera izvršba ni dopustna, paziti že sam izvrševalec sklepa. Prav tako v sklepu sodišče ni dolžno navajati, da bo izvrševalca obvestilo, ko bo sklep o novem izvršilnem sredstvu pravnomočen, saj je to samoumevna dolžnost sodišča. Ne glede na to, da je upnik sicer predlagal rubež plače dolžnika, je sodišče prve stopnje smelo dovoliti rubež pokojnine in drugih - seveda zgolj rubljivih - prejemkov, saj upnik v predlogu ni dolžan navesti podatkov o dolžnikovi zaposlitvi oziroma izplačevalcu stalnih denarnih prejemkov.

VSL Sklep I Ip 356/2024, 22. 10. 2024

Za dokaz prenosa terjatve v skladu s sodno prakso zadošča overjen podpis odstopnika terjatve.

Terjatve, ugotovljene z neposredno izvršljivim notarskih zapisom, zastarajo v desetletnem zastaralnem roku in ne petletnem, kot vztraja dolžnica v pritožbi.

Sodišče prve stopnje je materialnopravno pravilno uporabilo tretji odstavek 20. a člena ZIZ ; pravilno je pojasnilo, da je upnik v skladu z 10. členom Kreditne pogodbe z enostransko izjavo razdril pogodbo, ker je bila kreditjemalka (dolžnica) v zamudi s plačilom začetne ali dveh zaporednih anuitet (da dolžnica ne bi bila v zamudi s plačilom dveh zaporednih anuitet v ugovoru ni niti zatrjevala niti izkazala) in ker dolžnica tudi v dodatnem 15-dnevnem roku, ki ji ga je s pisnim obvestilom določila banka, zapadlih obveznosti ni poravnala.

Pritožbeno uveljavljana kršitev določb postopka po 8. točki drugega odstavka 339. člena ZPP v zvezi s 366. členom ZPP, oboje v zvezi s 15. členom ZIZ, ni podana. Sodišče prve stopnje je upnikov odgovor na ugovor dolžnici sicer res vročilo šele skupaj z izpodbijanim sklepom sodišča prve stopnje in ne že pred izdajo tega sklepa, vendar zaradi tega dolžnici njena pravica do izjave ni bila kršena, saj sodišče prve stopnje pri presoji (ne)utemeljenosti ugovora ni oprlo oziroma upoštevalo nobenih novih dejstev, ki bi jih upnica navedla v odgovoru na ugovor.

VSC Sklep I Ip 137/2024, 29. 5. 2024

Če upnik med izvršilnim postopkom brez dolžnikove privolitve v celoti umakne predlog za izvršbo, sodišče ustavi postopek. Umik izvršbe je namreč dispozitivno procesno dejanje upnika, za katerega le-ta od dolžnika ne potrebuje soglasja, zato v tem primeru sodišče le ustavi izvršbo. Glede navedenega ni bistveno, ali je dolžnik obveznost izpolnil prostovoljno še pred upnikovim umikom predloga ali to, da je ugovor dolžnik vložil že pred upnikovim umikom predloga, temveč to, da izterjevana terjatev ne obstaja več in da je upnikov umik izvršilnega predloga konstitutivne narave, izvršilni postopek zoper dolžnika ne bo več tekkel, z obravnavanjem ugovora pa si pravnega položaja dolžnik ne more več izboljšati. Kljub temu, da je dolžnikov ugovor vложен pred umikom predloga za izvršbo, je tako tudi v tem primeru potrebno zavreči ugovor zaradi odpadlega pravnega interesa, saj si dolžnik z odločitvijo o njem ne more izboljšati svojega pravnega položaja oziroma izpodbijana odločitev v njegov pravni položaj ne posega.

VSL Sklep II Ip 1603/2022, 31. 1. 2023

58. člen (Sklep o ugovoru)

Glede na to, da je bil dolžniku plačilni nalog vročen v četrtek, 12. 9. 2024, in je začel teči prvi naslednji dan, torej v petek, 13. 9. 2024 (drugi odstavek 111. člena ZPP1 v zvezi s 15. členom ZIZ in tretjim odstavkom 1. člena ZST-1), je bil zadnji dan roka za plačilo sodne takse delovni dan - petek, 20. 9. 2024 in ne sobota, 21. 9. 2024, kot je materialnopravno nepravilno navedlo (štelo) sodišče prve stopnje. Ker je dolžnik vložil predlog za taksno oprostitev v ponedeljek, 23. 9. 2024 (kar ni pritožbeno sporno), ga je vložil po izteku osem dnevnega roka iz plačilnega naloga. Sodišče prve stopnje je zato predlog pravilno zavrglo kot prepozen (četrti odstavek 58. člena ZIZ).

VSC Sklep I Ip 350/2024, 11. 11. 2024

Dolžnik zoper sklep o nadaljevanju izvršbe z novim izvršilnim sredstvom ugovarja le iz razlogov, ki preprečujejo izvršbo z novim sredstvom in na novem predmetu izvršbe. Ugovor zoper sklep o nadaljevanju izvršbe z novim izvršilnim sredstvom je lahko utemeljen le, če je izvršba nadaljevana s sredstvom, ki ga zakon ne predvideva ali na predmetih, ki so iz izvršbe izvzeti ali ne morejo biti predmet izvršbe (7. točka prvega odstavka 55. člena ZIZ). Dolžnik v ugovoru zoper sklep o nadaljevanju izvršbe z novim izvršilnim sredstvom torej ne more uspeti z ugovornimi razlogi, da upničina terjatev ne obstoji.

VSC Sklep I Ip 334/2024, 24. 10. 2024

Sodišče pri odločanju o dolžnikovem ugovoru, če upnik nanj ne odgovori, šteje za resnične le dolžnikove dejanske navedbe (ne pa tudi pravnih zaključkov), le-te pa morajo biti pravno pomembne, tj. zmožne morajo biti, da pripeljejo do (pravno pravilnega zaključka), da izvršba ni dopustna. Kadar dolžnik takih navedb ne poda, niso podani pogoji za ugoditev njegovemu ugovoru.

Sestavina sklepa o nadaljevanju izvršbe z novim sredstvom ni ponovno navedba izvršilnega naslova in dolžnikove obveznosti, temveč so potrebne sestavine le oznaka, na podlagi katerega sklepa o izvršbi je bila izvršba dovoljena, upnik in dolžnik, izvršilno sredstvo, račun za poplačilo terjatve oziroma morebitni drugi podatki, potrebni za opravo izvršbe, ter pravni pouk. Zakon ne zahteva, da sodišče v tak sklep vnese tudi opozorila po 101. in 102. členu ZIZ, ter so pravilni razlogi sodišča prve stopnje, da mora na omejitve izvršbe in na to, da izvršbe ne opravlja na sredstva, na katera izvršba ni dopustna, paziti že sam izvrševalec sklepa. Prav tako v sklepu sodišče ni dolžno navajati, da bo izvrševalca obvestilo, ko bo sklep o novem izvršilnem sredstvu pravnomočen, saj je to samoumevna dolžnost sodišča. Ne glede na to, da je upnik sicer predlagal rubež plače dolžnika, je sodišče prve stopnje smelo dovoliti rubež pokojnine in drugih - seveda zgolj rubljivih - prejemkov, saj upnik v predlogu ni dolžan navesti podatkov o dolžnikovi zaposlitvi oziroma izplačevalcu stalnih denarnih prejemkov.

VSL Sklep I Ip 356/2024, 22. 10. 2024

Pritrditi je zaključku sodišča prve stopnje o primernosti izvršilnega naslova, saj je dolžnikova obveznost, ki izhaja iz dednega dogovora, določljivo opredeljena v skladu z 21. členom ZIZ in pritožnik nima prav, da izvršilni naslov zato, ker sklep od dedovanju ne vsebuje višine denarnih sredstev, ki so se nahajala na računih pri bankah v Kanadi, ni primeren. Odločilno je, da dolžnikova obveznost izhaja iz zapisa v dednem dogovoru, da mora dolžnik iz denarnih sredstev, ki se nahajajo na bančnih računih pokojnika pri bankah v Kanadi, po plačilu vseh volil, davkov in pristojbin nakazati na upnikov račun preostalih zneskov razlike deponiranih denarnih sredstev. Dolžnikova obveznost je torej določljivo opredeljena že v samem izvršilnem naslovu, saj je mogoče ugotoviti, kaj mora dati dolžnik.

VSC Sklep I Ip 322/2024, 17. 10. 2024

59. člen (Pravda ali drug postopek za nedopustnost izvršbe)

Vprašanje veljavnosti izvršilnega naslova, na podlagi katerega teče izvršba zoper dolžnika, v postopku na nedopustnost izvršbe ni predhodno vprašanje. Tožba na nedopustnost izvršbe je instrument za varstvo pravic tretjega na predmetu izvršbe, ki preprečujejo izvršbo. Z njo tretji izpodbija le dovoljenost izvršbe na tem predmetu, ne pa tudi obstoja terjatve iz izvršilnega naslova.

Vložen predlog za obnovo postopka v postopku priznanja tuje sodne odločbe kot izvršilnega naslova ne predstavlja razloga za prekinitev pravnega postopka na nedopustnost izvršbe.

VSL Sklep III Cp 474/2024, 23. 5. 2024

60. člen (Obravnavanje nedopustnosti)

61. člen (Ugovor zoper sklep na podlagi verodostojne listine)

1. Splošno

Tožnica je podala delni umik predloga za izvršbo (pravilno tožbe) še preden je zadevo prejelo pravdno sodišče in tožnico pozvalo na doplačilo sodne takse. Vendar je šlo le za delni umik, s katerim je tožnica izrazila interes za vodenje pravnega postopka glede neplačanega dela obveznosti, pravdi pa se je nato odrekla šele z neplačilom sodne takse. Pravdni postopek se pred doplačilom sodne takse sploh še ni mogel začeti, zato sodišče prve stopnje ni imelo podlage za postopanje z delnim umikom tožnice. Šele, ko bi tožnica doplačala sodno takso, bi sodišče prve stopnje delni umik tožbe vročilo toženki. Če bi se ta z delnim umikom strinjala, bi lahko prišlo do delne ustavitve postopka zaradi dejanskega delnega umika tožbe, skupaj s stroškovno posledico. V tej zadevi pa je bil postopek ustavljen zaradi fiktivnega umika tožbe kot posledice neplačila sodne takse (in ne zaradi dejanskega umika tožbe), zato je sodišče prve stopnje stroške postopka toženke pravilno naložilo v plačilo tožnici.

VSL Sklep II Cpg 126/2024, 12. 11. 2024

Upnik v pritožbi ne nasprotuje zaključku sodišča prve stopnje o vložitvi obrazloženega ugovora, temveč zatrjuje dejanske okoliščine in prilaga dokaze za utemeljenost terjatve. Ali je zahtevek utemeljen ali ne, bo odločalo sodišče v nadaljnjem pravdnem postopku, ki bo sledil po uradni dolžnosti na podlagi izpodbijanega sklepa sodišča prve stopnje.

VSC Sklep I Ip 327/2024, 10. 10. 2024

Zmotno je prepričanje, da morajo biti izvršilni stroški, ki so bili priznani v razveljavljenem sklepu o izvršbi ob prehodu v pravdo, avtomatično obravnavani kot del končnega zahtevka.

Zaključek, da bi morale sodišče prve stopnje upoštevati še neprisojene izvršilne stroške postopka in jih vračunavati v delna plačila glavnice po 288. členu OZ je tako zgrešen.

VSL Sodba II Cpg 551/2024, 12. 12. 2024

2. Obrazloženost ugovora zoper sklep o izvršbi, izdan na podlagi verodostojne listine

Upnik v pritožbi ne nasprotuje zaključku sodišča prve stopnje o vložitvi obrazloženega ugovora, temveč zatrjuje dejanske okoliščine in prilaga dokaze za utemeljenost terjatve. Ali je zahtevek utemeljen ali ne, bo odločalo sodišče v nadaljnjem pravdnem postopku, ki bo sledil po uradni dolžnosti na podlagi izpodbijanega sklepa sodišča prve stopnje.

VSC Sklep I Ip 327/2024, 10. 10. 2024

Sodišče prve stopnje je pravilno zaključilo, da navedena dejstva ne predstavljajo pravno odločilnih dejstev. Dolžnik z njimi ni oporekal izterjevani terjatvi, torej ni zatrjeval pravno pomembnih dejstev, s katerimi bi, kolikor bi se izkazala za resnična, morebiti lahko dosegel zavrnitev tožbenega zahtevka v pravdi. Poleg tega dolžnik tudi ni predložil nobenih dokazov.

VSC Sklep I Ip 46/2024, 13. 3. 2024

3. Ugovor po roku

4. Ugovori meničnih zavezancev - menica

62. člen (Postopek pri ugovoru zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne

listine)

1. Postopek z ugovorom

Zmotno je prepričanje, da morajo biti izvršilni stroški, ki so bili priznani v razveljavljenem sklepu o izvršbi ob prehodu v pravdo, avtomatično obravnavani kot del končnega zahtevka.

Zaključek, da bi moralo sodišče prve stopnje upoštevati še neprisojene izvršilne stroške postopka in jih vračunavati v delna plačila glavnice po 288. členu OZ je tako zgrešen.

VSL Sodba II Cpg 551/2024, 12. 12. 2024

Tožnica je podala delni umik predloga za izvršbo (pravilno tožbe) še preden je zadevo prejelo pravdno sodišče in tožnico pozvalo na doplačilo sodne takse. Vendar je šlo le za delni umik, s katerim je tožnica izrazila interes za vodenje pravnega postopka glede neplačanega dela obveznosti, pravdi pa se je nato odrekla šele z neplačilom sodne takse. Pravdni postopek se pred doplačilom sodne takse sploh še ni mogel začeti, zato sodišče prve stopnje ni imelo podlage za postopanje z delnim umikom tožnice. Šele, ko bi tožnica doplačala sodno takso, bi sodišče prve stopnje delni umik tožbe vročilo toženki. Če bi se ta z delnim umikom strinjala, bi lahko prišlo do delne ustavitve postopka zaradi dejanskega delnega umika tožbe, skupaj s stroškovno posledico. V tej zadevi pa je bil postopek ustavljen zaradi fiktivnega umika tožbe kot posledice neplačila sodne takse (in ne zaradi dejanskega umika tožbe), zato je sodišče prve stopnje stroške postopka toženke pravilno naložilo v plačilo tožnici.

VSL Sklep II Cpg 126/2024, 12. 11. 2024

Dolžnik s pritožbo ugodnejše odločitve ni mogel doseči. Sklep je namreč izdan na podlagi drugega odstavka 62. člena ZIZ, ki v primeru vložitve obrazloženega ugovora zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine določa le eno možnost odločitve izvršilnemu sodišču, to je, da sodišče razveljavi sklep o izvršbi in odloči, da sodišče nato nadaljuje postopek kot pri ugovoru zoper plačilni nalog, če je za to pristojno, če pa za postopek ni več pristojno, pa se v istem sklepu izreče za nepristojno in zadevo odstopi pristojnemu sodišču. Sicer pa sestavo sodišča določa ZIZ kot specialni predpis za izvršilni postopek, ki med drugim določa, da sodniški pomočniki lahko po odredbi sodnika odločajo tudi o ugovorih zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine. V konkretnem spisu je taka odredba podana.

VSL Sklep I Ip 991/2024, 1. 10. 2024

2. Postopek z ugovorom - menica

3. Sklep o izvršbi izdan na podlagi verodostojne listine kot izvršilni naslov

63. člen (Obnova postopka)

Obnovitveni razlog iz 2. točke 394. člena ZPP se nanaša le na kršitve, ki so nastale v postopku do izdaje sodne odločbe in se vsebinsko nanašajo na kršitev pravice stranke do obravnavanja pred sodiščem.

V okviru tega obnovitvenega razloga so zato relevantne le tiste kršitve, ki so vplivale ali bi lahko vplivale na zakonitost in pravilnost sodne odločbe (sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine), ne pa kršitve, ki se nanašajo na vročitev sodne odločbe in so vplivale na možnost vložitve pritožbe. Pravne posledice nepravilne vročitve oziroma nevročitve sodne odločbe (tj. neutemeljena izdaja potrdila o pravnomočnosti in izvršljivosti sodne odločbe) se lahko namreč sanirajo z razveljavitvijo potrdila o pravnomočnosti in izvršljivosti sodne odločbe po določbah 42. člena ZIZ, bodisi po uradni dolžnosti bodisi na predlog stranke (drugi in tretji odstavek 42. člena ZIZ).

VSM Sklep I Ip 447/2024, 12. 12. 2024

64. člen (Pogoji in rok za ugovor)

Za obstoj oziroma nastanek skupnega premoženja ne zadostuje goli obstoj zakonske zveze ob pridobitvi nekega premoženja, saj skupno premoženje ne nastane, če je le enemu od zakoncev, tudi, če je to med obstojem zakonske zveze, neko premoženje podarjeno, ter gre v tem primeru za posebno premoženje tega zakonca in ne za skupno premoženje. Vlaganje v posebno premoženje zakonca vzpostavlja obligacijski zahtevek iz naslova vlaganj oziroma obogatitve, ne pa lastninske pravice, zato tudi iz tega razloga pritožnica ni verjetno izkazala pravice, ki preprečuje izvršbo. Drži sicer, da ima pritožnica v samem izvršilnem naslovu tudi položaj dolžnice, vendar pa upniki v obravnavanih vodilni in pristopnih izvršilnih zadevah zoper njo niti niso predlagali izvršbe, da bi imela tudi procesni položaj dolžnice, tako ugovor kot predlog za odlog izvršbe pa je vložila kot tretja, zato ju je sodišče prve stopnje moralo obravnavati po določbah, ki veljajo za ugovor in odlog tretjega. Uveljavljala je namreč pravico, ki preprečuje izvršbo na dolžnikovi nepremičnini. Ker ni bil izpolnjen pogoj verjetnega izkaza pravice, pa je pravzaprav odpadla presoja obstoja nenadomestljive ali težko nadomestljive škode, saj morata biti oba pogoja za odlog izvršbe na predlog tretjega izpolnjena kumulativno.

VSL Sklep I Ip 1193/2024, 19. 12. 2024

Neaktivnost upnika, če ta ne odgovori na ugovor tretjega, ima hude posledice za nadaljnji tek izvršilnega postopka, saj sodišče v tem primeru delno ali v celoti ustavi izvršbo. Svoje neaktivnosti upnik ne more nadomestiti s sklicevanjem na to, da je na ugovor tretjega odgovoril v drugem postopku ali z odgovorom nanj šele v pritožbenem postopku. Zato so pravno nepopomebne za odločitev v tej zadevi vse upnikove trditve o tem, zakaj naj tretji ne bi verjetno izkazal svoje pravice na predmetu izvršbe. S tem, ko upnik ni odgovoril na trditve tretjega, se njegove navedbe štejejo za resnične, iz njih pa torej izhaja, da ima na predmetu izvršbe pravico, ki preprečuje izvršbo. Upnik tudi na predlog za odlog izvršbe, ki ga je v izjavo prejel skupaj z ugovorom tretjega, ni odgovoril, zato so se trditve tretjega o tem, da bi tretji pretrpel nenadomestljivo oziroma težko nadomestljivo škodo, saj bi takojšnja realizacija izvršbe pripeljala do tega, da tretji ne bi bil poplačan oziroma bi izgubil lastninsko pravico na tem stroju, šteje za resnične.

VSL Sklep I Ip 1129/2024, 17. 12. 2024

Eno temeljnih pravil stečajnega postopka je ločeno vodenje in upravljanje posebnih stečajnih mas ter njihova razdelitev po posebnih pravilih, ki dajejo pri njihovi razdelitvi prednost stroškom unovčenja iz četrtega odstavka 226. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP) in ločitvenim upnikom. Dolžnik terjatev iz naslova stroškov stečajnega postopka, ki se plačajo iz splošne stečajne mase, ne more plačati iz posebne stečajne mase, ki je namenjena najprej plačilu stroškov unovčenja posebne stečajne mase in nato plačilu terjatev ločitvenih upnikov. Upnik, ki ima terjatev za plačilo stroškov stečajnega postopka iz splošne stečajne mase, zato ne more doseči plačila svoje terjatve iz premoženja, ki spada v posebno stečajno maso.

Pravica upnikov do plačila iz posebne razdelitvene mase se navezuje na točno določeno premoženje stečajnega dolžnika, ki tvori posebno stečajno maso. Dolžnikova sposobnost za razpolaganje z navedenim premoženjem je omejena. S tem premoženjem stečajni dolžnik ne more razpolagati drugače, kot v korist ločitvenih upnikov in upnikov stroškov unovčenja posebne stečajne mase. Tožeča stranka, ki ima pravico do plačila svoje terjatve iz posebne stečajne mase pred vsemi ostalimi dolžnikovimi upniki, bi v primeru izvršbe na sredstva posebne stečajne mase ostala brez plačila. Njena pravica do prednostnega plačila iz ločenega premoženja stečajnega dolžnika, bi bila izvotljena, če bi se iz ločenega premoženja, ki je namenjeno plačilu stroškov unovčenja posebne stečajne mase in plačilu zavarovanih terjatev, poplačal upnik, ki do plačila iz navedenih sredstev po določenih ZFPPIPP ni upravičen. Zato je treba tožeči stranki priznati izločitveni ugovor v zvezi z njenim pridobitnim zahtevkom za plačilo stroškov unovčenja posebne stečajne mase iz sredstev denarnega dobroimetja, ki se je oblikovalo z unovčenjem posebne stečajne mase, ki preprečuje

izvršbo.

VSRS Sodba III Ips 20/2023, 10. 12. 2024

65. člen (Sklep o ugovoru)

1. Splošno

Neaktivnost upnika, če ta ne odgovori na ugovor tretjega, ima hude posledice za nadaljnji tek izvršilnega postopka, saj sodišče v tem primeru delno ali v celoti ustavi izvršbo. Svoje neaktivnosti upnik ne more nadomestiti s sklicevanjem na to, da je na ugovor tretjega odgovoril v drugem postopku ali z odgovorom nanj šele v pritožbenem postopku. Zato so pravno nepopomebne za odločitev v tej zadevi vse upnikove trditve o tem, zakaj naj tretji ne bi verjetno izkazal svoje pravice na predmetu izvršbe. S tem, ko upnik ni odgovoril na trditve tretjega, se njegove navedbe štejejo za resnične, iz njih pa torej izhaja, da ima na predmetu izvršbe pravico, ki preprečuje izvršbo. Upnik tudi na predlog za odlog izvršbe, ki ga je v izjavo prejel skupaj z ugovorom tretjega, ni odgovoril, zato so se trditve tretjega o tem, da bi tretji pretrpel nenadomestljivo oziroma težko nadomestljivo škodo, saj bi takojšnja realizacija izvršbe pripeljala do tega, da tretji ne bi bil poplačan oziroma bi izgubil lastninsko pravico na tem stroju, šteje za resnične.

VSL Sklep I Ip 1129/2024, 17. 12. 2024

Hipotekarna dolžnica je zatrjevala dejstva, ki so se nanašala na sam nastanek hipoteke, to pa predstavlja ugovor hipotekarnega dolžnika in ne ugovor tretjega.

Hipotekarna dolžnica ni izkazala, da bi s takojšnjo izvršbo utrpela nenadomestljivo ali težko nadomestljivo škodo. Skladno z ustaljeno sodno prakso se mora pravno pomembna škoda odražati v nekih drugih, pomembnejših dobrinah, ne pa kot redne posledice izvršbe, tj. v obliki izgube premoženja, ki je v izvršilnem postopku res pogosto prodano pod ocenjeno vrednostjo. Namen izvršilnega postopka je ravno prisilen poseg v lastninsko pravico z namenom poplačila upnikove terjatve, odlog izvršbe pa je možen le kot izjemen zastoj v tem postopku. Upnik namreč svojo pravico do poplačila terjatve izvaja iz pravnomočnega in izvršljivega izvršilnega naslova ter z vodenjem izvršilnega postopka uveljavlja svojo (v osnovi močnejšo) pravico do sodnega varstva. Sodno varstvo pa mora biti upniku dostopno tudi brez nepotrebnega odlašanja, zato ne drži, da z odlogom izvršbe upnik spričo tega, da bo kasneje poplačan še v višji višini zamudnih obresti, ne more utrpeti nobene škode.

VSL Sklep I Ip 1090/2024, 4. 11. 2024

Iz obrazložitve izpodbijanega sklepa sodišča prve stopnje izhaja, da je tretji vložil obrazložen ugovor tretjega, v katerem je zatrjeval, da sta dva zarubljena predmeta (dve televiziji) njegova last, čemur je upnica v postavljenem roku nasprotovala in predlagala njegovo zavrnitev. Zato je sodišče prve stopnje ugovor tretjega glede na drugi odstavek 65. člena ZIZ pravilno zavrnilo. Pritožbene anvedbe tretjega in dolžnika glede lastninske pravice tretjega pa se nanašajo na vsebino morebitne pravde zaradi ugotovitve nedopustnosti izvršbe (tretji odstavek 65. člena ZIZ).

VSC Sklep I Ip 306/2024, 19. 9. 2024

Predmetna izvršba se izvaja na podlagi izvršilnega naslova, to je sodbe, s katero je bilo dolžniku naložena izpraznitev stanovanja in izročitev upniku. Izvršilni naslov učinkuje zoper dožnika in zoper vse osebe, ki v stanovanju bivajo na podlagi kakršnegakoli dogovora z dolžnikom (brez soglasja upnika). V predmetni zadevi upnik izrecno zanika, da bi podal tako soglasje. Pritožniki pa v pritožbi celo navajajo, da v stanovanju bivajo na podlagi ustnega dogovora z dolžnikom. Zato izvršilni naslov učinkuje tudi zoper tretje.

VSK Sklep I Ip 167/2024, 18. 6. 2024

Tudi če finančnemu leasingu pripišemo lastnosti katerega od zakonsko urejenih pogodbenih

tipov, to nima za posledico, da so vsa vprašanja podrejena pravilom za ta pogodbeni tip.

Ker je treba izjeme razlagati restriktivno in zlasti upošteva pomen leasingodajalčeve pravice do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave, katere omejitev mora biti izrecno določena v zakonu (načelo zakonitosti), se pravilo iz drugega odstavka 520. člena OZ, da pridržek lastninske pravice v primeru neizpolnitve predpisane obličnosti ne učinkuje proti izvršilnim in stečajnim upnikom, ne razteza na pogodbo o leasingu.

Če je nedopusten poseg v pričakovalno pravico leasingojemalca, je toliko manj dopusten poseg v (še obstoječo) lastninsko pravico leasingodajalca (sklepanje z manjšega na večje; argumentum a minori ad maius).

Ker toženkin dolжник (leasingojemalec) tožnici (leasingodajalki) ni plačal vseh obrokov leasinga, ima tožnica lastninsko pravico, ki preprečuje izvršbo na predmetu leasinga.

VSRŠ Sodba in sklep II Ips 31/2024, 3. 12. 2024

2. Rok za vložitev tožbe na nedopustnost izvršbe

3. Predlog tretjega za odlog izvršbe zaradi vložitve tožbe na nedopustnost

4. Odločitve v pravnem postopku - nedopustnost izvršbe

Izhajajoč iz odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije Up-591/10 z dne 2. 12. 2010 se je sodna praksa ustalila na stališču, da ima imetnik lastninske pravice v pričakovanju, ki ni vpisan kot lastnik v zemljiško knjigo, prednost pred upnikom, ki je pridobil prisilno zastavno pravico v izvršilnem postopku oziroma takšna izvršba ni dopustna. Pričakovalna pravica varuje tistega, ki bi se do pridobitve zastavne pravice v izvršilnem postopku že lahko vknjižil v zemljiško knjigo kot lastnik in za vknjižbo že izpolnjuje vse pogoje, izostal je le zemljiškoknjižni vpis. Navedeno pomeni, da morajo biti za pridobitev lastninske pravice v pričakovanju izpolnjeni naslednji pogoji: 1) veljaven zavezovalni pravni posel, iz katerega izhaja obveznost prodajalca prenesti lastninsko pravico na kupca; 2) razpolagalna sposobnost prodajalca in 3) veljaven razpolagalni pravni posel v obliki zemljiškoknjižnega dovolila, s katerim prodajalec dovoli vknjižbo lastninske pravice na kupca, pri čemer mora biti podpis prodajalca na zemljiškoknjižnem dovolilu notarsko overjen (23. člen SPZ in 41. člen ZZK-1). Za pridobitev pričakovalne lastninske pravice torej lahko izostane le četrti pogoj za siceršnjo popolno pridobitev lastninske pravice na nepremičnini - vpis v zemljiško knjigo.

V verigi pogodb za prenos lastninske pravice na nepremičninah morajo vse pogodbe same zase imeti naravo popolne oziroma perfektne listine, torej vsebovati tudi notarsko overjeno zemljiško knjižno dovolilo (prim. drugi odstavek 150. člena ZZK-1). V obravnavnem primeru tožnica zato ne more uspeti s sklicevanjem na popolnost listine med A. in C., če hkrati ne zatrjuje popolnosti naslednje prodajne pogodbe v verigi, to je med C. in njo samo.

Zato tožnica v času, ko je toženka na podlagi zaznambe sklepa o izvršbi pridobila hipoteko na nepremičninah (12. 4. 2013), ni imela lastninske pravice v pričakovanju, na podlagi katere bi lahko preprečila izvršbo na te nepremičnine. Pritožnica ne izpodbija zaključka prvostopenjskega sodišča, da je lastninsko pravico na nepremičninah pridobila šele s sklepom o preizkusu terjatev in izločitvenih pravic v stečaju nad B. (z dne 7. 9. 2016), na podlagi katerega se je vknjižila v zemljiško knjigo kot lastnica nepremičnin, z začetkom učinkovanja vpisa 4. 4. 2017. Lastninsko pravico je zato pridobila potem, ko je toženka v svojo korist že imela vpisano zastavno pravico. Zato velja načelo vrstnega reda vpisov v zemljiško knjigo (10. člen ZZK-1), po katerem se vrstni red pridobitve stvarne pravice določi po trenutku, od katerega začne učinkovati vpis te pravice. V skladu s 170. členom ZIZ upnik z zaznambo sklepa o izvršbi na nepremičnino v zemljiško knjigo pridobi zastavno pravico na nepremičnini z učinki tudi proti tistemu, ki pozneje pridobi lastninsko pravico na tej nepremičnini. Tožnica je zato postala lastnica nepremičnine, obremenjene z zastavno pravico v korist toženke, saj

je slednja zastavno pravico pridobila, preden je tožnica postala lastnica.

VSL Sodba I Cpg 342/2024, 17. 12. 2024

66. člen (Kdaj se ne more zahtevati, da se izvršba izreče za nedopustno)

67. člen (Razlogi za nasprotno izvršbo)

68. člen (Postopek s predlogom za nasprotno izvršbo)

69. člen (Sklep o nasprotni izvršbi)

70. člen (Če nasprotna izvršba ni mogoča)

71. člen (Na predlog dolžnika in po uradni dolžnosti)

1. Splošno

Ker pravnomočna odločitev o zavrnitvi dolžnikovega predloga za odlog izvršbe ni sklep iz prvega odstavka 10. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ), revizija ni dovoljena, s tem pa tudi ni dovoljen predlog za njeno dopustitev.

VSRS Sklep II DoR 22/2025, 19. 2. 2025

Hipotekarna dolžnica je zatrjevala dejstva, ki so se nanašala na sam nastanek hipoteke, to pa predstavlja ugovor hipotekarnega dolžnika in ne ugovor tretjega.

Hipotekarna dolžnica ni izkazala, da bi s takojšnjo izvršbo utrpela nenadomestljivo ali težko nadomestljivo škodo. Skladno z ustaljeno sodno prakso se mora pravno pomembna škoda odražati v nekih drugih, pomembnejših dobrinah, ne pa kot redne posledice izvršbe, tj. v obliki izgube premoženja, ki je v izvršilnem postopku res pogosto prodano pod ocenjeno vrednostjo. Namen izvršilnega postopka je ravno prisilen poseg v lastninsko pravico z namenom poplačila upnikove terjatve, odlog izvršbe pa je možen le kot izjemen zastoj v tem postopku. Upnik namreč svojo pravico do poplačila terjatve izvaja iz pravnomočnega in izvršljivega izvršilnega naslova ter z vodenjem izvršilnega postopka uveljavlja svojo (v osnovi močnejšo) pravico do sodnega varstva. Sodno varstvo pa mora biti upniku dostopno tudi brez nepotrebnega odlašanja, zato ne drži, da z odlogom izvršbe upnik spričo tega, da bo kasneje poplačan še v višji višini zamudnih obresti, ne more utrpeti nobene škode.

VSL Sklep I Ip 1090/2024, 4. 11. 2024

Ni podan pritožbeni očitke o neobrazloženosti izpodbijanega sklepa sodišča prve stopnje, s katerim dolžnica smiselno uveljavlja absolutno bistveno kršitev določb postopka iz 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP v zvezi s 366. členom ZPP, oboje v zvezi s 15. členom ZIZ. Ne drži, da je izpodbijani sklep sodišča prve stopnje popolnoma neobrazložen. Obrazložitev izpodbijanega sklepa je res skopa, vendar pa je sodišča prve stopnje v zadostni meri povzelo razloge za zavrnitev dolžničinega predloga za odlog, tako da ga je mogoče preizkusiti. Pojasnilo je, da dolžnica z navedbami v predlogu za odlog o osebnih okoliščinah, nezmožnosti uporabe podedovanega premoženja, drugih izvršilnih postopkih in težkih življenjskih razmerah ni izkazala niti ni zatrjevala nobenega od zakonsko zahtevanih pogojev iz prvega in drugega odstavka 71. člena ZIZ. Pritožbeno sodišče se s tem zaključkom sodišča prve stopnje o neutemeljenosti dolžničinega predloga za odlog

strinja.

VSC Sklep I Ip 310/2024, 19. 9. 2024

Pritožbeno sodišče se v celoti strinja z zaključkom sodišča prve stopnje o neutemeljenosti ugovora in zaključkom, da dolžnik ni izkazal pogojev za odlog izvršbe po prvem in drugem odstavku 71. člena ZIZ.

VSC Sklep I Ip 146/2024, 13. 6. 2024

2. Pogoji za odlog izvršbe

Ni podan pritožbeni očitke o neobrazloženosti izpodbijanega sklepa sodišča prve stopnje, s katerim dolžnica smiselno uveljavlja absolutno bistveno kršitev določb postopka iz 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP v zvezi s 366. členom ZPP, oboje v zvezi s 15. členom ZIZ. Ne drži, da je izpodbijani sklep sodišča prve stopnje popolnoma neobrazložen. Obrazložitev izpodbijanega sklepa je res skopa, vendar pa je sodišča prve stopnje v zadostni meri povzelo razloge za zavrnitev dolžničinega predloga za odlog, tako da ga je mogoče preizkusiti. Pojasnilo je, da dolžnica z navedbami v predlogu za odlog o osebnih okoliščinah, nezmožnosti uporabe podedovanega premoženja, drugih izvršilnih postopkih in težkih življenjskih razmerah ni izkazala niti ni zatrjevala nobenega od zakonsko zahtevanih pogojev iz prvega in drugega odstavka 71. člena ZIZ. Pritožbeno sodišče se s tem zaključkom sodišča prve stopnje o neutemeljenosti dolžničinega predloga za odlog strinja.

VSC Sklep I Ip 310/2024, 19. 9. 2024

Pritožbeno sodišče se v celoti strinja z zaključkom sodišča prve stopnje o neutemeljenosti ugovora in zaključkom, da dolžnik ni izkazal pogojev za odlog izvršbe po prvem in drugem odstavku 71. člena ZIZ.

VSC Sklep I Ip 146/2024, 13. 6. 2024

3. Odlog iz posebno upravičenih razlogov

4. Varščina kot pogoj za odlog

5. Izvršba zaradi varstva in vzgoje otrok

6. Nedopustnost pogodbenih pogojev

7. Izvršba na dolžnikov dom

Dolžnica bi morala sodišču posredovati obrazloženo mnenje pristojnega Centra za socialno delo, iz katerega bi izhajalo, da bi takojšnja izvršba ogrozila preživljanje dolžnice in njenih treh mladoletnih otrok, česar pa ni storila. Glede na to, da je na njej trditveno in dokazno breme, sodišče ni dolžno pridobivati mnenja drugega državnega organa. Pri presoji (ne)sorazmernosti prodaje nepremičnine, ki je dolžnikov dom, ni mogoče izolirano upoštevati le posamezne izvršilne zadeve, temveč je treba upoštevati tudi povezane izvršilne zadeve (vodilno in pristopne). Prav tako je po naravi stvari jasno, da se v posamezni izvršilni zadevi ne izterjuje le glavnica, temveč tudi pripadki, t.j. obresti in stroški izvršilnega postopka. Tudi ob upoštevanju seštevka terjatev upnikov v vodilni in pristopnih zadevah, ni mogoče govoriti o nesorazmernosti med terjatvami upnikov in ugotovljeno vrednostjo nepremičnine.

VSL Sklep I Ip 1047/2024, 4. 11. 2024

Pritožbeno vztrajanje, da je dolžnik lastnik zemljišča, na katerem stoji lesena baraka, v kateri prebiva, in navajanje razlogov za naselitev v leseni baraki ni pravno pomembno. V obravnavani zadevi je bil namreč sklep o izvršbi izdan na podlagi izvršilnega naslova - pravnomočne in izvršljive sodbe Okrajnega sodišča v Šentjurju P 17/2019 z dne 27. 5. 2022, izvršilno sodišče pa je v skladu z načelom formalne legalitete na ta izvršilni naslov vezano, zato se v pravilnost postopka pred sodiščem,

ki je izdalo izvršilni naslov, ne more spuščati.

VSC Sklep I Ip 105/2024, 15. 5. 2024

8. Odlog v postopku začasne odredbe

72. člen (Na predlog upnika)

1. Splošno

Upnik lahko po sedmem odstavku 74. člena ZIZ predlaga odlog izvršbe le enkrat, nato pa lahko predlaga le podaljšanje dovoljenega odloga, kar pa mora predlagati pred iztekom roka in odlog skupaj ne sme trajati dlje od enega leta od izdaje sklepa o dovolitvi odloga izvršbe. To pomeni, da ko je izvršba enkrat že odložena, pa upnik ponovno predlaga odlog izvršbe po poteku odloga, kot v obravnavani zadevi, tak upnikov predlog ni dovoljen, saj se v skladu s 74. členom ZIZ odlog lahko predlaga le enkrat.

VSC Sklep I Ip 381/2024, 9. 1. 2025

2. Odlog premožninske izvršbe

73. člen (Na predlog tretjega)

1. Splošno

Za obstoj oziroma nastanek skupnega premoženja ne zadostuje goli obstoj zakonske zveze ob pridobitvi nekega premoženja, saj skupno premoženje ne nastane, če je le enemu od zakoncev, tudi, če je to med obstojem zakonske zveze, neko premoženje podarjeno, ter gre v tem primeru za posebno premoženje tega zakonca in ne za skupno premoženje. Vlaganje v posebno premoženje zakonca vzpostavlja obligacijski zahtevek iz naslova vlaganj oziroma obogatitve, ne pa lastninske pravice, zato tudi iz tega razloga pritožnica ni verjetno izkazala pravice, ki preprečuje izvršbo. Drži sicer, da ima pritožnica v samem izvršilnem naslovu tudi položaj dolžnice, vendar pa upniki v obravnavanih vodilni in pristopnih izvršilnih zadevah zoper njo niti niso predlagali izvršbe, da bi imela tudi procesni položaj dolžnice, tako ugovor kot predlog za odlog izvršbe pa je vložila kot tretja, zato ju je sodišče prve stopnje moralo obravnavati po določbah, ki veljajo za ugovor in odlog tretjega. Uveljavljala je namreč pravico, ki preprečuje izvršbo na dolžnikovi nepremičnini. Ker ni bil izpolnjen pogoj verjetnega izkaza pravice, pa je pravzaprav odpadla presoja obstoja nenadomestljive ali težko nadomestljive škode, saj morata biti oba pogoja za odlog izvršbe na predlog tretjega izpolnjena kumulativno.

VSL Sklep I Ip 1193/2024, 19. 12. 2024

Neaktivnost upnika, če ta ne odgovori na ugovor tretjega, ima hude posledice za nadaljnji tek izvršilnega postopka, saj sodišče v tem primeru delno ali v celoti ustavi izvršbo. Svoje neaktivnosti upnik ne more nadomestiti s sklicevanjem na to, da je na ugovor tretjega odgovoril v drugem postopku ali z odgovorom nanj šele v pritožbenem postopku. Zato so pravno nepopomebne za odločitev v tej zadevi vse upnikove trditve o tem, zakaj naj tretji ne bi verjetno izkazal svoje pravice na predmetu izvršbe. S tem, ko upnik ni odgovoril na trditve tretjega, se njegove navedbe štejejo za resnične, iz njih pa torej izhaja, da ima na predmetu izvršbe pravico, ki preprečuje izvršbo. Upnik tudi na predlog za odlog izvršbe, ki ga je v izjavo prejel skupaj z ugovorom tretjega, ni odgovoril, zato so se trditve tretjega o tem, da bi tretji pretrpel nenadomestljivo oziroma težko nadomestljivo škodo, saj bi takojšnja realizacija izvršbe pripeljala do tega, da tretji ne bi bil poplačan oziroma bi izgubil lastninsko pravico na tem stroju, šteje za resnične.

VSL Sklep I Ip 1129/2024, 17. 12. 2024

Predmetna izvršba se izvaja na podlagi izvršilnega naslova, to je sodbe, s katero je bilo dolžniku naložena izpraznitev stanovanja in izročitev upniku. Izvršilni naslov učinkuje zoper dožnika in zoper vse osebe, ki v stanovanju bivajo na podlagi kakršnegakoli dogovora z dolžnikom (brez soglasja upnika). V predmetni zadevi upnik izrecno zanika, da bi podal tako soglasje. Pritožniki pa v pritožbi celo navajajo, da v stanovanju bivajo na podlagi ustnega dogovora z dolžnikom. Zato izvršilni naslov učinkuje tudi zoper tretje.

VSK Sklep I Ip 167/2024, 18. 6. 2024

2. Varščina

74. člen (Čas, za katerega se izvršba odlaga)

Upnik lahko po sedmem odstavku 74. člena ZIZ predlaga odlog izvršbe le enkrat, nato pa lahko predlaga le podaljšanje dovoljenega odloga, kar pa mora predlagati pred iztekom roka in odlog skupaj ne sme trajati dlje od enega leta od izdaje sklepa o dovolitvi odloga izvršbe. To pomeni, da ko je izvršba enkrat že odložena, pa upnik ponovno predlaga odlog izvršbe po poteku odloga, kot v obravnavani zadevi, tak upnikov predlog ni dovoljen, saj se v skladu s 74. členom ZIZ odlog lahko predlaga le enkrat.

VSC Sklep I Ip 381/2024, 9. 1. 2025

75. člen (Nadaljevanje odložene izvršbe)

76. člen (Ustavitev izvršbe)

1. Splošno

Pritožnica uveljavlja, da obsojenec zgoraj navedeno sodbo izpodbija z izrednim pravnim sredstvom, ki če mu bo ugodeno, bo to pomenilo končanje izvršbe (po 76. členu ZIZ), sredstva zanjo pa bodo na škodo stečajne mase samo potratena in je zato izvršba preuranjena. Vendar pravnomočnost sodbe kot izvršilnega naslova tipično zagotavlja trdnost presoje, da je upniku terjatev prisojena upravičeno in da zato za njeno uveljavitev sme poseči po premoženju dolžnika, tj. začeti in voditi izvršbo. Večina izvršb se vendarle ne konča na način iz 76. člena ZIZ, zato zgolj zaradi vsečnosti izrednega pravnega sredstva same po sebi izvršbe ni mogoče imeti za prenagljeno.

VSL Sklep Cst 20/2025, 6. 2. 2025

Izvršilni postopek je že v celoti pravnomočno končan in sodišče v ustavljenem postopku nima več pravne podlage za opravo izvršilnih dejanj. Nastop pravnomočnosti sklepa o ustavitvi izvršilnega postopka pomeni, da so sodišče in stranke nanj vezani. Sodišče ne more na podlagi okoliščin, ki nastanejo po končanju izvršilnega postopka (bodisi, da gre za poplačilo terjatve po končanem izvršilnem postopku ali za morebitne druge dogovore med strankami), več posegati v pravnomočno razsojeno stvar in ponovno odločati v okviru istega izvršilnega postopka. V pravnomočno zaključenem izvršilnem postopku stranke in drugi udeleženci ne morejo več opravljati nobenih procesnih dejanj, izvršilno sodišče pa tudi ne sprejemati odločitev, ki nimajo podlage v ZIZ. Upnica lahko izbris zaznambe izvršbe (in posledično izbris hipoteke, ki je bila vknjižena v zvezi z zaznambo izvršbe) uveljavlja in doseže le v drugem sodnem (zemljiškoknjižnem) postopku. Pritrditi gre, da je bil z novelo črtano določilo, v katerem je bilo izrecno zapisano, da je izbris zaznambe izvršbe in hipoteke mogoč tudi na podlagi zemljiškoknjižnega dovolila upnika, v čigar korist je vknjižena ta hipoteka. Vendar pa vsaka hipoteka (prisilna ali prostovoljna) vsebuje upravičenje njenega imetnika z njo razpolagati tako, da se ji odpove. Razpolagalni pravni posel, ki je pravni temelj prenehanja hipoteke, je notarsko overjeno zemljiškoknjižno dovolilo za izbris hipoteke. Ker pa je izbris hipoteke

neločljivo povezan z izbrisom zaznambe izvršbe, ta pa predstavlja eno izmed izvršilnih dejanj izvršilnega sodišča v postopku nepremičninske izvršbe, zaznambe izvršbe ni mogoče izbrisati na podlagi zasebne listine, ki je podlaga za izbris hipoteke. Glede na v zemljiškoknjižnih postopkih veljavno načelo formalnosti, je zato za predlagani izbris zaznambe izvršbe in hipoteke potrebno le-tej priložiti tudi odločbo izvršilnega sodišča, ki dokazuje ustavitev izvršbe oziroma končanje izvršilnega postopka, v zvezi s katerim je bila zaznamba izvršbe vpisana.

VSL Sklep I Ip 758/2024, 15. 1. 2025

Ker je bila sodna odločba, na podlagi katere je bila dovoljena izvršba zaradi izvrševanja stikov, spremenjena s kasnejšo odločitvijo pristojnega sodišča - začasno odredbo, je sodišče prve stopnje v izpodbijanem sklepu ustavilo izvršbo po uradni dolžnosti in razveljavilo že opravljena izvršilna dejanja. Ker pa je s tem odpadel tudi pravni interes dolžnice za odločanje o ugovoru, je ugovor zavrglo, prav tako upnikov predlog za izrek denarne kazni. Posledično je pravilna izpodbijana odločitev v stroškovnem delu, saj so v tem primeru, ko je izvršilno sodišče moralo ustaviti izvršbo in razveljaviti opravljena izvršilna dejanja, stroški, ki so v tem postopku nastali dolžnici, le-tej bili povzročeni neutemeljeno, ne glede na to, da je bil ob samem začetku postopka morda predlog za izvršbo še utemeljeno vložen. Dolžnica je namreč imela pravico v drugem postopku poskušati doseči razveljavitev izvršilnega naslova, nazadnje pa je v tem izvršilnem postopku propadel upnik, katerega stroški, glede na ustavitev izvršbe in razveljavitev vseh opravljenih izvršilnih dejanj, posledično niso potrebni za izvršbo.

VSL Sklep I Ip 1281/2024, 4. 12. 2024

Niso utemeljene pritožbene navedbe o celotnem poplačilu upnikove terjatve (na podlagi sporne kreditne pogodbe, po kateri se je dolžnik zavezal kot solidarni porok) v stečajnem postopku nad glavnim dolžnikom. Sodišče prve stopnje je namreč pravilno pojasnilo, da so imele v stečajnem postopku nad glavnim dolžnikom vse zavarovane upnikove terjatve od preizkusa terjatev dalje enoten status, celoten znesek upnikovih terjatev (1.756,611,55 EUR) torej predstavlja terjatve istega reda. Obrazložilo je tudi, da iz listin ne izhaja, da bi bila terjatev po sporni kreditni pogodbi privilegirana na način, da bi morala biti prednostno poplačana. Pritožbeno sodišče pritruje zaključku sodišča prve stopnje, da iz izjave stečajne upraviteljice ne izhaja, da je bila terjatev po sporni kreditni pogodbi v celoti poplačana, ampak da je bila v razdelitvi (le) upoštevana. Glede na navedeno dolžnik nima prav, da bi se morala v stečajnem postopku najprej poplačati upnikova terjatev na podlagi sporne kreditne pogodbe, njegovo sklicevanje na drugi odstavek 287. člena OZ v zvezi s tem pa je neutemeljeno.

VSC Sklep I Ip 291/2024, 26. 9. 2024

Po drugem odstavku 76. člena ZI sodišče v primeru ustavitve postopka na podlagi umika predloga za izvršbo razveljavi opravljena izvršilna dejanja. To pomeni, da se razveljavijo le izvršilna dejanja, opravljena v izvršilnem postopku, glede katerega je sodišče odločalo o ustavitvi zaradi umika upnikovega predloga za izvršbo, in ne tudi izvršilna dejanja, opravljena v drugem postopku (In 134/2010), za kar se zavzema dolžnik.

VSC Sklep I Ip 174/2024, 5. 6. 2024

2. Ustavitev v zvezi s postopki zavarovanja

77. člen (Če je v predlogu navedeno, kje so stvari)

78. člen (Če v predlogu ni navedeno, kje so stvari)

79. člen (Predmeti, izvzeti iz izvršbe)

Ugovorni razlog, da je izvršba dovoljena na pedmete, ki so izvzeti iz izvršbe, lahko dolžnik uveljavlja le, če so v sklepu o izvršbi oziroma novem izvršilnem sredstvu že individualizirani oziroma jasno opredeljeni predmeti, na katere se nanaša dovolitev izvršbe. V nasprotnem primeru, torej če je dovoljena izvršba ali njeno nadaljevanje le na splošno, na vse dolžnikove premočnine, tak ugovor ne pride v poštev. Pravno varstvo pa je dolžniku zagotovljeno kasneje, ko že pride do rubeža konkretnih premočnin, torej v fazi oprave izvršbe.

VSL Sklep I Ip 1006/2024, 23. 10. 2024

80. člen (Omejitve izvršbe proti pravnim osebam, podjetniku in zasebniku)

Ugovorni razlog, da je izvršba dovoljena na pedmete, ki so izvzeti iz izvršbe, lahko dolžnik uveljavlja le, če so v sklepu o izvršbi oziroma novem izvršilnem sredstvu že individualizirani oziroma jasno opredeljeni predmeti, na katere se nanaša dovolitev izvršbe. V nasprotnem primeru, torej če je dovoljena izvršba ali njeno nadaljevanje le na splošno, na vse dolžnikove premočnine, tak ugovor ne pride v poštev. Pravno varstvo pa je dolžniku zagotovljeno kasneje, ko že pride do rubeža konkretnih premočnin, torej v fazi oprave izvršbe.

VSL Sklep I Ip 1006/2024, 23. 10. 2024

81. člen (Izvršilna dejanja)

Upnik v tej zvezi pravilno opozarja na 11. točko prvega odstavka 16. člena ZIZ, ki določa pomen izraza neposredna dejanja izvršbe in zavarovanja. Ta označuje vsa v zakonu navedena dejanja, s katerimi izvršitelji zagotavljajo izvršitev ali zavarovanje upnikove terjatve in dejanja, ki so potrebna za njihovo pripravo ter izvedbo. Tako pritožba pravilno navaja, da je seznanitev s spisom in vpis v evidenco potrebno dejanje izvršitelja za pripravo in izvedbo neposrednih dejanj izvršbe (rubeža premočnin, prodaje na javni dražbi, poplačila upnika itd.). Tretji odstavek 291. člena ZIZ namreč izvršitelju nalaga vodenje evidence o izvršilnih zadevah, ki jih prejme v izvršitev. Z dodelitvijo spisa izvršitelju zanj nastane dolžnost spis ustrezno označiti in vnesti v svojo evidenco, kot je to določeno v 20. členu Pravilnika o opravljanju službe izvršitelja. Potrebno pripravljeno izvršilno dejanje izvršitelja je tudi pridobitev podatkov o vozilih dolžnika, na katere bo možno poseči v izvršbi (32. in 81. člen ZIZ).

VSM Sklep I Ip 99/2025, 26. 2. 2025

82. člen (Obvestilo o rubežu)

83. člen (Predmet rubeža)

84. člen (Obseg rubeža)

84.a člen (Učinki rubeža gotovine in prostovoljnega plačila)

85. člen (Hramba zarubljenih stvari)

86. člen (Prepoved razpolaganja z zarubljenimi stvarmi)

87. člen (Pridobitev zastavne pravice)

88. člen (Neuspešen ali neizveden rubež)

Ob prvem poskusu rubeža dolžnika ni bilo doma, prav tako ga ni bilo doma ob drugem poskusu rubeža, kar pomeni, da sta bila oba rubeža neizvedena. Ker rubež v treh mesecih od dneva prvega poskusa rubeža ni bil uspešen, je sodišče prve stopnje utemeljeno skladno s tretjim odstavkom 88. člena ZIZ izvršbo na premočnine ustavilo.

VSC Sklep I Ip 249/2023, 11. 10. 2023

89. člen (Cenitev)

90. člen (Rubežni in cenilni zapisnik)

91. člen (Zaznamba namesto rubeža)

92. člen (Čas prodaje)

93. člen (Način prodaje)

93.a člen (Spletni iskalnik prodaj premočnin)

Ni relevantne sodne prakse.

94. člen (Prodajna cena)

95. člen (Ustavitev izvršbe)

96. člen (Obveznosti in pravice kupca in izvršitelja)

97. člen (Če je en sam upnik)

98. člen (Če je več upnikov)

99. člen (Uporaba določb o izvršbi na nepremičnine)

100. člen (Krajevna pristojnost)

101. člen (Prejemki, ki so izvzeti iz izvršbe)

Sodišče pri odločanju o dolžnikovem ugovoru, če upnik nanj ne odgovori, šteje za resnične le dolžnikove dejanske navedbe (ne pa tudi pravnih zaključkov), le-te pa morajo biti pravno pomembne, tj. zmožne morajo biti, da pripeljejo do (pravno pravilnega zaključka), da izvršba ni dopustna. Kadar dolжник takih navedb ne poda, niso podani pogoji za ugoditev njegovemu ugovoru.

Sestavina sklepa o nadaljevanju izvršbe z novim sredstvom ni ponovno navedba izvršilnega naslova in dolžnikove obveznosti, temveč so potrebne sestavine le oznaka, na podlagi katerega sklepa o izvršbi je bila izvršba dovoljena, upnik in dolжник, izvršilno sredstvo, račun za poplačilo terjatve oziroma morebitni drugi podatki, potrebni za opravo izvršbe, ter pravni pouk. Zakon ne zahteva, da sodišče v tak sklep vnese tudi opozorila po 101. in 102. členu ZIZ, ter so pravilni razlogi sodišča prve stopnje, da mora na omejitve izvršbe in na to, da izvršbe ne opravlja na sredstva, na katera izvršba ni dopustna, paziti že sam izvrševalec sklepa. Prav tako v sklepu sodišče ni dolžno navajati, da bo izvrševalca obvestilo, ko bo sklep o novem izvršilnem sredstvu pravnomočen, saj je to samoumevna dolžnost sodišča. Ne glede na to, da je upnik sicer predlagal rubež plače dolžnika, je sodišče prve stopnje smelo dovoliti rubež pokojnine in drugih - seveda zgolj rubljevih - prejemkov, saj upnik v predlogu ni dolžan navesti podatkov o dolžnikovi zaposlitvi oziroma izplačevalcu stalnih denarnih prejemkov.

VSL Sklep I Ip 356/2024, 22. 10. 2024

102. člen (Omejitve izvršbe)

Znesek, ki je bil dolžnici vrnjen kot razlika med plačano akontacijo dohodnine in odmerjeno dohodnino, ohranja svojo izvirno obliko obdavčljivih dohodkov, med katerimi je tudi dohodek iz delovnega razmerja, za katerega veljajo omejitve izvršbe v skladu s 102. členom ZIZ.

VSRS Sklep II Ips 36/2024, 20.11.2024

Sodišče pri odločanju o dolžnikovem ugovoru, če upnik nanj ne odgovori, šteje za resnične le dolžnikove dejanske navedbe (ne pa tudi pravnih zaključkov), le-te pa morajo biti pravno pomembne, tj. zmožne morajo biti, da pripeljejo do (pravno pravilnega zaključka), da izvršba ni dopustna. Kadar

dolžnik takih navedb ne poda, niso podani pogoji za ugoditev njegovemu ugovoru.

Sestavina sklepa o nadaljevanju izvršbe z novim sredstvom ni ponovno navedba izvršilnega naslova in dolžnikove obveznosti, temveč so potrebne sestavine le oznaka, na podlagi katerega sklepa o izvršbi je bila izvršba dovoljena, upnik in dolžnik, izvršilno sredstvo, račun za poplačilo terjatve oziroma morebitni drugi podatki, potrebni za opravo izvršbe, ter pravni pouk. Zakon ne zahteva, da sodišče v tak sklep vnese tudi opozorila po 101. in 102. členu ZIZ, ter so pravilni razlogi sodišča prve stopnje, da mora na omejitve izvršbe in na to, da izvršbe ne opravlja na sredstva, na katera izvršba ni dopustna, paziti že sam izvrševalec sklepa. Prav tako v sklepu sodišče ni dolžno navajati, da bo izvrševalca obvestilo, ko bo sklep o novem izvršilnem sredstvu pravnomočen, saj je to samoumevna dolžnost sodišča. Ne glede na to, da je upnik sicer predlagal rubež plače dolžnika, je sodišče prve stopnje smelo dovoliti rubež pokojnine in drugih - seveda zgolj rubljivih - prejemkov, saj upnik v predlogu ni dolžan navesti podatkov o dolžnikovi zaposlitvi oziroma izplačevalcu stalnih denarnih prejemkov.

VSL Sklep I Ip 356/2024, 22. 10. 2024

102.a člen (Nadomestilo izvrševalca sklepa o izvršbi)

103. člen (Davki in prispevki, izvezeti iz izvršbe)

104. člen (Način izvršbe)

105. člen (Obseg izvršbe)

106. člen (Občasne dajatve)

ZIZ glede izterjave bodočih preživitinskih terjatev predpisuje dva različna in neodvisna pravna instituta. Na podlagi sklepa po določbi 106. člena ZIZ se rubež in hkrati izplačilo s strani dolžnikovega dolžnika opravi ob zapadlosti vsakega posameznega obroka. Gre za izvršbo, saj sodišče dovoli izvršbo na denarno terjatev dolžnika za izterjavo občasnih dajatev, ki bodo zapadle v določenih časovnih presledkih v obdobju dveh let od dneva vložitve predloga brez ponovne zahteve po njihovi zapadlosti. To pomeni, da upniku ni potrebno za vsak zapadli mesečni obrok preživitnine vlagati novega predloga za izvršbo. Pri izvršbi na podlagi 106. člena ZIZ dolžnikov dolžnik ne sme zarubiti celotnega zneska vseh bodočih terjatev, temveč mora ob zapadlosti plačati le posamezni preživitninski obrok, ki zapade v plačilo v obdobju, za katerega je izvršba dovoljena. Po določbi 259. člena ZIZ v primeru izdaje sklepa o predhodni odredbi za zavarovanje bodočih preživitinskih terjatev, pa lahko dolžnikov dolžnik že ob prejemu sklepa o izvršbi in sklepa o predhodni odredbi zarubi dolžnikova sredstva v celotni višini zneska vseh bodočih preživitinskih terjatev, za katero je dovoljeno zavarovanje, pri čemer posameznih zneskov ob njihovi zapadlosti ne sme izplačati upniku vse dotlej, dokler za njihovo izterjavo ni dovoljena izvršba. Upnik je v konkretni zadevi vložil predlog za izvršbo za izterjavo zapadlih zneskov preživitnine ter predlog po določbi 106. člena ZIZ, zato mu za sestavo pripadajo stroški sestave predloga za izvršbo, ne pa tudi stroški sestave predloga za zavarovanje.

VSL Sklep I Ip 1285/2024, 4. 12. 2024

Izvršba za izterjavo v bodoče zapadlih obrokov preživitnine po 106. členu ZIZ in predhodna odredba po 259. členu ZIZ sta različna, med seboj neodvisna pravna instituta.

VSC Sklep I Ip 291/2023, 30. 11. 2023

107. člen (Učinek)

Zgodnejši fiduciarni upnik ima prednost pred kasnejšim izvršilnim upnikom tudi, ko gre za odstop/rubež bodočih terjatev. Ker je že s pogodbo o odstopu terjatev v zavarovanje dolžnikova terjatev do dolžnikovega dolžnika prešla iz njegove premoženjske sfere v sfero cesionarja, se sklep o rubežu na te terjatve ni mogel nanašati.

VSL Sklep Cst 268/2024, 29. 11. 2024

Pri anticipirani fiduciarni cesiji nastopijo učinki spremembe pripadnosti terjatev šele, ko terjatev nastane. Pomembno pa je, da za kasnejše učinke spremembe pripadnosti terjatve zadostuje že predhodni sklep zavezovalnega in razpolagalnega pravnega posla. Dodatni prenosni akt cesije ni potreben, ampak fiduciarno prenesene terjatve prehajajo v premoženje fiduciarja samodejno in takoj ko nastanejo. Glede na navedeno, so že s sklenitvijo cesijske pogodbe kot razpolagalnega pravnega posla izpolnjeni pogoji za kasnejše učinke prenosa terjatve. Zato s poznejšim rubežem iste bodoče terjatve v izvršilnem postopku, dolžnik ni izgubil svoje pretekle razpolagalne sposobnosti. Podobno stališče je sodna praksa že zavzela v primeru prisilne poravnave, da se prenos terjatev v zavarovanje, ki je imel podlago v anticipirani fiduciarni cesiji, nadaljuje v premoženje fiduciarja tudi po začetku prisilne poravnave. V primeru konkurence fiduciarja v razmerju do drugih upnikov fiducianta, ki so imetniki veljavnih zavarovanj s temi terjatvami, je odločilen čas nastanka zavarovanja, ki se določi po pravilih, s katerimi se rešujejo problemi večkratnih odstopov istih terjatev. V takšnem primeru ima nedvomno prednost predhodni fiduciarni odstop terjatev pred poznejšim rubežem terjatev.

VSL Sklep Cst 180/2024, 18. 7. 2024

108. člen (Rubež terjatve iz vrednostnega papirja)

109. člen (Zastavna pravica na obrestih)

Ni relevantne sodne prakse.

110. člen (Vrstni red)

111. člen (Izjava dolžnikovega dolžnika)

112. člen (Odgovornost dolžnikovega dolžnika)

113. člen (Rubež terjatve, zavarovane z zastavno pravico, ki je vpisana v zemljiški

knjigi)

114. člen (Vrsta prenosa)

115. člen (Sklep o prenosu)

116. člen (Posebni pogoji za prenos nedeljive terjatve)

117. člen (Kdaj je prenos opravljen)

118. člen (Obveznosti dolžnika in upnika)

119. člen (Položitev terjatve pri sodišču)

120. člen (Pravice upnika)

121. člen (Prenos v izterjavo terjatve, vpisane v zemljiški knjigi)

122. člen (Če je obveznost dolžnikovega dolžnika pogojena z izročitvijo stvari)

123. člen (Obvestilo o tožbi za izterjavo prenesene terjatve)

124. člen (Zamuda pri izterjavi prenesene terjatve)

125. člen (Poplačilo upnika)

126. člen (Izterjava zneska, ki presega upnikovo terjatev)

Ni relevantne sodne prakse.

127. člen (Prenos namesto plačila)

128. člen (Uporaba določb tega poglavja)

129. člen (Sklep o izvršbi)

130. člen (Povečanje plače)

Ni relevantne sodne prakse.

131. člen (Če ima več oseb pravico do preživitve)

Ni relevantne sodne prakse.

132. člen (Kraj plačila)

133. člen (Prenehanje delovnega razmerja)

133.a člen (Ustavitev izvršbe)

134. člen (Odgovornost za opuščeno odtegnitev in izplačilo zapadlih zneskov)

Da bi zadostil zahtevi po obrazloženem ugovoru, bi moral dolžnikov dolžnik pojasniti in dokazati, koliko natančno so znašale plače dolžnika v relevantnem obdobju oziroma koliko je znašal njegov razpoložljivi del plače, ki bi ga moral oziroma ki ga ni mogel odtegniti in izplačati upnici. Trditveno in dokazno breme je namreč v celoti na strani dolžnika (v konkretnem primeru dolžnikovega dolžnika). V tem postopku je dolžnik kot delodajalec prvotnega dolžnika tisti, ki razpolaga z vsemi ustreznimi podatki in listinami, ki so potrebne za ugotavljanje pravilnosti izvrševanja sklepa o izvršbi. Dolžnikov ugovor je zato lahko obrazložen le takrat, kadar dolžnik v ugovoru navede vse podatke o višini dolžnikovih prejemkov v ustreznem obdobju, o vrstnem redu sklepa o izvršbi, o višini terjatev, ki imajo boljši vrstni red, o uveljavljanju višje omejitve zaradi preživljanja družinskih članov in podobno. Za te trditve pa mora predložiti ustrezne dokaze, to pa so lahko plačilne liste, drugi sklepi o sodni ali davčni izvršbi, potrdila o prejetih datumih sklepov ter druga dokazila o upravnih izplačilnih prepovedih.

VSL Sklep I Ip 1002/2024, 22. 10. 2024

135. člen (Upravna izplačilna prepoved)

136. člen (Uporaba določb tega poglavja)

V Evropski uniji so upniki skladno z načelom enake obravnave upravičeni do enakih postopkovnih pravic, kot domači upniki. Za uveljavitev izvršitve sodbe, sodne poravnave in javne listine, vse izdane s strani slovenskega sodišča oziroma sestavljene v Sloveniji, mora upnik bodisi

pridobiti evropski nalog za izvršbo pred slovenskim sodiščem, ki se nato izvrši v drugi državi, v kateri ima dolжник premoženje, bodisi pridobiti razglasitev izvršljivosti v državi članici, v kateri zahteva izvršitev, torej v kateri ima dolжник premoženje, na podlagi postopka, ki ga določa BU I BIS, oziroma ima možnost, da z doseženim nalogom za zamrznitev prepreči prenos ali dvig sredstev dolžnika s katerega koli bančnega računa v Evropski uniji (gre za ukrep zavarovanja; ne gre že za prenos sredstev na upnika). V pritožbi zatrjevana in za višje sodišče sicer nesporna dejstva, da je konkretna banka organizacija za plačilni promet in da je uvrščena na seznam Banke Slovenije, ki so notificirale opravljanje dejavnosti v Republiki Sloveniji, ne spremenijo za odločitev bistvene ugotovitve, da gre za denarna sredstva dolžnika, ki se "nahajajo v tujini" oziroma ima dolжник do te banke terjatev na izplačilo sredstev do svojega dolžnika, ki se nahaja v tujini, na kar izvršba iz zgoraj podanih razlogov ni mogoča.

VSL Sklep I Ip 1104/2024, 20. 11. 2024

137. člen (Omejitev izvršbe)

138. člen (Sklep o izvršbi)

139. člen (Izvršba na sredstva v tuji valuti)

141. člen (Način poplačila terjatev)

1. Splošno

2. Odlog izvršbe na dolžnikova denarna sredstva pri organizaciji za plačilni promet

142. člen (Izvršba na hranilno vlogo)

Ni relevantne sodne prakse.

143. člen (Občasne dajatve)

144. člen (Vrstni red poravnave terjatev s posameznih računov)

145. člen (Izvršba na več dolžnikovih računov)

146. člen (Izvršba proti solidarnemu dolžniku)

147. člen (Odgovornost organizacije za plačilni promet)

148. člen (Gospodarske zadeve)

149. člen (Izvršba na sredstva države, samoupravnih lokalnih skupnosti in javnih)

zavodov)

150. člen (Prenos pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi)

151. člen (Izvršba na več dolžnikovih računov)

Ni relevantne sodne prakse.

152. člen (Krajevna pristojnost)

Ni relevantne sodne prakse.

153. člen (Način izvršbe)

154. člen (Učinek prenosa)

155. člen (Če dolžnikova terjatev še ni zapadla; tožba proti dolžnikovemu dolžniku)

156. člen (Uporaba določb o izvršbi na denarno terjatev)

157. člen (Izročitev premičnin v hrambo)

158. člen (Prodaja stvari in poplačilo upnika)

159. člen (Izročitev upniku)

Ni relevantne sodne prakse.

160. člen (Prodaja)

Ni relevantne sodne prakse.

161. člen (Uporaba določb o izvršbi na nepremičnine)

Ni relevantne sodne prakse.

162. člen (Krajevna pristojnost)

163. člen (Način izvršbe)

163.a člen (Krajevna pristojnost)

163.b člen (Vpis sklepa o izvršbi)

163.c člen (Izvršba za izterjavo denarne terjatve)

Dejstvo, da je tožeča stranka na podlagi določila petega odstavka 48.a člena ZNVP-1 pridobila lastninsko pravico na vrednostnih papirjih po pridobitvi zastavne pravice tožene stranke, ki jo je pridobila v izvršilnem postopku na podlagi drugega odstavka 163.c člena ZIZ z vpisom v centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev, tako ne predstavlja ovire, da se upnik v izvršilnem postopku (t.j. tožena stranka) poplača iz kupnine dosežene s prodajo teh vrednostnih papirjev.

VSM Sodba I Cpg 193/2023, 9. 11. 2023

163.č člen (Izvršba za izročitev vrednostnih papirjev)

Ni relevantne sodne prakse.

164. člen (Krajevna pristojnost)

165. člen (Način izvršbe)

166. člen (Krajevna pristojnost)

167. člen (Izvršilna dejanja)

168. člen (Dokaz o dolžnikovi lastnini)

1. Splošno

Zahtevek, ki se glasi na ugotovitev (so)lastninske pravice na nepremičnini, je stvarnopravni zahtevek, torej gre za spor o stvarnih pravicah na nepremičninah, za katere pa je izključno krajevno pristojno sodišče, na območju katerega leži nepremičnina (57. člen ZPP).

VSL Sklep I Cp 373/2024, 26. 8. 2024

2. Dolžnik ni vpisan kot lastnik nepremičnine

3. Nepremičnina ni vpisana v zemljiško knjigo

169. člen (Izvršba na druga sredstva ali na drugo nepremičnino)

1. Splošno

Pritožbeno sodišče se v celoti strinja z zaključkom sodišča prve stopnje o neutemeljenosti ugovora in zaključkom, da dolžnik ni izkazal pogojev za odlog izvršbe po prvem in drugem odstavku 71. člena ZIZ.

VSC Sklep I Ip 146/2024, 13. 6. 2024

2. Izvršba na nepremičnino, ki je dolžnikov dom

170. člen (Zaznamba izvršbe)

Izhajajoč iz odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije Up-591/10 z dne 2. 12. 2010 se je sodna praksa ustalila na stališču, da ima imetnik lastninske pravice v pričakovanju, ki ni vpisan kot lastnik v zemljiško knjigo, prednost pred upnikom, ki je pridobil prisilno zastavno pravico v izvršilnem postopku oziroma takšna izvršba ni dopustna. Pričakovalna pravica varuje tistega, ki bi se do pridobitve zastavne pravice v izvršilnem postopku že lahko vknjižil v zemljiško knjigo kot lastnik in za vknjižbo že izpolnjuje vse pogoje, izostal je le zemljiškoknjižni vpis. Navedeno pomeni, da morajo biti za pridobitev lastninske pravice v pričakovanju izpolnjeni naslednji pogoji: 1) veljaven zavezovalni pravni posel, iz katerega izhaja obveznost prodajalca prenesti lastninsko pravico na kupca; 2) razpolagalna sposobnost prodajalca in 3) veljaven razpolagalni pravni posel v obliki zemljiškoknjižnega dovolila, s katerim prodajalec dovoli vknjižbo lastninske pravice na kupca, pri čemer mora biti podpis prodajalca na zemljiškoknjižnem dovolilu notarsko overjen (23. člen SPZ in 41. člen ZZK-1). Za pridobitev pričakovalne lastninske pravice torej lahko izostane le četrti pogoj za siceršnjo popolno pridobitev lastninske pravice na nepremičnini - vpis v zemljiško knjigo.

V verigi pogodb za prenos lastninske pravice na nepremičninah morajo vse pogodbe same zase imeti naravo popolne oziroma perfektne listine, torej vsebovati tudi notarsko overjeno zemljiško knjižno dovolilo (prim. drugi odstavek 150. člena ZZK-1). V obravnavnem primeru tožnica zato ne more uspeti s sklicevanjem na popolnost listine med A. in C., če hkrati ne zatrjuje popolnosti naslednje prodajne pogodbe v verigi, to je med C. in njo samo.

Zato tožnica v času, ko je toženka na podlagi zaznambe sklepa o izvršbi pridobila hipoteko na nepremičninah (12. 4. 2013), ni imela lastninske pravice v pričakovanju, na podlagi katere bi lahko preprečila izvršbo na te nepremičnine. Pritožnica ne izpodbija zaključka prvestopenjskega sodišča, da je lastninsko pravico na nepremičninah pridobila šele s sklepom o preizkusu terjatev in izločitvenih pravic v stečaju nad B. (z dne 7. 9. 2016), na podlagi katerega se je vknjižila v zemljiško knjigo kot lastnica nepremičnin, z začetkom učinkovanja vpisa 4. 4. 2017. Lastninsko pravico je zato pridobila potem, ko je toženka v svojo korist že imela vpisano zastavno pravico. Zato velja načelo vrstnega reda vpisov v zemljiško knjigo (10. člen ZZK-1), po katerem se vrstni red pridobitve stvarne pravice določi po trenutku, od katerega začne učinkovati vpis te pravice. V skladu s 170. členom ZIZ upnik z zaznambo sklepa o izvršbi na nepremičnino v zemljiško knjigo pridobi zastavno pravico na nepremičnini z učinki tudi proti tistemu, ki pozneje pridobi lastninsko pravico na tej nepremičnini. Tožnica je zato postala lastnica nepremičnine, obremenjene z zastavno pravico v korist toženke, saj je slednja zastavno pravico pridobila, preden je tožnica postala lastnica.

VSL Sodba I Cpg 342/2024, 17. 12. 2024

171. člen (Pristop k izvršbi)

171.a člen (Prodaja nepremičnine kot celote)

172. člen (Poplačilo zastavnega upnika in upnika zemljiškega dolga)

172.a člen (Oklic imetniku zemljiškega pisma)

173. člen (Prenehanje zastavne pravice in zemljiškega dolga)

174. člen (Služnosti, stavbne pravice in stvarna bremena)

175. člen (Najemno in zakupno razmerje)

Trditve toženk o sklenjeni najemni pogodbi s takratno lastnico spornih nepremičnin so dopustne, za odločitev (glede na citirane določbe 107. člena SZ-1 in 175. člena ZIZ) relevantne in ob zgoraj navedenih nespornih dejstvih (strinjanje takratne lastnice spornih nepremičnin s selitvijo toženk vanje v letu 2013 v zvezi s posojilnimi pogodbami s tožničnim direktorjem) tudi ne očitno neutemeljene. Zato bi se moralo sodišče prve stopnje do teh trditev toženk opredeliti. Ker se sodišče prve stopnje do njih ni opredelilo in ni ugotavljalo nobenih dejstev glede vprašanja obstoja najemne pogodbe, sklenjene med partnerko tožničnega direktorja kot takratno lastnico spornih nepremičnin in toženkama, je kršilo njuno pravico do izjavljanja, saj je prezrlo njune bistvene navedbe in onemogočilo njihovo dokazovanje. Zato je podana uveljavljana absolutna bistvena kršitev določb pravnega postopka iz 8. točke drugega odstavka 339. člena ZPP.

VSC Sklep Cp 282/2024, 24. 10. 2024

176. člen (Ogled nepremičnine)

177. člen (Nepremičnine izvzete iz izvršbe)

178. člen (Način ugotovitve vrednosti)

1. Splošno

Predlog za vrnitev v prejšnje stanje zaradi zamude roka za vložitev pripomb na cenilno mnenje v skladu s 36. členom ZIZ ni varovan z dopustnostjo vložitve predloga. Dolžnikov predlog za vrnitev v prejšnje stanje je zato nedovoljen.

Pri cenitvi nepremičnin se upošteva realna tržna vrednost nepremičnin na dan cenitve, ne pa najvišja možna hipotetična oziroma ponujena tržna vrednost nepremičnin. Realna tržna vrednost nepremičnin se zato ugotovi na podlagi ogleda nepremičnin, izmere in z ustrezno metodo ocenjevanja vrednosti ter ob upoštevanju konkretnih lastnosti nepremičnin. Ocenjevanje kmetijskih zemljišč se lahko opravi s pomočjo več različnih metod in cenitev ni omejena zgolj z uporabo ene metode, kot to zagovarja dolžnik v pritožbi.

VSL Sklep I Ip 1032/2024, 22. 10. 2024

Neutemeljene so dolžnikove pritožbene navedbe, da parcela 558/3 ni bila ocenjena s cenitvijo izvedenca gradbene stroke, zaradi česar naj bi jo sodišče prve stopnje neutemeljeno dodalo. Iz obrazložitve sklepa sodišča prve stopnje o tržni vrednosti je namreč razvidno, da je cenilec gradbene stroke ocenil tržno vrednost dolžnikovega solastniškega deleža pozidanih stavbnih zemljišč in gradbenih objektov (parcel 558/1, 558/2, 558/3 in 559/2). Tudi iz obrazložitve izpodbijanega dopolnilnega sklepa (glej 4. točko obrazložitve) izhaja, da je vrednost parcele 558/3 že zajeta v skupni vrednosti vseh nepremičnin. Zato je sodišče prve stopnje odločilo pravilno, ko je z izpodbijanim dopolnilnim sklepom k I. točki izreka sklepa o tržni vrednosti dodalo pomotoma izpadlo parcelo 558/3.

VSC Sklep I Ip 136/2024, 23. 5. 2024

Sodišče prve stopnje ugotavlja vrednost nepremičnin na dan cenitve in je odločilno stanje nepremičnine zgolj na ta dan.

VSC Sklep I Ip 328/2023, 1. 2. 2024

2. Ponovna ugotovitev vrednosti nepremičnine

Glede pritožbeno izpostavljene časovne oddaljenosti od oprave cenitve izvedenca gradbene stroke do izdaje izpodbijanega sklepa in drugačnem stanju nepremičnine ter v zvezi s tem predlaganih dokazih, pa je pojasniti, da to ne vpliva na pravilnost ugotovljene tržne vrednosti nepremičnin, saj sodišče po drugem odstavku 178. člena ZIZ ugotovi vrednost nepremičnine na podlagi cenitve sodnih cenilcev po tržni ceni na dan cenitve. Lahko pa sodišče na predlog in ob izpolnjevanju pogojev iz četrtega odstavka 178. člena ZIZ pred oziroma na prodajnem naroku z odredbo ponovno ugotovi vrednost nepremičnine.

VSC Sklep I Ip 303/2024, 19. 9. 2024

179. člen (Sklep o ugotovitvi vrednosti)

V obravnavani zadevi je pritožnik v zemljiški knjigi sicer že vložil predlog za vknjižbo lastninske pravice nanj, vendar o tem predlogu še ni bilo pravnomočno odločeno. Čeprav bo, če bo zemljiškoknjižno sodišče predlogu za vknjižbo lastninske pravice na pritožnika ugodilo, vknjižba lastninske pravice učinkovala od dneva vložitve predloga dalje, torej pred izdajo sklepa sodišča prve stopnje in tudi pred izdajo predmetnega sklepa, pogoj za dovolitev izvršbe zoper pritožnika niti ob izdaji izpodbijanega sklepa niti ob izdaji predmetnega sklepa sodišča druge stopnje še ni izpolnjen. Pritožnik v predmetnem postopku posledično še ni mogel pridobiti položaja stranke (hipotekarnega dolžnika). Iz podatkov spisa pa tudi ne izhaja, da bi pritožnik v postopek morebiti vstopil v kakšnem drugem svojstvu. Ker pritožnik ni stranka predmetnega postopka, prav tako pa tudi nima položaja drugega udeleženca postopka, ki bi mu zakon dajal pravico do sodelovanja v postopku, pritožniku ni mogoče priznati pravice do vložitve pritožbe zoper izpodbijani sklep. Sodišče druge stopnje je njegovo pritožbo zato kot nedovoljeno zavrglo (1. točka 365. člena ZPP v zvezi s četrtem odstavkom 343. člena ZPP in 15. členom ZIZ).

VSM Sklep II Ip 755/2024, 20. 12. 2024

Predlog za vrnitev v prejšnje stanje zaradi zamude roka za vložitev pripomb na cenilno mnenje v skladu s 36. členom ZIZ ni varovan z dopustnostjo vložitve predloga. Dolžnikov predlog za vrnitev v prejšnje stanje je zato nedovoljen.

Pri cenitvi nepremičnin se upošteva realna tržna vrednost nepremičnin na dan cenitve, ne pa najvišja možna hipotetična oziroma ponujena tržna vrednost nepremičnin. Realna tržna vrednost nepremičnin se zato ugotovi na podlagi ogleda nepremičnin, izmere in z ustrežno metodo ocenjevanja vrednosti ter ob upoštevanju konkretnih lastnosti nepremičnin. Ocenjevanje kmetijskih zemljišč se lahko opravi s pomočjo več različnih metod in cenitev ni omejena zgolj z uporabo ene metode, kot to

zagovarja dolžnik v pritožbi.

VSL Sklep I Ip 1032/2024, 22. 10. 2024

180. člen (Ustavitev izvršbe po predlogu)

181. člen (Odredba o prodaji)

Zakonita predkupna pravica se res ne vpisuje v zemljiško knjigo, vendar pa bi morala biti v zemljiški knjigi, da bi sodišče tretjo lahko obravnavalo kot solastnico nepremičnine in s tem kot predkupno upravičenko, vpisana vsaj solastnina, tj. idealni delež do 1/2 bi moral biti pisan na tretjo. Izvršilno sodišče je namreč vezano na stanje v zemljiški knjigi in le na tak način bi lahko "vedelo", da je tretja predkupna upravičenka ter bi jo moralo vabiti na javno dražbo. Ker pa tretja ni poskrbela za vpis sebe kot solastnice sporne nepremičnine, izvršilno sodišče ni imelo podlage, da jo vabi na javno dražbo in jo šteje kot predkupno upravičenko.

VSL Sklep I Ip 877/2024, 26. 11. 2024

181.a člen (Spletni iskalnik prodaj nepremičnin)

182. člen (Predkupna in odkupna pravica)

Zakonita predkupna pravica se res ne vpisuje v zemljiško knjigo, vendar pa bi morala biti v zemljiški knjigi, da bi sodišče tretjo lahko obravnavalo kot solastnico nepremičnine in s tem kot predkupno upravičenko, vpisana vsaj solastnina, tj. idealni delež do 1/2 bi moral biti pisan na tretjo. Izvršilno sodišče je namreč vezano na stanje v zemljiški knjigi in le na tak način bi lahko "vedelo", da je tretja predkupna upravičenka ter bi jo moralo vabiti na javno dražbo. Ker pa tretja ni poskrbela za vpis sebe kot solastnice sporne nepremičnine, izvršilno sodišče ni imelo podlage, da jo vabi na javno dražbo in jo šteje kot predkupno upravičenko.

VSL Sklep I Ip 877/2024, 26. 11. 2024

183. člen (Način prodaje)

184. člen (Pogoji za prodajo)

185. člen (Položitev varščine)

186. člen (Če je pri prodaji navzoč en sam ponudnik)

187. člen (Kdo ne more biti kupec)

188. člen (Prodajna cena)

188.a člen (Spletna javna dražba)

189. člen (Prodajni narok in domik)

Glede na določilo šestega odstavka 189. člena ZIZ se nepravilnosti pri dražbi lahko uveljavljajo v pritožbi zoper sklep o izročitvi nepremičnine kupcu.

Pritožnica konkretizirano ne uveljavlja, da ji elektronski sistem spletne javne dražbe zaradi morebitnih tehničnih napak (ali iz drugih objektivnih razlogov, na katere sama ni imela vpliva) ne bi dopustil uveljavitve njenih pravic kot udeleženke spletne javne dražbe.

VSC Sklep I Ip 43/2024, 7. 3. 2024

189.a člen (Prodaja z zavezujočim zbiranjem ponudb)

Ni relevantne sodne prakse.

190. člen (Domik pri prodaji z neposredno pogodbo)

191. člen (Položitev kupnine)

Upnik je z zaznambo izvršbe na predmetnih nepremičninah pridobil položaj zastavnega upnika s prvim vrstnim redom za poplačilo tako, da bi upniku, ki je hkrati edini upnik, po sklepu o poplačilu, pripadal celoten znesek kupnine za prodane nepremičnine. Sodišče je zato upnika, poleg varščine, pravilno oprostilo tudi plačila celotne kupnine, razen zneska ki odpade na promet nepremičnin, ob upoštevanju prednostne terjatve.

VSL Sklep I Ip 1158/2024, 13. 11. 2024

192. člen (Izročitev nepremičnine kupcu)

193. člen (Varstvo kupčevih pravic)

194. člen (Ustavitev izvršbe)

Pritožbeno sodišče pritruje zaključku sodišča prve stopnje, da nastop pravnomočnosti sklepa o ustavitvi izvršilnega postopka pomeni, da so sodišče in stranke nanj vezani, kar pomeni, da sodišče ne more na podlagi okoliščin, ki nastanejo po končanju izvršilnega postopka (bodisi, da gre za poplačilo terjatve po končanem izvršilnem postopku ali za morebitne druge dogovore med strankami) več posegati v pravnomočno razsojeno stvar in ponovno odločati v okviru istega izvršilnega postopka. V pravnomočno zaključenem izvršilnem postopku stranke in drugi udeleženci namreč ne morejo več opravljati nobenih procesnih dejanj, izvršilno sodišče pa tudi ne sprejemati odločitev, ki nimajo podlage v ZIZ. Sodišče prve stopnje je zato upničin predlog za razveljavitev izvršilnih dejanj utemeljeno zavrglo.

VSC Sklep I Ip 345/2024, 7. 11. 2024

195. člen (Kdaj se poplačajo)

196. člen (Kateri upniki se poplačajo)

197. člen (Prednost pri poplačilu)

Človekova pravica do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave varuje tudi terjatve in hipoteke. Pogodbena in prisilna hipoteka in z njo po načelu akcesornosti povezana zavarovana denarna terjatev so ustavnopravno varovane s 33. členom Ustave. Presojana zakonska določba jemlje v trenutku nastanka hipoteke, glede na upniku dosegljive podatke, pridobljeno poplačilno prednost hipotekarnih upnikov v razmerju do terjatev iz socialnih zavarovanj, zapadlih za zadnje leto, kot konkurirajočih terjatev ter tako izključuje sistemsko ustaljena pravila glede prednosti pri poplačilu. Načelo prednosti pri poplačilu, ki se ravna po času nastanka hipoteke, je ključnega pomena za samo bistvo hipoteke. Za obravnavano zadevo je bistveno razmerje, ki je z izpodbijano določbo vzpostavljeno med nosilcem socialnega zavarovanja, čigar terjatev je v sodni izvršbi na nepremičnino dolžnika, prodano na javni dražbi, priglasila Finančna uprava Republike Slovenije, in zastavnim upnikom, ki bi moral biti po splošnem pravilu poplačan iz prejete kupnine. Pri presojanem delu 3. točke prvega odstavka 197. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju, ki poplačilno prednost pred hipotekarnimi terjatvami daje terjatvam iz naslova obveznih socialnih zavarovanj (ki so obvezne dajatve in s tem javnopravne obveznosti), za katerih izterjavo skrbi Finančna uprava Republike Slovenije (torej državni organ), gre za vertikalni poseg v pravice zastavnih upnikov iz 33. člena Ustave. Na podlagi prvega odstavka 50. člena Ustave imajo državljani pod pogoji, določenimi z zakonom, pravico do socialne varnosti. Vsebina pravice do socialne varnosti z Ustavo ni podrobno določena, vendar iz drugega odstavka 50. člena Ustave izhaja, da so temelj sistema socialne varnosti obvezna socialna zavarovanja. Država ima v Ustavi zapovedano dolžnost, da ne le ureja obvezno zdravstveno, pokojninsko, invalidsko in drugo socialno zavarovanje, temveč tudi skrbi za njihovo delovanje (drugi odstavek 50. člena Ustave). Skrb za finančno vzdržnost sistemov socialnih zavarovanj je pogoj za njihovo delovanje. Takšna skrb v osnovi pomeni, da mora država stremeti k ureditvi obveznih socialnih zavarovanj na način, da bo sistem vzdržen sam po sebi, njegovo sofinanciranje iz državnega proračuna pa je le pomožno. Zakonodajalec s presojano določbo skrbi za varstvo socialnih skladov na način, da zagotavlja njihovo

finančno vzdržnost, ki je ključna za stabilnost in nemoteno delovanje sistemov socialnih zavarovanj, ter s tem zasleduje javni interes. Cilj presoje določbe je varstvo sistemov socialnih zavarovanj. S skrbjo za obstoj trdnega in vzdržnega sistema socialnih zavarovanj zakonodajalec uresničuje oziroma zagotavlja pravico do socialne varnosti vsem državljanom pod pogoji, določenimi v zakonu. Glede na navedeno presoja poseg v človekovo pravico zastavnih upnikov iz 33. člena Ustave nedvomno zasleduje ustavno dopusten cilj varstva sistemov socialnih zavarovanj in s tem javni interes. Delovanje sistemov obveznega socialnega zavarovanja je nujno povezano s plačevanjem prispevkov, saj je od tega odvisno uresničevanje pravic, ki jih obvezna zavarovanja zagotavljajo. Vsaj delno prednostno poplačilo terjatve iz naslova socialnih zavarovanj, ki je zapadla v zadnjem letu, gotovo prispeva k dosegu cilja varstva sistemov socialnih zavarovanj, zato je poseg primeren za doseg cilja. Delno poplačilo terjatev iz naslova socialnih zavarovanj, ki so zapadle v zadnjem letu, je tudi nujno za doseg cilja varstva sistemov socialnih zavarovanj. Zlasti zato, ker s prispevki (tako s prostovoljno plačanimi ob zapadlosti ali kasneje kot tudi s prisilno izterjanimi v davčni izvršbi ter s tistimi, ki so prednostno poplačani (zapadli za zadnje leto) po presoji določbi) izvajalci socialnih zavarovanj po načelih solidarnosti izpolnjujejo obveznosti do sedanjih upravičencev iz sistemov socialnih zavarovanj. Že umanjkanje dela obračunanih, a neplačanih prispevkov iz naslova socialnih zavarovanj lahko vpliva na likvidnost in finančno vzdržnost sistemov socialnih zavarovanj, zato se presoja ukrep o prednostnem poplačilu terjatev iz naslova socialnih zavarovanj, zapadlih za zadnje leto, izkaže za nujen za doseg ustavno dopustnega cilja. S časovno omejitvijo terjatev iz naslova socialnih zavarovanj, ki se prednostno poplačajo, je zamejena tudi višina terjatev, ki se poplača iz tega naslova. Zakonodajalec je s presojano določbo prednostno poplačilo terjatev iz socialnih zavarovanj časovno omejil le na neplačane terjatve, ki so zapadle v zadnjem letu (od izdaje sklepa o izročitvi), in s tem pomembno omejil ekonomsko breme, ki je naloženo hipotekarnim upnikom, ob tem pa je upošteval, da je, pravno gledano, do pravnomočnosti sklepa o izročitvi lastnik nepremičnine še vedno dolжник. Pri presoji sorazmernosti je treba upoštevati tudi siceršnjo ureditev izvršbe glede poplačila terjatev iz naslova socialnih zavarovanj, za katero velja omejitev iz prvega odstavka 208. člena Zakona o davčnem postopku. Upnika iz naslova preživitve (kasnejša zastavna upnika) pa takšne omejitve nista imela. Pri presoji sorazmernosti izpodbijane določbe je treba upoštevati še druge okoliščine. Tako ima po veljavni zakonski ureditvi tudi preživitveni upravičenec pri izvršbi na nepremičnino dolžnika kot imetnika terjatve iz naslova zakonite preživitve, zapadle za zadnje leto, prednost pri poplačilu na podlagi 3. točke prvega odstavka 197. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju. Zakonodajalec je s posebnimi ureditvami (v Zakonu o izvršbi in zavarovanju, Obligacijskem zakoniku itd.), ki veljajo za (zakonite) preživitve, vzpostavil ureditev, ki olajšuje tako uveljavitev kot tudi izterjavo preživitve, zlasti kadar so preživitveni upravičenci otroci, tj. osebe, ki še niso dopolnile 18 let. Ker je Ustavno sodišče prednostno poplačilo preživitvene terjatve pred terjatvijo zastavnih upnikov z navedeno časovno omejitvijo na podlagi presoje iste določbe Zakona o izvršbi in zavarovanju v odločbi št. U-I-47/15 v bistvu ocenilo za sorazmerno v ožjem pomenu, to govori v prid presoji, da je tudi prednostno poplačilo terjatev iz socialnih zavarovanj pred terjatvijo zastavnih upnikov z enako časovno omejitvijo sorazmerno v ožjem pomenu. Razlogi, zaradi katerih obvezni prispevki zavezanca (dolžnika, ki je bil samozaposlena oseba) niso bili plačani, z vidika presoje ureditve zaradi cilja, ki ga ureditev zasleduje (varstvo socialnih skladov), niso pravno pomembni. Ustavno sodišče glede na prej navedeno ocenjuje, da je izpodbijana ureditev, ki določa prednostno poplačilo terjatev iz naslova socialnih zavarovanj, s tem da prednostno poplačilo časovno omejuje na te terjatve, ki so zapadle v zadnjem letu, četudi gre za samozaposlenega dolžnika, sorazmerna v ožjem pomenu in zato ne krši pravice hipotekarnih upnikov iz 33. člena Ustave.

U-I-103/22, Up-265/22, 6. 3. 2025

Upnik je z zaznambo izvršbe na predmetnih nepremičninah pridobil položaj zastavnega upnika s prvim vrstnim redom za poplačilo tako, da bi upniku, ki je hkrati edini upnik, po sklepu o poplačilu, pripadal celoten znesek kupnine za prodane nepremičnine. Sodišče je zato upnika, poleg varščine, pravilno oprostilo tudi plačila celotne kupnine, razen zneska ki odpade na promet

nepremičnin, ob upoštevanju prednostne terjatve.

VSL Sklep I Ip 1158/2024, 13. 11. 2024

Iz kupnine za prodano nepremičnino vodilni upnik ne more prejeti poplačila stroškov za delo izvršitelja v premožninski izvršbi in za nadaljevanje izvršbe z rubežem denarne terjatve.

Prvi odstavek 208. člena ZIZ sicer res določa, da o poplačilu upnikov in drugih oseb, ki uveljavljajo pravico do poplačila ter o resničnosti izjave iz četrtega odstavka 189. člena tega zakona, odloči sodišče s sklepom po opravljenem naroku. Pri tem upošteva stanje, kot izhaja iz spisov in iz zemljiške knjige, ter stanje, ki ga je ugotovilo na naroku. Vendar to ne pomeni, da bi moralo sodišče prve stopnje namesto stranke iskati po spisu in zemljiški knjigi, ali ima njena priglasena terjatev dvakrat vknjiženo hipoteko v zemljiški knjigi in ali ima katera vknjižba hipoteke boljši vrstni red, kot ga je zatrjevala v prijavi terjatve. To je stvar skrbnosti stranke.

Zaradi nezatrjevanega boljšega vrstnega reda terjatve osmega upnika ostali upniki, konkretno drugi upnik, ki je bil delno poplačan z izpodbijanim sklepom, niso mogli na razdelitvenem naroku prerekati do takrat zatrjevanega vrstnega reda osmega upnika.

VSC Sklep II Ip 288/2024, 9. 10. 2024

198. člen (Vrstni red drugih terjatev)

Ni potrebno, da je upnik za priglasene terjatve, zavarovane z maksimalno hipoteko, na dan poplačila razpolagal z izvršilnim naslovom, temveč je zadostovalo, da je zavarovana terjatev po maksimalni hipoteki na dan poplačila obstajala ter bila zapadla.

VSL Sklep I Ip 979/2024, 25. 10. 2024

199. člen (Nadomestila za osebne služnosti, stavbne pravice in stvarna bremena)

Ni relevantne sodne prakse.

200. člen (Sorazmerno poplačilo terjatev)

200.a člen (Poplačilo upnika, ki je kupec nepremičnine)

200.b člen (Povezane osebe)

201. člen (Izpodbijanje terjatev)

Aktivno legitimiran za vložitev tožbe je izvršilni upnik, ki je izpodbijal terjatev drugega izvršilnega upnika, pasivno legitimiran pa izvršilni upnik, katerega terjatev je bila izpodbijana. Pritožba ima prav, da odločitev v pravdi, na katero je bil v skladu z 202. členom ZIZ napoten izvršilni upnik, veže vse stranke izvršilnega postopka, tako druge izvršilne upnike kakor tudi izvršilnega dolžnika. Vendar to ne pomeni, da ima izvršilni dolžnik v tej pravdi status nujnega sospornika, kot napačno sklepa pritožba, temveč ima status sosporniškega intervenienta. Glede na to, da ima sosporniški intervenient položaj stranke, in to celo položaj enotnega sospornika, je napačno naziranje sodišča prve stopnje, da tožnik nima pravnega interesa vložiti tožbo zoper izvršilnega dolžnika (tretjetoženca).

VSM Sodba in sklep I Cp 892/2023, 21. 5. 2024

202. člen (Napotitev na pravdo)

Aktivno legitimiran za vložitev tožbe je izvršilni upnik, ki je izpodbijal terjatev drugega izvršilnega upnika, pasivno legitimiran pa izvršilni upnik, katerega terjatev je bila izpodbijana. Pritožba ima prav, da odločitev v pravdi, na katero je bil v skladu z 202. členom ZIZ napoten izvršilni upnik, veže vse stranke izvršilnega postopka, tako druge izvršilne upnike kakor tudi izvršilnega dolžnika. Vendar to ne pomeni, da ima izvršilni dolžnik v tej pravdi status nujnega sospornika, kot napačno sklepa pritožba, temveč ima status sosporniškega intervenienta. Glede na to, da ima sosporniški intervenient položaj stranke, in to celo položaj enotnega sospornika, je napačno naziranje sodišča prve stopnje, da tožnik nima pravnega interesa vložiti tožbo zoper izvršilnega dolžnika (tretjetoženca).

VSM Sodba in sklep I Cp 892/2023, 21. 5. 2024

203. člen (Nezapadla terjatev)

204. člen (Nezapadla terjatev občasnih prejemkov)

205. člen (Pogojna terjatev)

206. člen (Predznamba zastavne pravice in zaznamba spora)

Ni relevantne sodne prakse.

207. člen (Razdelitveni narok)

Iz kupnine za prodano nepremičnino vodilni upnik ne more prejeti poplačila stroškov za delo izvršitelja v premičninski izvršbi in za nadaljevanje izvršbe z rubežem denarne terjatve.

Prvi odstavek 208. člena ZIZ sicer res določa, da o poplačilu upnikov in drugih oseb, ki uveljavljajo pravico do poplačila ter o resničnosti izjave iz četrtega odstavka 189. člena tega zakona, odloči sodišče s sklepom po opravljenem naroku. Pri tem upošteva stanje, kot izhaja iz spisov in iz zemljiške knjige, ter stanje, ki ga je ugotovilo na naroku. Vendar to ne pomeni, da bi moralo sodišče prve stopnje namesto stranke iskati po spisu in zemljiški knjigi, ali ima njena priglašena terjatev dvakrat vknjiženo hipoteko v zemljiški knjigi in ali ima katera vknjižba hipoteke boljši vrstni red, kot ga je zatrjevala v prijavi terjatve. To je stvar skrbnosti stranke.

Zaradi nezatrjevanega boljšega vrstnega reda terjatve osmega upnika ostali upniki, konkretno drugi upnik, ki je bil delno poplačan z izpodbijanim sklepom, niso mogli na razdelitvenem naroku prerekati do takrat zatrjevanega vrstnega reda osmega upnika.

VSC Sklep II Ip 288/2024, 9. 10. 2024

208. člen (Sklep o poplačilu)

Iz kupnine za prodano nepremičnino vodilni upnik ne more prejeti poplačila stroškov za delo izvršitelja v premičninski izvršbi in za nadaljevanje izvršbe z rubežem denarne terjatve.

Prvi odstavek 208. člena ZIZ sicer res določa, da o poplačilu upnikov in drugih oseb, ki uveljavljajo pravico do poplačila ter o resničnosti izjave iz četrtega odstavka 189. člena tega zakona,

odloči sodišče s sklepom po opravljenem naroku. Pri tem upošteva stanje, kot izhaja iz spisov in iz zemljiške knjige, ter stanje, ki ga je ugotovilo na naroku. Vendar to ne pomeni, da bi moralo sodišče prve stopnje namesto stranke iskati po spisu in zemljiški knjigi, ali ima njena priglašena terjatev dvakrat vknjiženo hipoteko v zemljiški knjigi in ali ima katera vknjižba hipoteke boljši vrstni red, kot ga je zatrjevala v prijavi terjatve. To je stvar skrbnosti stranke.

Zaradi nezatrjevanega boljšega vrstnega reda terjatve osmega upnika ostali upniki, konkretno drugi upnik, ki je bil delno poplačan z izpodbijanim sklepom, niso mogli na razdelitvenem naroku prerekati do takrat zatrjevanega vrstnega reda osmega upnika.

VSC Sklep II Ip 288/2024, 9. 10. 2024

209. člen (Izbris pravic in bremen)

210. člen (Dolžnikova pravica na prodanem stanovanju)

211. člen (Uporaba določb tega poglavja, če nepremičnina ni vpisana v zemljiško knjigo)

211.a člen (Izvršba na stavbno pravico)

Ni relevantne sodne prakse.

212. člen (Sodni penali)

Neutemeljene so dolžnične pritožbene navedbe o nedopustnosti sodnih penalov zaradi narave nadenarne dolžnične obveznosti (dolžnica navaja, da je ta obveznost nadomestna in ne nadomestna). Sodne penale po 269. členu OZ je namreč mogoče določiti v primeru nadomestnih in nenadomestnih nadenarnih obveznosti. Zato dolžnica nima prav, da bi upnica lahko, ker je dolžnična obveznost nadomestna, vložila le predlog za izvršbo. Dolžnica je bila glede na 212. člen ZIZ upravičena, da se lahko odloči, ali bo predlagala naložitev sodnih penalov ali pa bo vložila predlog za izvršbo za izpolnitev nadenarne obveznosti.

VSC Sklep I Ip 190/2024, 11. 7. 2024

213. člen (Krajevna pristojnost)

214. člen (Če so stvari pri dolžniku ali pri kom drugem)

215. člen (Če stvari niso bile najdene ne pri dolžniku ne pri kom drugem)

216. člen (Če so stvari pri dolžniku ali pri kom drugem)

217. člen (Če stvari niso bile najdene ne pri dolžniku ne pri kom drugem)

Ni relevantne sodne prakse.

218. člen (Če stvari ni bilo mogoče kupiti niti drugje)

Ni relevantne sodne prakse.

219. člen (Pravica do odškodnine)

220. člen (Krajevna pristojnost)

221. člen (Način izvršbe)

Z zadnjo novelo (ZFPPIPP-H) je bil, prav z namenom varstva dolžnikove pravice do doma, spremenjen četrti odstavek 395. člena ZFPPIPP, ki je določal, da izvršilna dejanja iz 221. člena ZIZ na podlagi pravnomočnega sklepa iz tretjega odstavka 395. člena ZFPPIPP namesto izvršitelja opravi upravitelj, in sicer tako, da mora sedaj po četrtem odstavku 395. člena ZFPPIPP upravitelj v imenu stečajne mase predlagati prisilno izvršitev pravnomočnega sklepa iz drugega odstavka 395. člena ZFPPIPP. Takšni spremembi je botrovala odločba Ustavnega sodišča U-I-171/16-15, Up-793/16-25 z dne 11. 7. 2019, ki se je sicer nanašala na razveljavitev 71. člena ZIZ, kolikor se odlog izvršbe dovoljuje za najdlje tri mesece in le enkrat, kadar gre za izvršbo za izpraznitev in izročitev stanovanjske nepremičnine, ki je dolžnikov dom.

S spremembo četrtega odstavka 395. člena ZFPPIPP je predlagatelj novele tako zagotovil, da se tudi v primeru, ko se v postopku osebnega stečaja prodaja stanovanje ali družinska stanovanjska hiša, ki je dolžnikov dom, ob njeni izpraznitvi ob upoštevanju vseh okoliščin primera doseže pravično ravnesje med interesi upnika in dolžnika.

VSL Sklep Cst 74/2024, 4. 4. 2024

222. člen (Odstranitev premočnin)

223. člen (Prodaja premočnih stvari)

224. člen (Krajevna pristojnost)

224.a člen (Sodelovanje izvršitelja)

225. člen (Dejanje, ki ga lahko opravi tudi kdo drug)

Izvršilnega naslova tožniki s predlagano začasno odredbo niso pridobili, ker niso predlagali, da sodišče toženki naloži, da ograjo sama odstrani. Šele, ko bi potekel rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti, bi izdana začasna odredba dobila naravo sklepa o izvršbi (268. člen ZIZ) in tožniki možnost prisilne izvršitve toženkine obveznosti. Predlagana začasna odredba pa ne vsebuje ničesar, kar bi bilo treba prisilno izvršiti.

VSL Sklep II Cp 1622/2024, 20. 11. 2024

226. člen (Dejanje, ki ga more opraviti le dolžnik)

Zmotno je stališče, da bi bilo zaslišanje predlaganih strank in prič v nasprotju z namenom instituta začasne odredbe. Res je v postopku zavarovanja poudarjeno načelo hitrosti, a vendar to ne more iti na račun pravice strank do izjave oz. učinkovite obrambe v postopku. Seveda je povsem možno, da se bo izkazalo, da je na podlagi opravljenega zaslišanja že tudi mogoče odločiti o tožbenem zahtevku, a vendar to nikakor ni v nasprotju z namenom instituta začasne odredbe.

VSL Sklep I Cp 1966/2024, 9. 1. 2025

Iz sodne prakse je razvidno, da se sicer zavarovanje z začasno odredbo nudi le za dajatvene zahteve (taki so tudi primeri, ki jih iz sodne prakse navaja pritožba), vendar pa je zaradi načela lojalne (evroskladne) razlage treba v največji možni meri celoten nacionalni pravni red, vključno s citiranimi določbami ZIZ, razlagati v skladu s pomenom in cilji prava EU. To pa je v primerjavi z nacionalnim pravom primarno in njegovo uporabo v 3.a členu nalaga tudi Ustava RS. Razlago prava EU daje SEU, katerega odločbe so formalno zavezujoč in neposredno uporabljen pravni vir, ki ga morajo upoštevati vsa nacionalna sodišča v državah EU. Ravno razlaga SEU iz sodbe C-287/22 je bila razlog za spremembo sodne prakse, ko se zavarovanje z začasno odredbo dovoli tudi za oblikovalni zahtevek. Za tako zavarovanje pa že po naravi stvari ni potreben izrek denarne kazni - zadržanje učinkovanja nastopi že s samo začasno odredbo, ne glede na voljo in ravnanje tožene stranke.

VSL Sklep II Cp 1675/2024, 22. 11. 2024

Sodišče si je med postopkom z ukrepi, ki jih ima na voljo po zakonu, več let zaman prizadevalo ponovno vzpostaviti porušeni odnos med sinom in očetom. Oče si je ustvaril novo družino v okolju, kjer sin nima socialne mreže. Ker bi zaupanje otroka v varstvo in vzgojo očetu zahtevalo, da se najstnik iz okolja, v katerem dobro funkcionira, preseli v zanj povsem novo okolje in to k staršu, ki ga kljub pomoči strokovnjakov vztrajno odklanja, bi bila taka odločitev v nasprotju z načelom sojenja v korist otroka.

VSL Sklep IV Cp 152/2024, 16. 4. 2024

Sodišče je pri presoji vsebine obveznosti iz sodne poravnave kot izvršilnega naslova vezano na jezikovno razlago in besedila ne more razlagati še z drugimi razlagalnimi metodami, tudi ne z namenom sklenitve sodne poravnave. Besedilo sodne poravnave kot izvršilnega naslova se torej presoja po prvem odstavku 82. člena OZ in ne po drugem odstavku 82. člena OZ.

VSC Sklep I Ip 18/2024, 15. 2. 2024

Pritožnik graja razloge sodišča prve stopnje v zvezi z zatrjevanjem, da je imel pravico do javne objave sklepa, s tem, da je večino osebnih podatkov upnikov anonimiziral, pri čemer pa je pustil imena in priimka obeh upnikov razkrita. Pritožbene trditve so materialnopravno napačne, odločitev sodišča prve stopnje pa materialnopravno pravilna. Pritožnik poskuša s svoje materialnopravno stališče obrazložiti tudi s sklicevanjem na izjavo za javnost Vrhovnega sodišča RS v zvezi s sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. X Ips 4/2020, s katero se je Vrhovno sodišče RS opredelilo do pravice do vpogleda v sodne spise in s tem posredno do javnosti sojenja. Navedeno stališče Vrhovnega sodišča je pravilno, vendar je potrebno vedno upoštevati, da je dolžnost tudi novinarjev, ko dostopajo do odločitev sodišč, spoštovanje novinarskega etike in varovanje zasebnosti strank in udeležencev, hkrati pa tudi kot v tem konkretnem primeru, sledenju dolžnosti, ki izhajajo iz sodnih odločb v vsakem konkretnem primeru, torej opustitvenih ravnanj, določenih v sklepu o izdaji začasne odredbe v tem postopku. Posledično je tudi pravno neupoštevna trditev pritožnika, da sta upnika s tem, ko sta v svoji vlogi navajala trditve glede zdravstvenega stanja matere in sestre, privolila, da so te prišle v javnost. Pritožnika namreč nista mogla predpostavljati, da bo dolžnik kljub izdani začasni odredbi in neupoštevanje ustavne pravice iz 24. člena Ustave RS oziroma neupoštevanjem uporabe 321. in 322. ter 332. člena ZPP v zvezi s 15. členom in 239. členom ZIZ, objavil praktično celoten sklep o začasni odredbi, zgolj z brisanjem emša in davčnih števil upnikov. Sodišče prve stopnje je torej pravilno

zaključilo, da je iz objave jasno razvidno tako ime kot tudi priimek upnikov, s čimer je odločba v celoti personalizirana in posledično je v popolnosti določeno tudi za katero mater in sestro upnice gre. Objava neanominiziranih sodnih odločitev z objavo osebnih podatkov o zdravstvenem stanju matere in sestre upnice je torej v nasprotju z izdano začasno odredbo in ciljem, katerega zatrjuje dolžnik v pritožbi, to je javna razprava o razmerju med svobodo tiska in pravico do zasebnosti.

Pritožnik še trdi, da je potrebno pri denarni kazni upoštevati njen namen in ostale pravne institute, ki se v pravnem redu upoštevajo pri odmeri kazenske sankcije, kot denimo stopnja ogrožanja ali posega v zavarovano dobrino ter pravne vrednote ter vse ostale okoliščine, v katerih je bilo dejanje storjeno. Višje sodišče pritožniku pojasnjuje, da se o višini prvotno zagrožene denarne kazni odloča že v okviru izdaje sklepa o začasni odredbi oziroma v ugovornem postopku, v tem konkretnem postopku pa je sodišče prve stopnje v zadostni meri upoštevalo namen izdaje sklepa začasne odredbe v primerjavi s kršitvijo opustitvene dolžnosti dolžnika izrečene v sklepu o začasni odredbi.

VSL Sklep IV Ip 484/2021, 15. 6. 2021

227. člen (Dopustitev in opustitev)

Zmotno je stališče, da bi bilo zaslišanje predlaganih strank in prič v nasprotju z namenom instituta začasne odredbe. Res je v postopku zavarovanja poudarjeno načelo hitrosti, a vendar to ne more iti na račun pravice strank do izjave oz. učinkovite obrambe v postopku. Seveda je povsem možno, da se bo izkazalo, da je na podlagi opravljenega zaslišanja že tudi mogoče odločiti o tožbenem zahtevku, a vendar to nikakor ni v nasprotju z namenom instituta začasne odredbe.

VSL Sklep I Cp 1966/2024, 9. 1. 2025

Iz sodne prakse je razvidno, da se sicer zavarovanje z začasno odredbo nudi le za dajatvene zahtevke (taki so tudi primeri, ki jih iz sodne prakse navaja pritožba), vendar pa je zaradi načela lojalne (evroskladne) razlage treba v največji možni meri celoten nacionalni pravni red, vključno s citiranimi določbami ZIZ, razlagati v skladu s pomenom in cilji prava EU. To pa je v primerjavi z nacionalnim pravom primarno in njegovo uporabo v 3.a členu nalaga tudi Ustava RS. Razlago prava EU daje SEU, katerega odločbe so formalno zavezujoč in neposredno uporabljen pravni vir, ki ga morajo upoštevati vsa nacionalna sodišča v državah EU. Ravno razlaga SEU iz sodbe C-287/22 je bila razlog za spremembo sodne prakse, ko se zavarovanje z začasno odredbo dovoli tudi za oblikovalni zahtevek. Za tako zavarovanje pa že po naravi stvari ni potreben izrek denarne kazni - zadržanje učinkovanja nastopi že s samo začasno odredbo, ne glede na voljo in ravnanje tožene stranke.

VSL Sklep II Cp 1675/2024, 22. 11. 2024

V predlogu tožnikov ni konkretnih navedb glede prepovedi razpolaganja s terjatvami po spornih kreditnih pogodbah, izterjevanju teh terjatev v izvršilnem postopku ali drugačnem uveljavljanju poplačila ter terjatev in je utemeljeno stališče odgovora na pritožbo, da tožnika nista izkazala pogojev za izdajo začasne odredbe, kakršno sta predlagala pod 2. točko. Izrek denarne kazni kot sredstvo izvršbe je bil predlagan le v zvezi z 2. točko predloga za izdajo začasne odredbe, in ker je sodišče prve stopnje predlog v tej točki utemeljeno zavrnilo, je pravilna tudi odločitev o zavrnitvi predloga za izrek denarne kazni.

VSL Sklep II Cp 843/2024, 21. 11. 2024

Pritožnik graja razloge sodišča prve stopnje v zvezi z zatrjevanjem, da je imel pravico do javne objave sklepa, s tem, da je večino osebnih podatkov upnikov anonimiziral, pri čemer pa je pustil imena in priimka obeh upnikov razkrita. Pritožbene trditve so materialnopravno napačne, odločitev sodišča prve stopnje pa materialnopravno pravilna. Pritožnik poskuša s svoje materialnopravno stališče obrazložiti tudi s sklicevanjem na izjavo za javnost Vrhovnega sodišča RS v zvezi s sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. X Ips 4/2020, s katero se je Vrhovno sodišče RS opredelilo do pravice

do vpogleda v sodne spise in s tem posredno do javnosti sojenja. Navedeno stališče Vrhovnega sodišča je pravilno, vendar je potrebno vedno upoštevati, da je dolžnost tudi novinarjev, ko dostopajo do odločitev sodišč, spoštovanje novinarskega etike in varovanje zasebnosti strank in udeležencev, hkrati pa tudi kot v tem konkretnem primeru, sledenju dolžnosti, ki izhajajo iz sodnih odločb v vsakem konkretnem primeru, torej opustitvenih ravnanj, določenih v sklepu o izdaji začasne odredbe v tem postopku. Posledično je tudi pravno neupoštevna trditev pritožnika, da sta upnika s tem, ko sta v svoji vlogi navajala trditve glede zdravstvenega stanja matere in sestre, privolila, da so te prišle v javnost. Pritožnika namreč nista mogla predpostavljati, da bo dolžnik kljub izdani začasni odredbi in neupoštevanje ustavne pravice iz 24. člena Ustave RS oziroma neupoštevanjem uporabe 321. in 322. ter 332. člena ZPP v zvezi s 15. členom in 239. členom ZIZ, objavil praktično celoten sklep o začasni odredbi, zgolj z brisanjem emša in davčnih števil upnikov. Sodišče prve stopnje je torej pravilno zaključilo, da je iz objave jasno razvidno tako ime kot tudi priimek upnikov, s čimer je odločba v celoti personalizirana in posledično je v popolnosti določeno tudi za katero mater in sestro upnice gre. Objava neanominiziranih sodnih odločitev z objavo osebnih podatkov o zdravstvenem stanju matere in sestre upnice je torej v nasprotju z izdano začasno odredbo in ciljem, katerega zatrjuje dolžnik v pritožbi, to je javna razprava o razmerju med svobodo tiska in pravico do zasebnosti.

Pritožnik še trdi, da je potrebno pri denarni kazni upoštevati njen namen in ostale pravne institute, ki se v pravnem redu upoštevajo pri odmeri kazenske sankcije, kot denimo stopnja ogrožanja ali posega v zavarovano dobroto ter pravne vrednote ter vse ostale okoliščine, v katerih je bilo dejanje storjeno. Višje sodišče pritožniku pojasnjuje, da se o višini prvotno zagrožene denarne kazni odloča že v okviru izdaje sklepa o začasni odredbi oziroma v ugovornem postopku, v tem konkretnem postopku pa je sodišče prve stopnje v zadostni meri upoštevalo namen izdaje sklepa začasne odredbe v primerjavi s kršitvijo opustitvene dolžnosti dolžnika izrečene v sklepu o začasni odredbi.

VSL Sklep IV Ip 484/2021, 15. 6. 2021

228. člen (Vzpostavitev prejšnjega stanja)

229. člen (Ponovno motenje posesti)

230. člen (Krajevna pristojnost)

231. člen (Rok za vložitev predloga za izvršbo)

232. člen (Način izvršbe)

233. člen (Nadomestilo plače pri vrnitvi delavca na delo)

234. člen (Krajevna pristojnost)

235. člen (Fizična razdelitev)

236. člen (Razdelitev s prodajo)

237. člen (Stroški postopka)

238. člen (Izjava volje)

238.a člen (Krajevna pristojnost)

238.b člen (Izvršilni predlog in sklep)

238.c člen (Učinkovanje sklepa)

238.č člen (Izvršilna sredstva)

238.d člen (Posredna izročitev)

238.e člen (Neposredna izročitev)

238.f člen (Izvršitev odločbe o osebnih stikih)

238.g člen (Izvršitev odločbe o prepovedi stikov)

Ni relevantne sodne prakse.

239. člen (Uporaba določb o izvršbi)

Pritožba utemeljeno opozarja, da bi moralo sodišče prve stopnje dovoliti zavarovanje tudi za stroške postopka zavarovanja, kot je to predlagal upnik. Glede na to, da sodišče v primeru predloga za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova dovoli tudi izvršbo za stroške izvršilnega postopka, odmerjene v sklepu o izvršbi, in za nadaljnje izvršilne stroške, ki niso določeni v izvršilnem naslovu, ki je podlaga za izvršbo, je ob smiselni uporabi določbe 239. člena ZIZ treba smiselno enako postopati tudi v postopku zavarovanja in zavarovanje z zastavno pravico na nepremičnini dovoliti tudi za stroške, ki bodo nastali v postopku zavarovanja. Pri presoji je treba namreč upoštevati, da je bistvo zastavne pravice (hipoteke) v tem, da se v primeru neplačila terjatev upnika poplača skupaj z obrestmi in stroški iz vrednosti zastavljenega predmeta pred vsemi drugimi upniki zastavitelja (prvi odstavek 128. člena Stvarnopravnega zakonika).

VSM Sklep I Ip 543/2024, 4. 9. 2024

Ob nespornem dejstvu kršitve temeljnega posla (zamude in napak, ki jih upnik ni odpravil), nadaljnje ugotavljanje višine stroškov odprave napak, brez kakršnega koli medsebojnega dogovora v smislu ne-unovčitve bančne garancije, ne more voditi do tega, da bi postala unovčitev bančne garancije očitno in nesporno neutemeljena. V primeru, če se po dolžnikovem ugovoru zoper izdano začasno odredbo ugotovi, da predpostavke za izdajo začasnih odredb niso izkazane, se izrek sklepa oblikuje tako, da se ugovoru dolžnika ugotovi, sklep o začasni odredbi razveljavi in predlog za izdajo začasnih odredb zavrne. Takšen izrek predstavlja celoto.

VSL Sklep I Cpg 259/2024, 20. 6. 2024

Pritožnik graja razloge sodišča prve stopnje v zvezi z zatrjevanjem, da je imel pravico do javne objave sklepa, s tem, da je večino osebnih podatkov upnikov anonimiziral, pri čemer pa je pustil imena in priimke obeh upnikov razkrita. Pritožbene trditve so materialnopravno napačne, odločitev sodišča prve stopnje pa materialnopravno pravilna. Pritožnik poskuša s svoje materialnopravne stališče obrazložiti tudi s sklicevanjem na izjavo za javnost Vrhovnega sodišča RS v zvezi s sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. X Ips 4/2020, s katero se je Vrhovno sodišče RS opredelilo do pravice do vpogleda v sodne spise in s tem posredno do javnosti sojenja. Navedeno stališče Vrhovnega sodišča je pravilno, vendar je potrebno vedno upoštevati, da je dolžnost tudi novinarjev, ko dostopajo do odločitev sodišč, spoštovanje novinarskega etike in varovanje zasebnosti strank in udeležencev, hkrati pa tudi kot v tem konkretnem primeru, sledenju dolžnosti, ki izhajajo iz sodnih odločb v vsakem konkretnem primeru, torej opustitvenih ravnanj, določenih v sklepu o izdaji začasnih odredb v tem postopku. Posledično je tudi pravno neupoštevna trditev pritožnika, da sta upnika s tem, ko sta v svoji vlogi navajala trditve glede zdravstvenega stanja matere in sestre, privolila, da so te prišle v javnost. Pritožnika namreč nista mogla predpostavljati, da bo dolžnik kljub izdani začasni odredbi in neupoštevanje ustavne pravice iz 24. člena Ustave RS oziroma neupoštevanjem uporabe 321. in 322. ter 332. člena ZPP v zvezi s 15. členom in 239. členom ZIZ, objavil praktično celoten sklep o začasni odredbi, zgolj z brisanjem emsa in davčnih števil upnikov. Sodišče prve stopnje je torej pravilno zaključilo, da je iz objave jasno razvidno tako ime kot tudi priimek upnikov, s čimer je odločba v celoti personalizirana in posledično je v popolnosti določeno tudi za katero mater in sestro upnice gre. Objava neanominiziranih sodnih odločitev z objavo osebnih podatkov o zdravstvenem stanju matere in sestre upnice je torej v nasprotju z izdano začasno odredbo in ciljem, katerega zatrjuje dolžnik v pritožbi, to je javna razprava o razmerju med svobodo tiska in pravico do zasebnosti.

Pritožnik še trdi, da je potrebno pri denarni kazni upoštevati njen namen in ostale pravne institute, ki se v pravnem redu upoštevajo pri odmeri kazenske sankcije, kot denimo stopnja ogrožanja

ali posega v zavarovano dobrino ter pravne vrednote ter vse ostale okoliščine, v katerih je bilo dejanje storjeno. Višje sodišče pritožniku pojasnjuje, da se o višini prvotno zagrožene denarne kazni odloča že v okviru izdaje sklepa o začasni odredbi oziroma v ugovornem postopku, v tem konkretnem postopku pa je sodišče prve stopnje v zadostni meri upoštevalo namen izdaje sklepa začasne odredbe v primerjavi s kršitvijo opustitvene dolžnosti dolžnika izrečene v sklepu o začasni odredbi.

VSL Sklep IV Ip 484/2021, 15. 6. 2021

239.a člen (Sklep o zavarovanju in določitev izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

240. člen (Sredstva zavarovanja)

241. člen (Nedopustnost zavarovanja)

242. člen (Krajevna pristojnost)

243. člen (Pogoji za zastavno pravico)

Pritožba utemeljeno opozarja, da bi morale sodišče prve stopnje dovoliti zavarovanje tudi za stroške postopka zavarovanja, kot je to predlagal upnik. Glede na to, da sodišče v primeru predloga za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova dovoli tudi izvršbo za stroške izvršilnega postopka, odmerjene v sklepu o izvršbi, in za nadaljnje izvršilne stroške, ki niso določeni v izvršilnem naslovu, ki je podlaga za izvršbo, je ob smiselni uporabi določbe 239. člena ZIZ treba smiselno enako postopati tudi v postopku zavarovanja in zavarovanje z zastavno pravico na nepremičnini dovoliti tudi za stroške, ki bodo nastali v postopku zavarovanja. Pri presoji je treba namreč upoštevati, da je bistvo zastavne pravice (hipoteke) v tem, da se v primeru neplačila terjatev upnika poplača skupaj z obrestmi in stroški iz vrednosti zastavljenega predmeta pred vsemi drugimi upniki zastavitelja (prvi odstavek 128. člena Stvarnopravnega zakonika).

VSM Sklep I Ip 543/2024, 4. 9. 2024

244. člen (Način pridobitve zastavne pravice na nepremičnini)

245. člen (Učinek vknjižbe in zaznambe)

245.a člen (Krajevna pristojnost)

245.b člen (Pogoji za zastavno pravico)

245.c člen (Način pridobitve zastavne pravice na poslovnem deležu)

246. člen (Krajevna pristojnost)

Ni relevantne sodne prakse.

247. člen (Pogoji za zastavno pravico)

Upnik je na podlagi sklepa o zavarovanju s prisilno zastavno pravico in hkrati vpisano zaznambo izvršljivosti terjatve pridobil pravico, da se lahko za zavarovano terjatev opravi izvršba tudi zoper vsakokratnega poznejšega lastnika nepremičnine, torej lastnika, ki je pridobil lastninsko pravico pozneje.

VSC Sklep I Ip 351/2024, 14. 11. 2024

248. člen (Način pridobitve zastavne pravice na premičnini)

254. člen (Uporaba določb tega poglavja, če nepremičnina ni vpisana v zemljiški knjigi)

256. člen (Krajevna pristojnost)

257. člen (Pogoji za predhodno odredbo)

1. Splošno

Sodišče prve stopnje je pravilno presojalo poslovanje dolžnika, predvsem njegovo likvidnostno stanje in ugotovilo, da ni izkazal stabilnih finančnih prilivov v prihodnosti ter kako bi na njegovo likvidnost vplivala morebitna odsotnost subvencij. Dolžnik niti ni zatrjeval, da bi bile subvencije njegov stalni finančni vir, na katerega lahko z gotovostjo računa tudi v prihodnosti, ko bi eventualno postala pravnomočna podlaga predhodne odredbe.

Upošteva nesporno stanje in saldo po odštetju subvencij 124.632,68 EUR na TRR dolžnika pri A. d.d., na ostalih dveh računih pri B. d.d. in C. d.d., upošteva nesporno mesečno kreditno obveznost, je več razlogov, da dolžnik v prihodnosti, ko bi eventualno postala pravnomočna podlaga predhodne odredbe, ne bi bil sposoben poravnati še nepravnomočno prisojenega zneska skoraj

700.000,00 EUR.

VSC Sklep II Ip 260/2024, 21. 8. 2024

2. Odločba, ki je podlaga za izdajo predhodne odredbe

3. Izkaz nevarnosti

Sodišče prve stopnje je pravilno presojalo poslovanje dolžnika, predvsem njegovo likvidnostno stanje in ugotovilo, da ni izkazal stabilnih finančnih prilivov v prihodnosti ter kako bi na njegovo likvidnost vplivala morebitna odsotnost subvencij. Dolžnik niti ni zatrjeval, da bi bile subvencije njegov stalni finančni vir, na katerega lahko z gotovostjo računa tudi v prihodnosti, ko bi eventualno postala pravnomočna podlaga predhodne odredbe.

Upošteva ne sporno stanje in saldo po odštetju subvencij 124.632,68 EUR na TRR dolžnika pri A. d.d., na ostalih dveh računih pri B. d.d. in C. d.d., upošteva ne sporno mesečno kreditno obveznost, je več razlogov, da dolžnik v prihodnosti, ko bi eventualno postala pravnomočna podlaga predhodne odredbe, ne bi bil sposoben poravnati še nepravnomočno prisojenega zneska skoraj 700.000,00 EUR.

VSC Sklep II Ip 260/2024, 21. 8. 2024

258. člen (Domnevana nevarnost)

259. člen (Zavarovanje še ne zapadlih občasnih dajatev)

ZIZ glede izterjave bodočih preživninskih terjatev predpisuje dva različna in neodvisna pravna instituta. Na podlagi sklepa po določbi 106. člena ZIZ se rubež in hkrati izplačilo s strani dolžnikovega dolžnika opravi ob zapadlosti vsakega posameznega obroka. Gre za izvršbo, saj sodišče dovoli izvršbo na denarno terjatev dolžnika za izterjavo občasnih dajatev, ki bodo zapadle v določenih časovnih presledkih v obdobju dveh let od dneva vložitve predloga brez ponovne zahteve po njihovi zapadlosti. To pomeni, da upniku ni potrebno za vsak zapadli mesečni obrok preživnine vlagati novega predloga za izvršbo. Pri izvršbi na podlagi 106. člena ZIZ dolžnikov dolžnik ne sme zarubiti celotnega zneska vseh bodočih terjatev, temveč mora ob zapadlosti plačati le posamezni preživninski obrok, ki zapade v plačilo v obdobju, za katerega je izvršba dovoljena. Po določbi 259. člena ZIZ v primeru izdaje sklepa o predhodni odredbi za zavarovanje bodočih preživninskih terjatev, pa lahko dolžnikov dolžnik že ob prejemu sklepa o izvršbi in sklepa o predhodni odredbi zarubi dolžnikova sredstva v celotni višini zneska vseh bodočih preživninskih terjatev, za katero je dovoljeno zavarovanje, pri čemer posameznih zneskov ob njihovi zapadlosti ne sme izplačati upniku vse dotlej, dokler za njihovo izterjavo ni dovoljena izvršba. Upnik je v konkretni zadevi vložil predlog za izvršbo za izterjavo zapadlih zneskov preživnine ter predlog po določbi 106. člena ZIZ, zato mu za sestavo pripadajo stroški sestave predloga za izvršbo, ne pa tudi stroški sestave predloga za zavarovanje.

VSL Sklep I Ip 1285/2024, 4. 12. 2024

Izvršba za izterjavo v bodoče zapadlih obrokov preživnine po 106. členu ZIZ in predhodna odredba po 259. členu ZIZ sta različni, med seboj neodvisna pravna instituta.

VSC Sklep I Ip 291/2023, 30. 11. 2023

260. člen (Vrste predhodnih odredb)

- 1. Rubež premičnin**
- 2. Rubež denarne terjatve ali terjatve, da se izročijo stvari**
- 3. Rubež drugih premoženjskih oziroma materialnih pravic**
- 4. Rubež denarnega zneska na dolžnikovem računu pri organizaciji za plačilni promet**
- 5. Vpis zastavne pravice v sodnem registru na deležu družbenika v družbi oziroma v centralnem registru vrednostnih papirjev na nematerializiranih vrednostnih papirjih**
- 6. Predznamba zastavne pravice na dolžnikovi nepremičnini ali na pravici vknjiženi na nepremičnini**
- 7. Več predhodnih odredb**
- 8. Razno**

262. člen (Prodaja zarubljenih stvari in prenos dolžnikove terjatve)

263. člen (Sklep o predhodni odredbi)

264. člen (Prenehanje predhodne odredbe)

265. člen (Ustavitev v primeru, če upnik ne zahteva izvršbe)

266. člen (Krajevna pristojnost)

267. člen (Kdaj je mogoče izdati začasno odredbo)

Kljub dokaznemu standardu verjetnosti, ki velja v postopku za izdajo začasnih odredb, to ne pomeni, da je dokazovanje z zaslišanjem strank ali prič izključeno in da sodišče izvede le "dokazno oceno" trditev. Za to ne v ZPP ne v ZIZ ni podlage.

VSL Sklep II Cp 1436/2024, 8. 1. 2025

268. člen (Učinek sklepa o začasni odredbi)

Iz sodne prakse je razvidno, da se zavarovanje z začasno odredbo uporablja le za dajatvene zahtevke, vendar pa je zaradi načela lojalne (evroskladne) razlage treba v največji možni meri celoten nacionalni pravni red, vključno z določbami ZIZ, razlagati v skladu s pomenom in cilji prava EU. Razlago prava EU daje SEU, katerega odločbe so formalno zavezujoč in neposredno uporabljiv pravni vir, ki ga morajo upoštevati vsa nacionalna sodišča v državah EU. Ravno razlaga SEU iz že omenjene sodbje C-287/22 je bila razlog za spremembo sodne prakse, ko se zavarovanje z začasno odredbo dovoli tudi za oblikovalni zahtevek. Za tako zavarovanje pa že po naravi stvari ni potreben izrek denarne kazni – zadržanje učinkovanja nastopi že s samo začasno odredbo, ne glede na voljo in

ravnanje toženke.

Vprašanji reverzibilnosti in tehtanja neugodnih posledic za upnika in dolžnika za ureditvene začasne odredbe za zadržanje izvrševanja potrošniških pogodb z nepoštenimi pogodbenimi pogoji, nista pravno odločilni. Odločilen je le pogoj težko nadomestljive škode, ki ga je treba razlagati tako, da je izpolnjen, kadar je izkazano, da brez začasnega ukrepa za odlog plačila mesečnih obrokov, zapadlih na podlagi obravnavane pogodbe, ne bi bilo mogoče zagotoviti polnega učinka končne meritorne odločitve.

VSL Sklep I Cp 1297/2024, 28. 11. 2024

Iz sodne prakse je razvidno, da se sicer zavarovanje z začasno odredbo nudi le za dajatvene zahtevke (taki so tudi primeri, ki jih iz sodne prakse navaja pritožba), vendar pa je zaradi načela lojalne (evroskladne) razlage treba v največji možni meri celoten nacionalni pravni red, vključno s citiranimi določbami ZIZ, razlagati v skladu s pomenom in cilji prava EU. To pa je v primerjavi z nacionalnim pravom primarno in njegovo uporabo v 3.a členu nalaga tudi Ustava RS. Razlago prava EU daje SEU, katerega odločbe so formalno zavezujoč in neposredno uporabljen pravni vir, ki ga morajo upoštevati vsa nacionalna sodišča v državah EU. Ravno razlaga SEU iz sodbe C-287/22 je bila razlog za spremembo sodne prakse, ko se zavarovanje z začasno odredbo dovoli tudi za oblikovalni zahtevke. Za tako zavarovanje pa že po naravi stvari ni potreben izrek denarne kazni - zadržanje učinkovanja nastopi že s samo začasno odredbo, ne glede na voljo in ravnanje tožene stranke.

VSL Sklep II Cp 1675/2024, 22. 11. 2024

Izvršilnega naslova tožniki s predlagano začasno odredbo niso pridobili, ker niso predlagali, da sodišče toženki naloži, da ograjo sama odstrani. Šele, ko bi potekel rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti, bi izdana začasna odredba dobila naravo sklepa o izvršbi (268. člen ZIZ) in tožniki možnost prisilne izvršitve toženkine obveznosti. Predlagana začasna odredba pa ne vsebuje ničesar, kar bi bilo treba prisilno izvršiti.

VSL Sklep II Cp 1622/2024, 20. 11. 2024

269. člen (Nedopustnost začasne odredbe)

270. člen (Pogoji za začasno odredbo)

1. Splošno

Pri objektivni nevarnosti je vir nevarnosti lahko (poleg ravnanja dolžnika) tudi ravnanje tretjega ali kaj drugega. Nevarnost glede vira mora biti konkretizirana. Toženčevo življenje v tujini in njegova materialna nevezanost na Slovenijo, brez dodatnih okoliščin, ki bi kazale na to, da bo z nepremičninami razpolagal, za utemeljitev objektivne nevarnosti ne zadoščajo.

Načeloma je vsak poseg v lastninsko pravico škodljiv in zato ni mogoče šteti, da pomeni prepoved odtujitve in obremenitve le neznatno škodo v smislu tretjega odstavka 272. člena ZIZ.

VSL Sklep II Cp 259/2025, 19. 2. 2025

Bistvene pa so zaveze, ki jih je toženka dala tožniku v trenutku sklenitve sporne pogodbe oziroma v fazi njenega sklepanja.

VSL Sklep II Cp 37/2025, 24. 1. 2025

Kljub dokaznemu standardu verjetnosti, ki velja v postopku za izdajo začasne odredbe, to ne pomeni, da je dokazovanje z zaslišanjem strank ali prič izključeno in da sodišče izvede le "dokazno oceno" trditev. Za to ne v ZPP ne v ZIZ ni podlage.

VSL Sklep II Cp 1436/2024, 8. 1. 2025

Sodišče prve stopnje je pravilno zavrnilo predlagano začasno odredbo, ker zatrjevano ravnanje toženke temelji na zakonu in zato ni samovoljno ter protipravno.

VSM Sklep I Cp 907/2024, 8. 1. 2025

2. Verjeten obstoj terjatve

3. Verjeten obstoj nevarnosti

Opozoriti velja na vsebinsko razliko med nevarnostjo, ki jo je treba izkazati v primeru zavarovanja nedenarne terjatve (zadostuje objektivna nevarnost), in nevarnostjo, ki jo je treba izkazati v primeru zavarovanja denarne terjatve (subjektivna nevarnost). Subjektivna nevarnost mora temeljiti na dolžnikovih ravnanjih in mora biti konkretna. Ne zadostuje možnost, da bo dolžnik razpolagal s premoženjem. Upnik mora izkazati dolžnikovo ravnanje, katerega posledica je zmanjševanje njegovega premoženja in s tem zmanjševanje možnosti za uspešno uveljavljanje denarne terjatve. Pri subjektivni nevarnosti mora ogroženost za uveljavitev terjatve izhajati iz dolžnikovega razpolaganja s premoženjem.

VSL Sklep II Cp 2193/2024, 16. 1. 2025

Dejstvo je verjetno, ko več razlogov govori za kot zoper njegov obstoj. Verjetnost pri začasnih odredbah pa je pogosto še bolj smotrno pojmovati kot nevezanost (ali ohlapnejšo vezanost) na sistem pravil ugotavljanja dejstev v ZPP. Določbe ZPP se v postopku zavarovanja uporabljajo smiselno (15. člen ZIZ), opisano pojmovanje verjetnosti pa je smiselno, saj se dobro prilega zapovedi hitrosti in potrebi po fleksibilnosti odločanja, ki veljata na področju začasnih odredb, ki pa morata biti primerni glede na vse okoliščine zadeve, med drugim glede na zbrano, ponujeno - in včasih tudi potencialno razpoložljivo, a nepredloženo (zamolčano) trditveno ali dokazno gradivo. Prav nepredloženo, a razpoložljivo trditveno in še zlasti dokazno gradivo je bilo najpomembnejši kriterij presoje sodišča prve stopnje, ki ji pritožbeno sodišče pritrjuje.

VSL Sklep I Cpg 538/2024, 20. 11. 2024

Za subjektivno nevarnost po drugem odstavku 270. člena ZIZ mora biti izkazano konkretno ravnanje dolžnika, ki ima lahko za posledico otežitev ali preprečitev možnosti, da bi upnik dejansko prišel do poplčila terjatve. Tožnica je sicer navedla, da je toženka prodala del nepremičnin v X. na Hrvaškem, vendar je poleg tega lastnica velikega števila nepremičnin v Sloveniji in poslovnega deleža v hčerinski družbi, glede katerih tožnica ne zatrjuje nobenih konkretnih toženkinih ravnanj v smeri onemogočanja ali otežitve uveljavitve tožničine terjatve. Ker je toženka, poleg nedoločenega števila nepremičnin na Hrvaškem, lastnica še velikega števila nepremičnin v Sloveniji in poslovnega deleža v hčerinski družbi, ni mogoče zaključiti, da so se s prodajo dela nepremičnin v k. o. X. na Hrvaškem zmanjšale možnosti za uspešno uveljavljanje tožničine denarne terjatve.

VSL Sklep I Cpg 469/2024, 23. 10. 2024

Sodišče prve stopnje je v sklepu navedlo sodno prakso, na podlagi katere je predstavilo argumente, ki prepričljivo potrjujejo, da niso izpolnjene zakonske predpostavke za izdajo začasne odredbe. Tudi pritožba navaja sodno prakso, ki pa ni istovetna z obravnavanim primerom, kar ob upoštevanju načela pravne enakosti pomeni, da jo ni moč upoštevati. Tožnik tudi ni navedel posebnih okoliščin, ki bi terjale drugačno vrednotenje - torej da gre za tako imenovani izjemni dejanski stan, ki ni istoveten s primeri iz sodne prakse, na katerih je sodišče prve stopnje oprlo odločitev.

Iz sodne prakse izhaja, da so vrednostno merilo za izdajo začasne odredbe dolžnikova (toženčeva) konkretna ravnanja, katerih namen je razpolagati s premoženjem, da bo uveljavitev terjatve upnika (tožnika) otežena/onemogočena. Odločilna so torej konkretna ravnanja dolžnika/toženca (subjektivna nevarnost) in ne zgolj (objektivno) stanje. Tožnik bi torej moral dokazati s stopnjo verjetnosti nevarnost toženčevega aktivnega delovanja oziroma opustitve v smeri onemogočanja ali oteževanja uveljavljanja terjatve.

VSL Sklep I Cp 1514/2024, 11. 10. 2024

4. Neznatna škoda

Pri objektivni nevarnosti je vir nevarnosti lahko (poleg ravnanja dolžnika) tudi ravnanje tretjega ali kaj drugega. Nevarnost glede vira mora biti konkretizirana. Toženčevo življenje v tujini in njegova materialna nevezanost na Slovenijo, brez dodatnih okoliščin, ki bi kazale na to, da bo z nepremičninami razpolagal, za utemeljitev objektivne nevarnosti ne zadoščajo.

Načeloma je vsak poseg v lastninsko pravico škodljiv in zato ni mogoče šteti, da pomeni prepoved odtujitve in obremenitve le neznatno škodo v smislu tretjega odstavka 272. člena ZIZ.

VSL Sklep II Cp 259/2025, 19. 2. 2025

5. Domneva nevarnosti

Opozoriti velja na vsebinsko razliko med nevarnostjo, ki jo je treba izkazati v primeru zavarovanja nedenarne terjatve (zadostuje objektivna nevarnost), in nevarnostjo, ki jo je treba izkazati v primeru zavarovanja denarne terjatve (subjektivna nevarnost). Subjektivna nevarnost mora temeljiti na dolžnikovih ravnanjih in mora biti konkretna. Ne zadostuje možnost, da bo dolžnik razpolagal s premoženjem. Upnik mora izkazati dolžnikovo ravnanje, katerega posledica je zmanjševanje njegovega premoženja in s tem zmanjševanje možnosti za uspešno uveljavljanje denarne terjatve. Pri subjektivni nevarnosti mora ogroženost za uveljavitev terjatve izhajati iz dolžnikovega razpolaganja s premoženjem.

VSL Sklep II Cp 2193/2024, 16. 1. 2025

6. Ureditvene (regulacijske) začasne odredbe

Izdaja regulacijske začasne odredbe zahteva restriktiven pristop glede na njen namen začasne ureditve spornega razmerja med strankami. Pritožniki bi morali konkretno utemeljiti okoliščine, ki upravičujejo izdajo take odredbe, a tega glede zatrijevanega pogoja verjetnosti nastanka težko nadomestljive škode niso storili.

VSL Sklep I Cp 1261/2024, 17. 1. 2025

Pritožba ne izpodbija (po oceni pritožbenega sodišča pravičnega) zaključka sodišča prve stopnje, da gre za t. i. regulacijsko začasno odredbo, v zvezi s katero je treba postopati še posebej restriktivno in ki jo je mogoče izdati le v primeru grožnje nastanka nenadomestljive ali težko nadomestljive škode, ne pa tudi v drugih primerih iz drugega odstavka 272. člena, niti v primeru iz tretjega odstavka 270. člena ZIZ. Sodišče prve stopnje je predlog zavrnilo iz razloga, ker tožnika nista uspela niti s stopnjo verjetnosti izkazati nevarnosti nastanka težko nadomestljive ali nenadomestljive škode. Ker je sodišče prve stopnje ugotovilo, da predlog že iz tega razloga ni utemeljen, se z drugimi pogoji za izdajo začasne odredbe, med drugim verjetnostjo obstoja terjatve, niti ni bilo dolžno ukvarjati.

Namen začasnih odredb ni "varovanje sodnega varstva," temveč zavarovanje terjatve, pa tudi slednje ni edini pogoj za izdajo regulacijske začasne odredbe, temveč mora biti izkazana tudi nevarnost nastanka nenadomestljive ali težko nadomestljive škode.

VSL Sklep I Cp 1425/2024, 16. 9. 2024

271. člen (Vrste začasnih odredb)

1. Splošno
2. Namen začasne odredbe
3. Prepoved, da dolžnik ne sme razpolagati s premočninami in hramba teh stvari ter vpis prepovedi v register
4. Prepoved, da dolžnik ne sme odtujiti ali obremeniti svoje nepremičnine ali stvarnih pravic in zaznamba te prepovedi v zemljiški knjigi
5. Prepoved dolžnikovemu dolžniku, da dolžniku ne sme izplačati terjatve ali mu izročiti stvari ter prepoved dolžniku, da ne sme sprejeti stvari, izterjati terjatve ali razpolagati z njimi
6. Nalog organizaciji za plačilni promet, da mora dolžniku ali drugemu po njegovem nalogu odreči izplačilo denarnega zneska za katerega je izdana začasna odredba, z dolžnikovega računa
7. Druge vrste začasnih odredb

272. člen (Pogoji za začasno odredbo)

1. Splošno

Bistvene pa so zaveze, ki jih je toženka dala tožniku v trenutku sklenitve sporne pogodbe oziroma v fazi njenega sklepanja.

VSL Sklep II Cp 37/2025, 24. 1. 2025

Sodišče prve stopnje je pravilno zavrnilo predlagano začasno odredbo, ker zatrjevano ravnanje toženke temelji na zakonu in zato ni samovoljno ter protipravno.

VSM Sklep I Cp 907/2024, 8. 1. 2025

V postopku zavarovanja vročanje odgovora na ugovor ni obvezno. Načelo kontradiktornosti pa je kljub temu lahko kršeno, če sodišče odločitev opre na trditev ali dokaz upnice (v konkretnem primeru tožnice) iz odgovora na ugovor, ne da bi dolžniku (v konkretnem primeru toženki) prej dalo možnost, da se o tem izjavi. Tako je ustaljeno stališče sodne prakse.

VSL Sklep I Cp 1965/2024, 8. 1. 2025

Kljub dokaznemu standardu verjetnosti, ki velja v postopku za izdajo začasne odredbe, to ne pomeni, da je dokazovanje z zaslišanjem strank ali prič izključeno in da sodišče izvede le "dokazno oceno" trditev. Za to ne v ZPP ne v ZIZ ni podlage.

VSL Sklep II Cp 1436/2024, 8. 1. 2025

Izvršilnega naslova tožniki s predlagano začasno odredbo niso pridobili, ker niso predlagali, da sodišče toženki naloži, da ograjo sama odstrani. Šele, ko bi potekel rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti, bi izdana začasna odredba dobila naravo sklepa o izvršbi (268. člen ZIZ) in tožniki možnost prisilne izvršitve toženkine obveznosti. Predlagana začasna odredba pa ne vsebuje ničesar, kar bi bilo treba prisilno izvršiti.

VSL Sklep II Cp 1622/2024, 20. 11. 2024

V postopku zavarovanja se kontradiktornost nujno ne zagotavlja pred izdajo začasne odredbe, ampak šele naknadno z vložitvijo ugovora zoper prvostopenjsko odločitev, kar je skladno z določbami ZIZ in stališči Ustavnega sodišča. Je pa zato še toliko bolj potrebno oziroma nujno, da se sodišče prve stopnje v sklepu, s katerim odloča o ugovoru zoper sklep o začasni odredbi, do ugovornih navedb

tudi opredeli. V nasprotnem primeru, če sklep o ugovoru predstavlja le prepis navedb strank in nato v delu, ki naj bi predstavljal obrazložitev odločitve o ugovoru le prepis sklepa o začasni odredbi, je načelo kontradiktornosti dejansko izvotljeno. Ugovorne navedbe so dopustne in za odločitev pomembne, v izpodbijanem sklepu pa o njih ni najti razlogov. Gre za absolutno bistveno kršitev določb postopka iz 8. točke drugega odstavka 339. člena ZPP.

Vpis zadeve v posamezen vpisnik sodišča sam po sebi ne vpliva niti na pristojnost niti na pravila postopka. Zato morebiten napačen vpis zadeve v posamezen vpisnik sodišča še ne predstavlja kršitve pravice do zakonitega (naravnega) sodnika. Pritožba pa ne zatrjuje, da sodnica, ki je izdala izpodbijani sklep, ne bi bila določena skladno z vnaprejšnjimi pravili ZS, Sodnega reda in letnega razporeda dela sodnikov, kot tudi ne navaja, da bi sodišče prve stopnje uporabilo kakšno določbo, ki jo sme uporabiti samo v gospodarskih sporih.

VSL Sklep I Cpg 278/2024, 11. 7. 2024

Na podlagi trditev in dokazov sta upnika s stopnjo verjetnosti, ki je podana takrat, če je razlogov, ki govorijo v prid nekega zaključka več od tistih, ki kažejo nasprotno, izkazala obstoj nedenarne terjatve.

VSC Sklep I Ip 317/2023, 18. 1. 2024

2. Predpostavke za izdajo začasne odredbe - nedenarne terjatve

Pri objektivni nevarnosti je vir nevarnosti lahko (poleg ravnanja dolžnika) tudi ravnanje tretjega ali kaj drugega. Nevarnost glede vira mora biti konkretizirana. Toženčevo življenje v tujini in njegova materialna nevezanost na Slovenijo, brez dodatnih okoliščin, ki bi kazale na to, da bo z nepremičninami razpolagal, za utemeljitev objektivne nevarnosti ne zadoščajo.

Načeloma je vsak poseg v lastninsko pravico škodljiv in zato ni mogoče šteti, da pomeni prepoved odtujitve in obremenitve le neznatno škodo v smislu tretjega odstavka 272. člena ZIZ.

VSL Sklep II Cp 259/2025, 19. 2. 2025

V tej pravdi se s stopnjo verjetnosti nakazuje, da v primeru, če bi bil zahtevk tožnice utemeljen, polnega učinka končne meritorne odločitve v tej pravdi in polnega učinka Direktive ne bo mogoče zagotoviti brez začasnega zavarovanja, s katerim bi se zadržalo plačevanje mesečnih obrokov, zapadlih na podlagi sporne pogodbe. To pa je - poleg verjetnosti obstoja terjatve na ničnost pogodbe - edini relevantni pogoj, ki ga je mogoče postaviti tožnici za utemeljitev predlaganega zavarovanja, če naj se nacionalna zakonodaja in sodna praksa razlagata lojalno, kot nalaga sodba SEU C-287/22.

Glede na navedeno se izkaže, da evroskladna razlaga relevantnih določb ZIZ v navedenih potrošniških sporih omogoča znatno znižane standarde sicer strogo pojmovanih pogojev za ureditvene začasne odredbe, in da je stališče iz citirane zadeve tukajšnjega pritožbenega stališča I Cp 2075/2023 osamljeno oz. v večinski praksi istega sodišča preseženo.

VSL Sklep I Cp 2110/2024, 6. 2. 2025

Pravica do vlaganja predlogov za izvršbo predstavlja del ustavne pravice do sodnega varstva, ki jo lahko omejita zgolj ustava ali zakon. Ob tehtanju ustavne pravice tožnika do zasebne lastnine ter njegove pravice kot potrošnika ter na drugi strani pravice toženke do sodnega varstva pretehta slednja, saj ima tožnik v primeru morebitnega izvršilnega postopka na podlagi izdane začasne odredbe možnost ugovora, ki ga ščiti pred morebitno zlorabo teh institutov s strani toženke.

V fazi zavarovanja terjatve je treba upoštevati le evrsko glavnico brez obrestnega dela, ostalo pa bo predmet odločanja o obsegu morebitnega vrnitvenega zahtevka.

VSL Sklep I Cp 1780/2024, 17. 1. 2025

V postopku zavarovanja vročanje odgovora na ugovor ni obvezno. Načelo kontradiktornosti pa je kljub temu lahko kršeno, če sodišče odločitev opre na trditev ali dokaz upnice (v konkretnem primeru tožnice) iz odgovora na ugovor, ne da bi dolžniku (v konkretnem primeru toženki) prej dalo

možnost, da se o tem izjavi. Tako je ustaljeno stališče sodne prakse.

VSL Sklep I Cp 1965/2024, 8. 1. 2025

Zahteva 394. člena OZ, da se solidarnost odkloni izrecno, izključuje uporabo drugega odstavka 82. člena OZ.

VSL Sklep I Cpg 552/2024, 5. 12. 2024

Sporočilna vrednost konkretnih opozoril nacionalnega regulatorja v Sloveniji in direktorja švicarskega nacionalnega regulatorja, ki sta pravzaprav napovedala rast CHF in torej "črni scenarij", je povsem drugačna od abstraktne predstavitve, na katero se sklicuje tožena stranka v pritožbi.

VSL Sklep II Cp 1845/2024, 22. 11. 2024

V predlogu tožnikov ni konkretnih navedb glede prepovedi razpolaganja s terjatvami po spornih kreditnih pogodbah, izterjevanju teh terjatev v izvršilnem postopku ali drugačnem uveljavljanju poplačila ter terjatev in je utemeljeno stališče odgovora na pritožbo, da tožnika nista izkazala pogojev za izdajo začasne odredbe, kakršno sta predlagala pod 2. točko. Izrek denarne kazni kot sredstvo izvršbe je bil predlagan le v zvezi z 2. točko predloga za izdajo začasne odredbe, in ker je sodišče prve stopnje predlog v tej točki utemeljeno zavrnilo, je pravilna tudi odločitev o zavrnitvi predloga za izrek denarne kazni.

VSL Sklep II Cp 843/2024, 21. 11. 2024

Izvršilnega naslova tožniki s predlagano začasno odredbo niso pridobili, ker niso predlagali, da sodišče toženki naloži, da ograjo sama odstrani. Šele, ko bi potekel rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti, bi izdana začasna odredba dobila naravo sklepa o izvršbi (268. člen ZIZ) in tožniki možnost prisilne izvršitve toženkine obveznosti. Predlagana začasna odredba pa ne vsebuje ničesar, kar bi bilo treba prisilno izvršiti.

VSL Sklep II Cp 1622/2024, 20. 11. 2024

Ker pisen in po notarju overjen sporazum o delitvi skupnega premoženja zakoncev ne pomeni le sporazumne določitve deležev na skupnem premoženju in njegove delitve, ampak tudi soglasje zakoncev o obsegu premoženjske mase, ki je skupno premoženje, torej o tem, kaj sploh spada v skupno premoženje, je poslovni delež, tudi če je bil skupen, najkasneje s sklenitvijo sporazuma to prenehal biti.

VSL Sklep II Cp 1634/2024, 17. 10. 2024

Sodišče prve stopnje je predlog nasprotnih udeležencev zavrnilo, ker je zaključilo, da nista zmogla potrebnega trditvenega in dokaznega bremena o nastanku težko nadomestljive škode, s čimer nista izkazala pogoja iz 2. alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ, to je potrebnosti predlagane začasne odredbe, da se prepreči nastanek težko nadomestljive škode in katerega izkazanost je nujen (zakonski) pogoj za izdajo začasne odredbe.

Takšna presoja trditev je prepričljiva in pravilna.

VSC Sklep I Cp 248/2024, 21. 8. 2024

Ker je v obravnavanem primeru ustrezno zavarovanje nedenarne terjatve doseženo že z začasnim zadržanjem učinkovanja obravnavane kreditne pogodbe, je predlog za izdajo začasne odredbe v delu, ki se nanaša na prepoved razpolaganja, izterjave in poplačila terjatev, ter posledično za izrek denarne kazni za primer kršitve teh prepovedi, pravilno zavrjen.

Vprašanji reverzibilnosti in tehtanja neugodnih posledic za upnika in dolžnika za ureditvene začasne odredbe za zadržanje izvrševanja potrošniških pogodb z nepoštenimi pogodbenimi pogoji, nista pravno odločilni. Ob verjetnosti nedenarne terjatve o ničnosti potrošniške pogodbe in denarne terjatve o vrnitvenem zahtevku, je odločilen le še pogoj težko nadomestljive škode (drugi odstavek 272. člena ZIZ), ki ga je treba razlagati tako, da je izpolnjen, kadar je izkazano, da brez začasnega ukrepa za odlog plačila mesečnih obrokov, zapadlih na podlagi obravnavane pogodbe z nepoštenim

pogodbenim pogojem, ne bi bilo mogoče zagotoviti polnega učinka končne meritorne odločitve (60. točka obrazložitve sodbe SEU C-2287/22). Odločilna je možnost vzpostavitve pravnega in dejanskega položaja, v katerem bi bil potrošnik, če ne bi bilo obravnavanega nepoštenega pogodbenega pogoja.

VSL Sklep II Cp 1219/2024, 24. 7. 2024

Ob nespornem dejstvu kršitve temeljnega posla (zamude in napak, ki jih upnik ni odpravil), nadaljnje ugotavljanje višine stroškov odprave napak, brez kakršnega koli medsebojnega dogovora v smislu ne-unovčitev bančne garancije, ne more voditi do tega, da bi postala unovčitev bančne garancije očitno in nesporno neutemeljena. V primeru, če se po dolžnikovem ugovoru zoper izdano začasno odredbo ugotovi, da predpostavke za izdajo začasnih odredb niso izkazane, se izrek sklepa oblikuje tako, da se ugovoru dolžnika ugotovi, sklep o začasni odredbi razveljavi in predlog za izdajo začasnih odredb zavrne. Takšen izrek predstavlja celoto.

VSL Sklep I Cpg 259/2024, 20. 6. 2024

Sodišče prve stopnje je pravilno ocenilo, da je terjatev s prvo začasno odredbo že v zadostni meri zavarovana. Čeprav ne preprečuje, da bi dolžnici (toženki) objavili ponudbo za prodajo nepremičnin, ki bi jo morebiti sprejela tretja oseba, preprečuje, da bi se na to tretjo osebo prenesla lastninska pravica. Zaradi zaznamovane prepovedi obremenitve in odtujitve se ne bi mogla vpisati v zemljiško knjigo. Zaradi tega tretji (tudi, če bi pristojna upravna enota posel odobrila) ne bi pridobil pravic, ki bi tožnikoma preprečevale uspešno uveljavitev terjatve. Tako nevarnost, da bo uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena (po prvi alineji drugega odstavka 272. člena ZIZ), ob upoštevanju že izdane začasnih odredb ni podana. Iz enakih razlogov odredba ni potrebna, da se prepreči uporaba sile ali nastanek težko nadomestljive škode (druga alineja drugega odstavka 272. člena ZIZ).

Nadalje predlagana začasna odredba tudi ni v funkcionalnem razmerju s tožbenim zahtevkom (načelo koneksnosti). Vsebina in učinek začasnih odredb morata ostati v mejah tožbenega zahtevka. Z ugoditvijo predlogu za izdajo začasnih odredb bi tožnika dosegla nekaj nasprotnega, kot uveljavljata s tožbenim zahtevkom. Takšna začasna odredba, ki po vsebini povsem prekriva tožbeni zahtevek, bi toženkama v bistvu prepovedala izpolnitev tožbenega zahtevka - in to ne zgolj prostovoljno izpolnitev med pravdo, temveč še 30 dni po pravnomočnem zaključku postopka.

VSL Sklep II Cp 274/2024, 21. 3. 2024

Ob izdaji začasnih odredb je sodišče prve stopnje le sledilo navedbam upnice, da je sklic skupščine ničen, ker je skupščino sklicala neupravičena oseba, zaradi česar bi bili na tej skupščini sprejeti sklepi nični. V ugovornem postopku pa jih ni preizkusilo glede na podane ugovorne razloge druge dolžnice. Druga dolžnica je namreč ugovarjala, da upnica s predlogom uveljavlja zavarovanje terjatve na ugotovitev ničnosti sklica skupščine, ki je po zakonu nima, ker so nični lahko le sklepi, sprejeti na skupščini.

V ponovnem odločanju se bo sodišče prve stopnje moralo opredeliti tudi do ugovora druge dolžnice, da je upnica v predlogu za izdajo začasnih odredb o škodi podala povsem pavšalne navedbe, regulacijske začasnih odredbe pa je dovoljeno izdati le ob restriktivni presoji, ali je odredba potrebna, da se prepreči nastanek težko nadomestljive škode.

VSL Sklep I Cpg 8/2024, 12. 3. 2024

3. Ureditvene (regulacijske) začasnih odredb

V tej pravdi se s stopnjo verjetnosti nakazuje, da v primeru, če bi bil zahtevek tožnice utemeljen, polnega učinka končne meritorne odločitve v tej pravdi in polnega učinka Direktive ne bo mogoče zagotoviti brez začasnega zavarovanja, s katerim bi se zadržalo plačevanje mesečnih obrokov, zapadlih na podlagi sporne pogodbe. To pa je - poleg verjetnosti obstoja terjatve na ničnost pogodbe - edini relevantni pogoj, ki ga je mogoče postaviti tožnici za utemeljitev predlaganega zavarovanja,

če naj se nacionalna zakonodaja in sodna praksa razlagata lojalno, kot nalaga sodba SEU C-287/22.

Glede na navedeno se izkaže, da evroskladna razlaga relevantnih določb ZIZ v navedenih potrošniških sporih omogoča znatno znižane standarde sicer strogo pojmovanih pogojev za ureditvene začasne odredbe, in da je stališče iz citirane zadeve tukajšnjega pritožbenega stališča I Cp 2075/2023 osamljeno oz. v večinski praksi istega sodišča preseženo.

VSL Sklep I Cp 2110/2024, 6. 2. 2025

Izdaja regulacijske začasne odredbe zahteva restriktiven pristop glede na njen namen začasne ureditve spornega razmerja med strankami. Pritožniki bi morali konkretno utemeljiti okoliščine, ki upravičujejo izdajo take odredbe, a tega glede zatrjevanega pogoja verjetnosti nastanka težko nadomestljive škode niso storili.

VSL Sklep I Cp 1261/2024, 17. 1. 2025

Pravica do vlaganja predlogov za izvršbo predstavlja del ustavne pravice do sodnega varstva, ki jo lahko omejeta zgolj ustava ali zakon. Ob tehtanju ustavne pravice tožnika do zasebne lastnine ter njegove pravice kot potrošnika ter na drugi strani pravice toženke do sodnega varstva pretehta slednja, saj ima tožnik v primeru morebitnega izvršilnega postopka na podlagi izdane začasne odredbe možnost ugovora, ki ga štiti pred morebitno zlorabo teh institutov s strani toženke.

V fazi zavarovanja terjatve je treba upoštevati le evrsko glavnico brez obrestnega dela, ostalo pa bo predmet odločanja o obsegu morebitnega vrnitvenega zahtevka.

VSL Sklep I Cp 1780/2024, 17. 1. 2025

V zvezi z izdajo začasnih ukrepov treba tudi nacionalna postopkovna pravila razlagati na način, da ne omejujejo in pretirano otežujejo (ali celo onemogočajo) vložitev kakršnih koli razpoložljivih pravnih sredstev, saj morajo biti potrošniki deležni učinkovitega pravnega varstva. Tudi pri izdaji začasnih odredb po slovenskem pravu je tako treba upoštevati duh Direktive 93/13, to pomeni, da so lahko posamezne nacionalne določbe (OZ, ZVPot in ZPotK) iz uporabe izključene, če niso skladne z direktivo, oziroma se morajo razlagati na način, da so z direktivo skladne.

V zvezi z verjetnostjo obstoja terjatve iz dajatvenega tožbenega zahtevka (na plačilo zneska 51.613,49 EUR s pripadki), se pritožba neutemeljeno zavzema za to, da je toženka upravičena tudi do koristi za uporabo tujega denarja po 193. členu OZ. Iz sodbe SEU C-520/21 z dne 15. 6. 2023 kot bistveno izhaja, da lahko banka zahteva od potrošnika, ki mu je dala potrošniški kredit, samo to, kar je dala potrošniku ob sklenitvi kreditne pogodbe. Na več mestih poudarja, da je zaradi tega, ker je banka v pogodbo vključila nepošteno pogoje, prišlo do ničnosti pogodbe o hipotekarnem kreditu in ji zato ni mogoče dodeliti nadomestila za izgubo dobička, podobnega temu, ki ga je pričakovala na podlagi navedene pogodbe (točka 82 sodbe).

Nadalje sta glede na pritožbena zatrjevanja bistveni točki 76 in 78 sodbe SEU C-520/21. Iz točke 78 pa izhaja, da bi razlaga nacionalnega prava, v skladu s katero bi imela kreditna institucija pravico, da od potrošnika zahteva nadomestilo, ki presega vračilo kapitala, izplačanega iz naslova izpolnitve te pogodbe, in da zato prejme nadomestilo za potrošnikovo uporabo tega kapitala, prispevala k odpravi odvrčalnega učinka, ki ga ima ničnost navedene pogodbe na prodajalce ali ponudnike. To pomeni, da banka ne more biti upravičena niti do pogodbenih, niti do zamudnih obresti, niti do kakršnihkoli drugih obogatitvenih obresti ali koristi. Če bi bila banka v tem primeru upravičena do povračila pogodbenih obresti, za kar se zavzema pritožba (obresti zaradi uporabe kapitala), ne bi bil zagotovljen odvrčalni učinek, ki mu sledi Direktiva 93/13.

Iz zgoraj navedenih razlogov je tudi neutemeljeno sklicevanje pritožbe na prvi odstavek 87. člena OZ. V obravnavani zadevi, ko gre za vrnitev denarnega zneska, ne gre za takšno situacijo, saj se navedeno določilo nanaša na primere, ko je bila stvar med trajanjem pogodbenega razmerja uničena, prodana itd., torej ko stvari ni mogoče več vrniti. Ne glede na to, pa tudi navedene določbe OZ ni mogoče uporabiti, ker nasprotuje razlogom sodbe SEU C-520/21 z dne 15. 6. 2023, ki je na

zastavljeno vprašanje med drugim odgovorilo, da je treba člen 6(1) in člen 7(1) Direktive sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nepoštenih pogojih po v potrošniških pogodbah razlagati tako, da nasprotujeta sodni razlagi nacionalnega prava, v skladu s katero ima kreditna institucija pravico od potrošnika zahtevati nadomestilo, ki presega vračilo kapitala, izplačanega iz naslova izpolnitve te pogodbe, in plačilo zamudnih obresti po zakonski obrestni meri od datuma opomina.

V zvezi z izdano začasno odredbo v obravnavani zadevi, pritožbeno sodišče kot pomembno izpostavlja še točko 62. sodbe SEU C-287/22 z dne 15. 6. 2023 iz katere izhaja, da je sprejetje takšnih začasnih ukrepov (na odložitev izpolnjevanja obveznosti) še toliko nujnejše, kadar je navedeni potrošnik zadevni banki plačal znesek, ki je višji od izposojenega zneska, še preden je ta potrošnik začel postopek. Prav za to gre v obravnavani zadevi, ko tožnika zatrjujeta, da sta na dan vložitve tožbe toženki že poravnala celotno glavnico in le-to preplačala v znesku 51.613,49 EUR.

VSM Sklep I Cp 904/2024, 8. 1. 2025

Sodišče prve stopnje utemeljeno ni pritrdilo toženki, da je pojasnilno dolžnost opravila, ker jo je izpolnila tako, kot ji je nalagal takrat veljavni ZPotK. Pravilno je ocenilo, da splošno opozarjanje kreditorejmalcev, da s sklenitvijo kreditne pogodbe prevzemajo obrestno in valutno tveganje ter da se lahko spremenijo mesečne anuitete, ne zadošča standardu pojasnilne dolžnosti, ki bi mu morale banke zadostiti ob sklepanju kreditnih pogodb. Nadaljnja evolucija prava tudi ni oblikovala novih, dodatnih in strožjih zahtev in ni za toženko vzpostavila nemogočega dokaznega bremena, ampak se je ob obravnavanju številnih primerov obogatilo spoznanje o delovanju oziroma vplivu tuje valute kot pogodbenega pogoja na potrošniške kreditne pogodbe.

VSL Sklep I Cp 1612/2024, 17. 12. 2024

Ob lojalni (evroskladni) razlagi pravilnost stališča o verjetno izkazani nevarnosti nastanka težko nadomestljive škode izkazuje že ugotovitev, da je tožnik toženki že plačal več kot je od nje prejel (toženka ne prereka trditev, da je tožnik prejel 50.763,59 EUR, in ji do 30. 11. 2023 plačal 71.348,91 EUR). V primeru nadaljnjega plačevanja kredita med postopkom bi moral zaradi preplačila spreminjati tožbo ali (v primeru plačila obrokov po zaključku sojenja na prvi stopnji in med pritožbenim postopkom) vložiti novo tožbo, kar je povezano z obveznostjo plačila stroškov postopka. Prav to pa je tisto, kar je glede na cilj zavarovanja, ki je v vzpostavitvi pravnega in dejanskega položaja, v katerem bi bil potrošnik, če nepoštenega pogoja ne bi bilo, treba preprečiti: poslabšanje premoženjskega stanja tožnika zaradi finančnega bremena, povezanega z uveljavljanjem povračilnih zahtevkov.

VSL Sklep II Cp 1621/2024, 3. 12. 2024

Takšen (morebitni negativni) vpliv na načelo učinkovitosti potrošniškega prava v luči razlage SEU v okoliščinah konkretnega primera ne ustreza pravnemu standardu težko nadomestljive škode v pomenu iz druge alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ, pač pa materialnopravno predstavlja za potrošnika neugodno posledico v smislu določbe tretje alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ, do česar se bo sodišče opredelilo v nadaljevanju.

V zaključku pritožbeno sodišče še opozarja, da mora sodišče prve stopnje glede na zgoraj citirano sodno prakso SEU materialnopravne in procesne določbe ZIZ v postopku izdaje začasne odredbe interpretirati tako (če to seveda omogočajo v pravu uveljavljene metode razlage), da bo zagotovljen polni učinek kasnejše (morebitne) končne meritorne odločbe, s katero bi bilo ugodeno tožbenemu zahtevku zaradi ugotovitve ničnosti kreditne pogodbe.

VSC Sklep I Cp 271/2024, 28. 11. 2024

Pritožbeno sodišče izpostavlja, da reverzibilnost kot pogoj za izdajo začasne odredbe v ZIZ ni izrecno določena. Kot pogoj za izdajo ureditvene začasne odredbe se uporablja na podlagi odločbe Ustavnega sodišča RS Up-275/97, glede katere je sodna praksa zavzela stališče, da je bila izdana v zadevi, ki ni primerljiva z zadevami, kot je predmetna - takimi, v katerih kreditorejmalci zahtevajo ugotovitev ničnosti kreditnih pogodb z valutnimi klavzulami. Sodišče prve stopnje se je nanjo

nepravilno oprlo. Pogoj reverzibilnosti, določen s to ustavno odločbo, v predmetni zadevi ni uporabljen. Zaključek sodišča prve stopnje, da je predlog tožnikov za izdajo začasne odredbe neutemeljen, ker nista zatrjevala obstoja pogoja reverzibilnosti, je materialnopravno zmoten.

Reverzibilnost (tudi) glede na razloge zadeve SEU C-287/22 ni pravno odločilen pogoj za presojo utemeljenosti začasne odredbe, s katero se zahteva začasno zadržanje izvajanja domnevno nične potrošniške kreditne pogodbe z valutno klavzulo.

VSL Sklep I Cp 681/2024, 27. 11. 2024

Ob lojalni (evroskladni) razlagi pogoja iz 2. alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ za pravilnost stališča o verjetno izkazani nevarnosti nastanka težko nadomestljive škode zadostujeta ugotovitvi, - da sta tožnika toženki že pred vložitvijo tožbe plačala več kot sta od nje prejela (toženka ne prereka njunih trditev, da sta prejela 50.960,03 EUR in ji do 30. 6. 2023 plačala že 66.183,32 EUR), in - da bi morala tožnika v primeru plačevanja kredita med postopkom zaradi preplačila spreminjati tožbo ali vložiti novo tožbo, kar je povezano z obveznostjo plačila stroškov postopka.

VSL Sklep II Cp 1273/2024, 22. 11. 2024

Stališč sodne prakse v zvezi z izdajo ureditvenih začasnih odredb v "običajnih" sporih (sporih brez elementa evropskega prava varstva potrošnikov), o strogi in ozki razlagi pojma težko nadomestljive škode, ni mogoče aplicirati na obravnavano zadevo, v kateri je treba pogoj iz 2. alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ razlagati lojalno (evroskladno). Ob takšni razlagi pravilnost stališča o verjetno izkazani nevarnosti nastanka težko nadomestljive škode izkazuje ugotovitev sodišča prve stopnje, da sta tožnika toženki že plačala več kot sta od nje prejela.

V primeru nadaljnega plačevanja kredita med postopkom bi morala tožnika zaradi preplačila spreminjati tožbo ali (v primeru plačila obrokov po zaključku sojenja na prvi stopnji in med pritožbenim postopkom) vložiti novo tožbo, kar je povezano z obveznostjo plačila stroškov postopka. Prav to pa je tisto, kar je glede na cilj zavarovanja, ki je v vzpostavitvi pravnega in dejanskega položaja, v katerem bi bil potrošnik, če nepoštenega pogoja ne bi bilo, treba preprečiti: poslabšanje premoženjskega stanja tožnikov zaradi finančnega bremena, povezanega z uveljavljanjem povračilnih zahtevkov.

VSL Sklep II Cp 1600/2024, 22. 11. 2024

Iz sodne prakse je razvidno, da se sicer zavarovanje z začasno odredbo nudi le za dajatvene zahtevke (taki so tudi primeri, ki jih iz sodne prakse navaja pritožba), vendar pa je zaradi načela lojalne (evroskladne) razlage treba v največji možni meri celoten nacionalni pravni red, vključno s citiranimi določbami ZIZ, razlagati v skladu s pomenom in cilji prava EU. To pa je v primerjavi z nacionalnim pravom primarno in njegovo uporabo v 3.a členu nalaga tudi Ustava RS. Razlago prava EU daje SEU, katerega odločbe so formalno zavezujoč in neposredno uporabljen pravni vir, ki ga morajo upoštevati vsa nacionalna sodišča v državah EU. Ravno razlaga SEU iz sodbe C-287/22 je bila razlog za spremembo sodne prakse, ko se zavarovanje z začasno odredbo dovoli tudi za oblikovalni zahtevke. Za tako zavarovanje pa že po naravi stvari ni potreben izrek denarne kazni - zadržanje učinkovanja nastopi že s samo začasno odredbo, ne glede na voljo in ravnanje tožene stranke.

VSL Sklep II Cp 1675/2024, 22. 11. 2024

Stališč sodne prakse v zvezi z izdajo ureditvenih začasnih odredb v "običajnih" sporih (sporih brez elementa evropskega prava varstva potrošnikov), o strogi in ozki razlagi pojma težko nadomestljive škode, ni mogoče aplicirati na obravnavano zadevo, v kateri je treba pogoj iz 2. alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ razlagati evroskladno. Ob takšni razlagi pravilnost stališča o verjetno izkazani nevarnosti nastanka težko nadomestljive škode izkazujeta že ugotovitvi: - da sta tožnika toženki že plačala več kot sta od nje prejela (toženka ne prereka trditev, da sta tožnika prejela 87.052,34 EUR, in ji do 15. 11. 2023 plačala 100.471,40 EUR), in - da bi morala tožnika v primeru plačevanja kredita med postopkom zaradi preplačila spreminjati tožbo ali (v primeru plačila obrokov

po zaključku sojenja na prvi stopnji in med pritožbenim postopkom) vložiti novo tožbo, kar je povezano z obveznostjo plačila stroškov postopka.

VSL Sklep II Cp 1890/2024, 22. 11. 2024

V skladu z načelom evropskoskladne (lojalne) razlage je za zagotovitev polnega učinka direktive in dosego v njej določenih ciljev nacionalno sodišče dolžno upoštevati celotno nacionalno pravo in uporabiti vse načine razlage, ki jih priznava nacionalno pravo. Če je za dosego takega učinka direktive potrebno, so sodišča dolžna tudi spremeniti ustaljeno sodno prakso, niso pa dolžna nacionalnega prava razlagati contra legem.

Kreditna institucija ne more zahtevati nadomestila, ki presega vračilo kapitala, izplačanega kot izpolnitev pogodbe. Da bi tožnika dolgovala nadomestilo za uporabo denarja (v višini pogodbenih obresti), tako ni verjetno izkazano.

Nacionalno sodišče je dolžno zakon razlagati tako, da je dosežen polni učinek Direktive, in da nastajanje stroškov, povezanih z uveljavljanjem povračilnih zahtevkov, ovira dosego polnega učinka Direktive.

Iz toženkinih navedb izhaja, da je tožnika opozorila na bistvene nevarnosti kredita. Glede na to in glede na diametralno nasprotno navedbo tožnikov razlogi sodišča za neizvedbo dokaza z zaslišanjem priče, ki jo je toženka predlagala za potrditev svojih navedb, z vidika pravice do dokaza niso sprejemljivi. Kljub dokaznemu standardu verjetnosti v postopku za izdajo začasne odredbe ni izključeno dokazovanje z zaslišanjem prič.

VSL Sklep II Cp 1659/2024, 14. 11. 2024

Ker gre v obravnavani zadevi za primer, ko je treba pravno razmerje oziroma tožbeni zahtevek presojati v skladu z določbami Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. 4. 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah (v nadaljevanju Direktiva 93/13/EGS) in določbami nacionalnega Zakona o varstvu potrošnikov (v nadaljevanju ZVPot) ter Zakona o potrošniških kreditih (v nadaljevanju ZpotK), je treba določbe nacionalne zakonodaje, ki se nanašajo na izdajo začasnih ukrepov, kot so začasne odredbe po slovenskem pravu, razlagati v skladu s cilji in načeli zgoraj navedene Direktive 93/13/EGS. Tako je v zvezi z izdajo začasnih ukrepov treba tudi nacionalna postopkovna pravila razlagati na način, da ne omejujejo in pretirano otežujejo (ali celo onemogočajo) vložitev kakršnih koli razpoložljivih pravnih sredstev, saj morajo biti potrošniki deležni učinkovitega pravnega varstva. Tudi pri izdaji začasnih odredb po slovenskem pravu je tako treba upoštevati duh Direktive 93/13/EGS, to pomeni, da so lahko posamezne nacionalne določbe iz uporabe izključene, če niso skladne z direktivo, oziroma se morajo razlagati na način, da so z direktivo skladne.

Nadalje sta glede na pritožbena zatrjevanja bistveni točki 76 in 78 sodbe SEU C-520/21. SEU. Iz točke 78 pa izhaja, da bi razlaga nacionalnega prava, v skladu s katero bi imela kreditna institucija pravico, da od potrošnika zahteva nadomestilo, ki presega vračilo kapitala, izplačanega iz naslova izpolnitve te pogodbe, in da zato prejme nadomestilo za potrošnikovo uporabo tega kapitala, prispevala k odpravi odvrčalnega učinka, ki ga ima ničnost navedene pogodbe na prodajalce ali ponudnike. To pomeni, da banka ne more biti upravičena niti do pogodbenih, niti do zamudnih obresti, niti do kakršnihkoli "obogatitvenih obresti", za kar se zavzema pritožba. Če bi bila banka v tem primeru upravičena do povračila pogodbenih, zamudnih ali t.i. "obogatitvenih" obresti (obresti zaradi uporabe kapitala), ne bi bil zagotovljen odvrčalni učinek, ki mu sledi Direktiva 93/13/EGS.

VSM Sklep I Cp 848/2024, 12. 11. 2024

Pritožbeno sodišče v zvezi s tem pojasnjuje, da so določbe ZIZ, ki se nanašajo na izdajo začasnih odredb, mogoče razlagati lojalno (evroskladno) tako, da ta razlaga ne bo nasprotovala ne 6(1), ne 7(1) členu Direktive, ne načelu učinkovitosti varstva potrošnikov, kot je to pojasnilo SEU v zadevi opr. št. C-287/22. V tem pogledu ni problematična zahteva ZIZ, ki upniku nalaga verjeten izkaz terjatve in druge predpostavke iz druge alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ (glede težko nadomestljive škode), saj taka zahteva izhaja tudi iz sodbe opr. št. C-287/22. Sodba SEU pa ne nalaga

pogoja reverzibilnosti. Ob lojalni razlagi slovenskega pravnega reda, ki v ZIZ takšnega pogoja niti ne določa (slovenska sodna praksa ga je oblikovala v nepotrošniških zadevah, izpeljujoče iz odločbe Ustavnega sodišča RS Up 275/97), upošteva razloge sodbe opr. št. C-287/22, reverzibilnost ni relevanten pogoj za presojo utemeljenosti začasne odredbe, s katero se zahteva začasno zadrževanje izvajanja domnevno nične potrošniške kreditne pogodbe z valutno klavzulo. Stališče, da vprašanje reverzibilnosti ni pravno odločilno, je zavzela tudi sodna praksa v zadnjih odločbah upošteva navedeno sodbo SEU.

VSL Sklep I Cp 1098/2024, 6. 11. 2024

Pritožba ne izpodbija (po oceni pritožbenega sodišča pravnega) zaključka sodišča prve stopnje, da gre za t. i. regulacijsko začasno odredbo, v zvezi s katero je treba postopati še posebej restriktivno in ki jo je mogoče izdati le v primeru grožnje nastanka nenadomestljive ali težko nadomestljive škode, ne pa tudi v drugih primerih iz drugega odstavka 272. člena, niti v primeru iz tretjega odstavka 270. člena ZIZ. Sodišče prve stopnje je predlog zavrnilo iz razloga, ker tožnika nista uspela niti s stopnjo verjetnosti izkazati nevarnosti nastanka težko nadomestljive ali nenadomestljive škode. Ker je sodišče prve stopnje ugotovilo, da predlog že iz tega razloga ni utemeljen, se z drugimi pogoji za izdajo začasne odredbe, med drugim verjetnostjo obstoja terjatve, niti ni bilo dolžno ukvarjati.

Namen začnih odredb ni "varovanje sodnega varstva," temveč zavarovanje terjatve, pa tudi slednje ni edini pogoj za izdajo regulacijske začasne odredbe, temveč mora biti izkazana tudi nevarnost nastanka nenadomestljive ali težko nadomestljive škode.

VSL Sklep I Cp 1425/2024, 16. 9. 2024

S strani obeh strank zatrjevane okoliščine, zlasti ob upoštevanju obveznosti, ki jih pri predlogih za izrek začnih ukrepov pred sodišča držav članic postavlja evropsko pravo (judikat SEU C-287/2022 Getin Noble Bank), omogočajo presojo obstoja pogoja iz tretje alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ, ki pa je sodišče prve stopnje ni opravilo. Drži sicer toženkinino stališče, da sodna praksa v preteklosti ni bila enotna pri tem, ali je mogoče izposlovati začasno odredbo v zavarovanje nedenarne terjatve tudi ob pogoju iz tretje alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ, vendar je novejša sodna praksa, zlasti zaradi zahtev evropskega prava v potrošniških pogodbenih razmerjih, glede tega vprašanja v večjem delu poenotena in dopušča zavarovanje nedenarnih terjatev tudi ob tem pogoju.

VSC Sklep I Cp 225/2024, 4. 9. 2024

4. Začasne odredbe - razmerje med starši in otroki

5. Začasne odredbe - delovna razmerja

Neutemeljen je pritožbeni očitke, da je tožnik konkretno pojasnil verjeten obstoj predpostavke iz 2. alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ, torej da je začasna odredba potrebna, da se prepreči nastanek težko nadomestljive škode. V postopku zavarovanja z začasno odredbo mora tožnik že v samem predlogu za njeno izdajo izkazati vsa pravno relevantna dejstva, to je dejstva o nastanku in obsegu škode, predvsem pa, da je taka škoda zanj težko nadomestljiva. Temu tožnik ni zadostil z zatrjevanjem, da bo zaradi izgube zaposlitve izgubil edini vir preživljanja. Že sodišče prve stopnje je pravilno pojasnilo, da se v položaju izgube dohodkov, ki v večini primerov predstavlja glavni vir preživljanja, po naravi stvari znajdejo vsi delavci, ki jim preneha delovno razmerje. Gre torej za logično posledico prenehanja delovnega razmerja, ki sama po sebi, brez ustrezne konkretizacije v posameznem primeru še ne more predstavljati izpolnjenosti pogoja iz 2. alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ - nastanka težko nadomestljive škode.

Zmotno je tudi pritožbeno vztrajanje, da je bila za izdajo začasne odredbe izpolnjena predpostavka iz 3. alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ, to je, da dolжник z izdajo začasne odredbe, če bi se tekom postopka izkazala za neutemeljeno, ne bi utrpel hujših neugodnih posledic od tistih, ki bi brez izdaje začasne odredbe nastale upniku. Čeprav sodna praksa sicer ni povsem enotna, ali je

mogoča izdaja regulacijske začasne odredbe v primeru, ko je izpolnjena le ta predpostavka, je za obravnavani primer ključno, da sodišče prve stopnje obstoja okoliščin iz 3. alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ pravilno ni ugotovilo.

Zgolj s pritožbenim ponavljanjem, da je tožnik v bolniškem staležu, ki naj bi po njegovih predvidevanjih trajal tudi v prihodnje, kar pomeni, da gre nadomestilo za bolniški stalež vključno s prispevki (trenutno) v breme Zavoda za zdravstveno zavarovanje RS, tožnik ne more uspešno dokazovati neobstoja hujših neugodnih posledic za toženko v primeru, če bi se tekom postopka začasna odredba izkazala za neutemeljeno, ker bi te (v obliki neupravičeno izplačanih bolniških nadomestil) nastajale Zavodu za zdravstveno zavarovanje RS, ki izplačano nadomestilo delodajalcu v primeru daljšega bolniškega staleža refundira. To še ne pomeni, da bi lahko delodajalec pristajal tudi na neutemeljena izplačila zgolj zato, ker zaradi predvidene refundacije v končni fazi ne bo nosil njihovega (celotnega) finančnega bremena.

VDSS Sklep Pdp 505/2024, 7. 11. 2024

6. Začasne odredbe – insolventnost

273. člen (Vrste začasnih odredb)

1. Splošno

V postopku zavarovanja vročanje odgovora na ugovor ni obvezno. Načelo kontradiktornosti pa je kljub temu lahko kršeno, če sodišče odločitev opre na trditev ali dokaz upnice (v konkretnem primeru tožnice) iz odgovora na ugovor, ne da bi dolžniku (v konkretnem primeru toženki) prej dalo možnost, da se o tem izjavi. Tako je ustaljeno stališče sodne prakse.

VSL Sklep I Cp 1965/2024, 8. 1. 2025

Kljub dokaznemu standardu verjetnosti, ki velja v postopku za izdajo začasnih odredb, to ne pomeni, da je dokazovanje z zaslišanjem strank ali prič izključeno in da sodišče izvede le "dokazno oceno" trditev. Za to ne v ZPP ne v ZIZ ni podlage.

VSL Sklep II Cp 1436/2024, 8. 1. 2025

Sodišče prve stopnje je pravilno zavrnilo predlagano začasno odredbo, ker zatrjevano ravnanje toženke temelji na zakonu in zato ni samovoljno ter protipravno.

VSM Sklep I Cp 907/2024, 8. 1. 2025

Namen predlaganega zavarovanja je dosežen že z začasnim zadržanjem učinkovanja kreditne pogodbe in notarskega zapisa in dodatno zavarovanje s prepovedjo razpolaganja s terjatvami ali uveljavljanja kakršnegakoli drugega poplačila teh terjatev ni potrebno.

VSL Sklep II Cp 1129/2024, 28. 11. 2024

Iz sodne prakse je razvidno, da se sicer zavarovanje z začasno odredbo nudi le za dajatvene zahtevke (taki so tudi primeri, ki jih iz sodne prakse navaja pritožba), vendar pa je zaradi načela lojalne (evroskladne) razlage treba v največji možni meri celoten nacionalni pravni red, vključno s citiranimi določbami ZIZ, razlagati v skladu s pomenom in cilji prava EU. To pa je v primerjavi z nacionalnim pravom primarno in njegovo uporabo v 3.a členu nalaga tudi Ustava RS. Razlago prava EU daje SEU, katerega odločbe so formalno zavezujoč in neposredno uporabljen pravni vir, ki ga morajo upoštevati vsa nacionalna sodišča v državah EU. Ravno razlaga SEU iz sodbe C-287/22 je bila razlog za spremembo sodne prakse, ko se zavarovanje z začasno odredbo dovoli tudi za oblikovalni zahtevke. Za tako zavarovanje pa že po naravi stvari ni potreben izrek denarne kazni - zadržanje učinkovanja nastopi že s samo začasno odredbo, ne glede na voljo in ravnanje tožene stranke.

VSL Sklep II Cp 1675/2024, 22. 11. 2024

Tožena stranka utemeljeno navaja, da je v ugovoru zoper sklep o izdaji začasne odredbe uveljavljala več ugovorov, tudi nedoseganje namena zavarovanja. Tega je sicer opredeljevala različno (npr. neizvršljivosti, neprimernosti) in na večih mestih.

Če pogoj po prvem odstavku 273. člena ZIZ ni izpolnjen, bi moralo sodišče prve stopnje ugoditi ugovoru. Tožena stranka utemeljeno navaja, da gre za materialnopravni pogoj za izdajo začasne odredbe.

VSC Sklep II Cpg 82/2024, 13. 11. 2024

2. Prepoved odtujitve in obremenitve premičnin

3. Prepoved odtujitve in obremenitve nepremičnin

4. Prepoved dolžniku, da ne sme storiti ničesar, kar bi lahko povzročalo škodo upniku, ter prepoved, da ne sme nič spremeniti na stvareh

Pravica do vlaganja predlogov za izvršbo predstavlja del ustavne pravice do sodnega varstva, ki jo lahko omeji zgolj ustava ali zakon. Ob tehtanju ustavne pravice tožnika do zasebne lastnine ter njegove pravice kot potrošnika ter na drugi strani pravice toženke do sodnega varstva pretehta slednja, saj ima tožnik v primeru morebitnega izvršilnega postopka na podlagi izdane začasne odredbe možnost ugovora, ki ga ščiti pred morebitno zlorabo teh institutov s strani toženke.

V fazi zavarovanja terjatve je treba upoštevati le evrsko glavnico brez obrestnega dela, ostalo pa bo predmet odločanja o obsegu morebitnega vrnitvenega zahtevka.

VSL Sklep I Cp 1780/2024, 17. 1. 2025

Zmotno je stališče, da bi bilo zaslišanje predlaganih strank in prič v nasprotju z namenom instituta začasne odredbe. Res je v postopku zavarovanja poudarjeno načelo hitrosti, a vendar to ne more iti na račun pravice strank do izjave oz. učinkovite obrambe v postopku. Seveda je povsem možno, da se bo izkazalo, da je na podlagi opravljenega zaslišanja že tudi mogoče odločiti o tožbenem zahtevku, a vendar to nikakor ni v nasprotju z namenom instituta začasne odredbe.

VSL Sklep I Cp 1966/2024, 9. 1. 2025

Iz sodne prakse je razvidno, da se zavarovanje z začasno odredbo uporablja le za dajatvene zahtevke, vendar pa je zaradi načela lojalne (evroskladne) razlage treba v največji možni meri celoten nacionalni pravni red, vključno z določbami ZIZ, razlagati v skladu s pomenom in cilji prava EU. Razlago prava EU daje SEU, katerega odločbe so formalno zavezujoč in neposredno uporabljen pravni vir, ki ga morajo upoštevati vsa nacionalna sodišča v državah EU. Ravno razlaga SEU iz že omenjene sodbje C-287/22 je bila razlog za spremembo sodne prakse, ko se zavarovanje z začasno odredbo dovoli tudi za oblikovalni zahtevek. Za tako zavarovanje pa že po naravi stvari ni potreben izrek denarne kazni – zadržanje učinkovanja nastopi že s samo začasno odredbo, ne glede na voljo in ravnanje toženke.

Vprašanji reverzibilnosti in tehtanja neugodnih posledic za upnika in dolžnika za ureditvene začasne odredbe za zadržanje izvrševanja potrošniških pogodb z nepoštenimi pogodbenimi pogoji, nista pravno odločilni. Odločilen je le pogoj težko nadomestljive škode, ki ga je treba razlagati tako, da je izpolnjen, kadar je izkazano, da brez začasnega ukrepa za odlog plačila mesečnih obrokov, zapadlih na podlagi obravnavane pogodbe, ne bi bilo mogoče zagotoviti polnega učinka končne meritorne odločitve.

VSL Sklep I Cp 1297/2024, 28. 11. 2024

Namen predlaganega zavarovanja je dosežen že z začasnim zadržanjem učinkovanja kreditne pogodbe in notarskega zapisa in dodatno zavarovanje s prepovedjo razpolaganja s terjatvami ali uveljavljanja kakršnegakoli drugega poplačila teh terjatev ni potrebno.

VSL Sklep II Cp 1129/2024, 28. 11. 2024

Ob lojalni (evroskladni) razlagi pogoja iz 2. alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ za pravilnost stališča o verjetno izkazani nevarnosti nastanka težko nadomestljive škode zadostujeta ugotovitvi, - da sta tožnika toženki že pred vložitvijo tožbe plačala več kot sta od nje prejela (toženka ne prereka njunih trditev, da sta prejela 50.960,03 EUR in ji do 30. 6. 2023 plačala že 66.183,32 EUR), in - da bi morala tožnika v primeru plačevanja kredita med postopkom zaradi preplačila spreminjati tožbo ali vložiti novo tožbo, kar je povezano z obveznostjo plačila stroškov postopka.

VSL Sklep II Cp 1273/2024, 22. 11. 2024

Ob tem preizkusu je sodišče prve stopnje pravilno ugotovilo, da je namen predlaganega zavarovanja dosežen že z začasnim zadržanjem učinkovanja kreditne pogodbe in dodatno zavarovanje z izrekanjem prepovedi razpolaganja s terjatvami, izterjave terjatev v izvršilnem postopku ali uveljavljanja kakršnegakoli drugačnega poplačila teh terjatev ni potrebno. Začasno zadržanje učinkovanja kreditne pogodbe namreč učinkuje na zapadlost terjatve, kar tudi po prepričanju višjega sodišča zadošča za zagotovitev polnega učinka končne meritorne odločitve, hkrati pa je s tem tudi vzpostavljen pravni in dejanski položaj, v kakršnem bi bila tožnica, če nepoštenih pogojev ne bi bilo, kot to zahtevata Direktiva Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nepoštenih pogojih v potrošniških pogodbah in sodba Sodišča Evropske unije (SEU) C-287/22 z dne 15. 6. 2023 RJ proti Getin Noble Bank S.A.

VSL Sklep II Cp 1338/2024, 8. 11. 2024

Ker je v obravnavanem primeru ustrezno zavarovanje nedenarne terjatve doseženo že z začasnim zadržanjem učinkovanja obravnavane kreditne pogodbe, je predlog za izdajočasne odredbe v delu, ki se nanaša na prepoved razpolaganja, izterjave in poplačila terjatev, ter posledično za izrek denarne kazni za primer kršitve teh prepovedi, pravilno zavrnjen.

Vprašanji reverzibilnosti in tehtanja neugodnih posledic za upnika in dolžnika za ureditvenečasne odredbe za zadržanje izvrševanja potrošniških pogodb z nepoštenimi pogodbenimi pogoji, nista pravno odločilni. Ob verjetnosti nedenarne terjatve o ničnosti potrošniške pogodbe in denarne terjatve o vrnitvenem zahtevku, je odločilen le še pogoj težko nadomestljive škode (drugi odstavek 272. člena ZIZ), ki ga je treba razlagati tako, da je izpolnjen, kadar je izkazano, da brez začasnega ukrepa za odlog plačila mesečnih obrokov, zapadlih na podlagi obravnavane pogodbe z nepoštenim pogodbenim pogojem, ne bi bilo mogoče zagotoviti polnega učinka končne meritorne odločitve (60. točka obrazložitve sodbe SEU C-2287/22). Odločilna je možnost vzpostavitve pravnega in dejanskega položaja, v katerem bi bil potrošnik, če ne bi bilo obravnavanega nepoštenega pogodbenega pogoja.

VSL Sklep II Cp 1219/2024, 24. 7. 2024

5. Plačevanje nadomestila plače delavcu

6. Neprimerno sredstvo zavarovanja

Tožena stranka utemeljeno navaja, da je v ugovoru zoper sklep o izdajičasne odredbe uveljavljala več ugovorov, tudi nedoseganje namena zavarovanja. Tega je sicer opredeljevala različno (npr. neizvršljivosti, neprimernosti) in na večih mestih.

Če pogoj po prvem odstavku 273. člena ZIZ ni izpolnjen, bi moralo sodišče prve stopnje ugoditi ugovoru. Tožena stranka utemeljeno navaja, da gre za materialnopravni pogoj za izdajočasne odredbe.

VSC Sklep II Cpg 82/2024, 13. 11. 2024

273.a člen (Pogoji začasno odredbo)

Obseg stikov mora biti primeren starosti otrok in v obravnavanem primeru očetu omogočiti,

da razvije varno povezavo. Gre za začasno ureditev, katere ustreznost bo, kot je že navedeno v izpodbijanem sklepu, preverjalo sodišče prve stopnje in v nadaljnjem postopku s pomočjo izvedenke klinične psihologije ugotavljalo, kakšna ureditev razmerij (tudi obsega in načina stikov) je otrokoma v največjo korist.

VSL Sklep IV Cp 298/2024, 29. 2. 2024

273.b člen (Začasne odredbe za varstvo koristi otrok)

274. člen (Varščina namesto začasne odredbe)

275. člen (Varščina kot pogoj za začasno odredbo)

276. člen (Več začasnih odredb)

277. člen (Čas, za katerega se izdaja začasna odredba)

278. člen (Prenehanje začasne odredbe)

Pritožnik graja razloge sodišča prve stopnje v zvezi z zatrjevanjem, da je imel pravico do javne objave sklepa, s tem, da je večino osebnih podatkov upnikov anonimiziral, pri čemer pa je pustil imena in priimka obeh upnikov razkrita. Pritožbene trditve so materialnopravno napačne, odločitev sodišča prve stopnje pa materialnopravno pravilna. Pritožnik poskuša s svoje materialnopravno stališče obrazložiti tudi s sklicevanjem na izjavo za javnost Vrhovnega sodišča RS v zvezi s sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. X Ips 4/2020, s katero se je Vrhovno sodišče RS opredelilo do pravice do vpogleda v sodne spise in s tem posredno do javnosti sojenja. Navedeno stališče Vrhovnega sodišča je pravilno, vendar je potrebno vedno upoštevati, da je dolžnost tudi novinarjev, ko dostopajo do odločitev sodišč, spoštovanje novinarskega etike in varovanje zasebnosti strank in udeležencev, hkrati pa tudi kot v tem konkretnem primeru, sledenju dolžnosti, ki izhajajo iz sodnih odločb v vsakem konkretnem primeru, torej opustitvenih ravnanj, določenih v sklepu o izdaji začasne odredbe v tem postopku. Posledično je tudi pravno neupoštevna trditev pritožnika, da sta upnika s tem, ko sta v svoji vlogi navajala trditve glede zdravstvenega stanja matere in sestre, privolila, da so te prišle v javnost. Pritožnika namreč nista mogla predpostavljati, da bo dolžnik kljub izdani začasni odredbi in neupoštevanje ustavne pravice iz 24. člena Ustave RS oziroma neupoštevanjem uporabe 321. in 322. ter 332. člena ZPP v zvezi s 15. členom in 239. členom ZIZ, objavil praktično celoten sklep o začasni odredbi, zgolj z brisanjem emša in davčnih števil upnikov. Sodišče prve stopnje je torej pravilno zaključilo, da je iz objave jasno razvidno tako ime kot tudi priimek upnikov, s čimer je odločba v celoti personalizirana in posledično je v popolnosti določeno tudi za katero mater in sestro upnice gre. Objava neanominiziranih sodnih odločitev z objavo osebnih podatkov o zdravstvenem stanju matere in sestre upnice je torej v nasprotju z izdano začasno odredbo in ciljem, katerega zatrjuje dolžnik v pritožbi, to je javna razprava o razmerju med svobodo tiska in pravico do zasebnosti.

Pritožnik še trdi, da je potrebno pri denarni kazni upoštevati njen namen in ostale pravne institute, ki se v pravnem redu upoštevajo pri odmeri kazenske sankcije, kot denimo stopnja ogrožanja ali posega v zavarovano dobroto ter pravne vrednote ter vse ostale okoliščine, v katerih je bilo dejanje storjeno. Višje sodišče pritožniku pojasnjuje, da se o višini prvotno zagrožene denarne kazni odloča že v okviru izdaje sklepa o začasni odredbi oziroma v ugovornem postopku, v tem konkretnem postopku pa je sodišče prve stopnje v zadostni meri upoštevalo namen izdaje sklepa začasne odredbe

v primerjavi s kršitvijo opustitvene dolžnosti dolžnika izrečene v sklepu o začasni odredbi.

VSL Sklep IV Ip 484/2021, 15. 6. 2021

279. člen (Povrnitev škode dolžniku)

279.a člen (Uporaba določb postopka o začnih odredbah)

279.b člen (Pristojnost za izdajo naloga za zamrznitev na podlagi odločbe, poravnave in javne listine)

279.c člen (Pristojnost za pridobivanje informacij o bančnem računu)

279.č člen (Preklic naloga za zamrznitev ali ustavitev njegovega izvrševanja)

279.d člen (Pristojnost za izvršitev tujega naloga za zamrznitev)

279.e člen (Izvršitev naloga za zamrznitev)

279.f člen (Pristojnost za odločanje o pravnih sredstvih)

280. člen (Služba izvršitelja)

281. člen (Pogoji za imenovanje za izvršitelja)

282. člen (Nezdružljivost opravljanja dejanj izvršbe in zavarovanja)

Ni relevantne sodne prakse.

283. člen (Imenovanje izvršitelja)

284. člen (Nastop službe izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

285. člen (Zavarovanje za odgovornost)

285.a člen (Skrbniški račun)

286. člen (Identifikacijski znaki izvršitelja)

286.a člen (Razrešitev izvršitelja)

287. člen (Dejanja po razrešitvi izvršitelja)

287.a člen (Izobraževanje izvršiteljev)

288. člen (Opravljanje službe izvršitelja)

289. člen (Odgovornost za škodo)

290. člen (Čas oprave dejanj izvršbe in zavarovanja)

291. člen (Vrstni red oprave dejanj izvršbe in zavarovanja in evidenca)

Upnik v tej zvezi pravilno opozarja na 11. točko prvega odstavka 16. člena ZIZ, ki določa pomen izraza neposredna dejanja izvršbe in zavarovanja. Ta označuje vsa v zakonu navedena dejanja, s katerimi izvršitelji zagotavljajo izvršitev ali zavarovanje upnikove terjatve in dejanja, ki so potrebna za njihovo pripravo ter izvedbo. Tako pritožba pravilno navaja, da je seznanitev s spisom in vpis v evidenco potrebno dejanje izvršitelja za pripravo in izvedbo neposrednih dejanj izvršbe (rubeža premičnin, prodaje na javni dražbi, poplačila upnika itd.). Tretji odstavek 291. člena ZIZ namreč izvršitelju nalaga vodenje evidence o izvršilnih zadevah, ki jih prejme v izvršitev. Z dodelitvijo spisa izvršitelju zanj nastane dolžnost spis ustrezno označiti in vnesti v svojo evidenco, kot je to določeno v 20. členu Pravilnika o opravljanju službe izvršitelja. Potrebno pripravljeno izvršilno dejanje izvršitelja je tudi pridobitev podatkov o vozilih dolžnika, na katere bo možno poseči v izvršbi (32. in 81. člen ZIZ).

VSM Sklep I Ip 99/2025, 26. 2. 2025

292. člen (Plačilo za opravljanje dejanj izvršbe in zavarovanja)

293. člen (Stroški izvršitelja)

294. člen (Namestnik izvršitelja)

294.a člen (Imenovanje namestnika izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

294.b člen (Pomočnik izvršitelja)

294.c člen (Nadomeščanje izvršitelja)

295. člen (Evidenca izvršiteljev in namestnikov izvršiteljev)

Ni relevantne sodne prakse.

295.a člen (Evidenca izkaznic, priponk in pečatov)

Ni relevantne sodne prakse.

296. člen (Zbornica izvršiteljev)

Ni relevantne sodne prakse.

297. člen (Nadzor nad opravljanjem službe izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

297.a člen (Nadzor nad opravljanjem službe izvršitelja v dodeljenih zadevah)

Ni relevantne sodne prakse.

297.b člen (Neposredni nadzor nad poslovanjem izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

297.c člen (Poročanje o poslovanju izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

297.č člen (Učinkovitost in ocena dela izvršitelja)

298. člen (Disciplinska odgovornost izvršiteljev)

Ni relevantne sodne prakse.

298.a člen (Uvedba postopka)

298.b člen (Disciplinski ukrepi)

Ni relevantne sodne prakse.

298.c člen (Odmera sankcije)

Ni relevantne sodne prakse.

298.č člen (Hujše disciplinske kršitve)

298.d člen (Disciplinski postopek)

Ni relevantne sodne prakse.

298.e člen (Zastaranje)

Ni relevantne sodne prakse.

298.f člen (Smiselna uporaba zakona)

Ni relevantne sodne prakse.

298.g člen (Sodni izvršitelj)

Ni relevantne sodne prakse.

298.h člen (Kazenska določba)

Ni relevantne sodne prakse.

298.i člen (Nadzor nad izvrševanjem zakona)

Ni relevantne sodne prakse.

Izvršba

299. člen

Ni relevantne sodne prakse.

300. člen

Ni relevantne sodne prakse.

301. člen

Ni relevantne sodne prakse.

302. člen

Ni relevantne sodne prakse.